NDOA NI MFULULIZO WA HUDUMA

UPENDO NI NINI

KITABU CHA KUJIFUNZIA

JUZUU 2

Basi, enendeni, mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu, mkiwafundisha kushika yote niliyowaamuru ninyi; na tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari. Amina. (Mathayo 28: 19-20)

FDM .WORLD

Craig Caster

What Love Is in Swahili
Marriage Is a Ministry series, Volume 2 of 5

Upendo ni Nini ni Juzuu ya 2
Katika Ndoa ni Mfululizo wa Huduma

Juzuu nyingine katika Ndoa ni Mfululizo wa Huduma

Msingi Imara (juzuu ya 1)
Mahitaji ya Kipekee (juzuu ya 3)
Utimilifu wa Kimwili (juzuu ya 4)
Uongozi wa Kimungu (juzuu ya 5)
Mwongozo wa Kiongozi

Vitabu vingine vya Kujifunzia kutoka FDM.dunia

Msingi wa Kweli kwa Mkristo: Kitabu chenye Msingi Imara kwa Mwanafunzi na Craig Caster
Malezi ni Mfululizo wa Huduma na Craig Caster
Kuwaelewa Vijana na Craig Caster

Vitabu vyote vya kujifunzia kutoka FDM.world vinapendekezwa kwa matumizi ya masomo binafsi, katika vikundi vidogo vidogo kama nyezo za kujifunzia, pamoja na kutolea ushauri na saha.

Tafadhali kumbuka: Kurasa zote tupu kutoka kwenye nakala halisi zimeondolewa. Kwa sababu hiyo, baadhi ya namba za kurasa zinaweza kurukwa.

Upendo Ni Nini

Ndoa ni Mfululizo wa Huduma

Juzuu 2

Craig Caster

Basi, enendeni mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, Mwana na Roho Mtakatifu; na kuwafundisha kuyashika yote niliyowaamuru ninyi; na tazama, mimi nipo pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari. Amina (Mathayo 28:19-20)

FAMILY
DSCP FSHP
MINISTRIES

Simu: (619) 590-1901
Barua pepe: info@FDM.world
Tovuti: www.FDM.world

Upendo Ni Nini, Kitabu cha Ndoa ni Mfululizo wa Huduma Juzuu 2, na Craig Caster ISBN 978-1-7331045-1-7
© 2019 Google Sheria na Masharti ya Tovuti Faraghani Waendelezaji Wasanii Kuhusu Google Haki zote zimehifadhiwa. Marekebisho ya 09012020

Isipokuwa itakaporekebishwa vingine, lakini kwa sasa nukuu zote za Maandiko zametolewa katika Biblia ya Swahili Union Version (SUV). Hatimiliki © Chama cha Biblia cha Kenya na Chama cha Biblia cha Tanzania (1997), Maandiko yote yametumika kwa ruhusa maalumu na haki zote zimehifadhiwa.

Pasipo ukomo wowote, si ruhusa kunakili, kuchapa au kuandika upya chapisho hili au sehemu ya chapisho (kwa mfumo wa e-book) au namna nyingine yoyote inayoweza kutengenezwa, kutunzwa au kutambulishwa kwenye mfumo wa upatikanaji tena, au kusambazwa; kwa umbo au kwa namna yoyote (kielektroniki, mekanikia, fotokopi, kurekodi, au vinginevyo), bila ruhusa toka katika hatimiliki zilitajwa hapo juu.

Yaliyomo

Dibaji...vii

Utangulizi ix

Somo la 1: Upendo wa Kibiblia……………………………………………1

Somo la 2: Kujibu kwa Upendo..11

Somo la 3: Kuwa Mwema 21

Somo la 4: Mtukuze Mungu, Sio Miili yetu 31

Somo la 5: Kijitetea katika Ukweli,Sio katika Dhambi……………..41

Rasilimali Viambatisho 51

Maelezo ya Mwisho 91

Kuhusu Mwandishi 93

Kuhusu Huduma ya Uanafunzi katika Familia...................................95

Dibaji

Mungu aliumba taasisi tunayoiita ndoa na leo hii iko chini ya shambulio kali. Kauli hiyo inaweza kusikika kama ya kushangaza kwako, lakini athari mbaya zaidi hutoka ndani ya uhusiano kati ya mume na mke. Baada ya wanandoa kuoana, kila mmmoja huanza kuvutia kwake kulingana na mahitaji na matakwa yake. Kadri muda unavyopita, matatizo yao yakiwa hayajasuluhishwa, kuvunjika moyo, kuchanganyikiwa, na hasira huweza kuleta uchungu ambao husababisha chuki na kulipiza kisasi. Ikiwa watu wawili huingia kwenye ndoa wakiwa na matarajio makubwa kama haya na nia njema, kwa nini sasa ndoa nyingi hushindwa? Kwa namna nyingine, kwa nini wanandoa wengi wanasuluhisha uhusiano ambao haujatimilika?

Kitabu hiki kimetolewa wakfu kwa Mungu na kwa shauku yake kwa kila mwanandoa kupata baraka alizokusudia katika ndoa. Wakati watu wawili wanapoungana kama mume na mke bila mafunzo juu ya kanuni za Mungu na mara nyingi bila mifano ya kimungu kutoka kwenye maisha yao ya zamani, hawa hujikuta hawajui kabisa jinsi ya kutendeana. Huweza kuleta machungu ya zamani, kutengwa na waliowapenda pamoja na mihemko ambayo huongeza changamoto. Kupitia kitabu hiki Mungu atafunua ukweli usiopingika ambao utapaswa kufuatwa, la sivyo matokeo yatakuwa ya kukatisha tamaa na kutokushirikiana; kwa kifupi, maumivu makubwa.

Takwimu zinaonyesha kuwa ndoa nyingi za Wakristo huishia kwenye talaka. Kama watoto wa Mungu na warithi wa ahadi zake zote, kwa nini waamini wanashindwa? Shida ni ukosefu wa maarifa na mafunzo katika kanuni za kibiblia. Kwa kusikitisha, kwa sasa Kanisa haliweki juhudi za kutosha katika eneo hili kugeuza wimbi ambalo linasumbua watu wengi chini ya njia ya uharibifu. Wanandoa wanahitaji sana mafundisho ya kibiblia, kwa kufundishwa na wengine katika ukweli wa Mungu. Waamini wanapojifunza kile ambacho Mungu anataka na kuamua kumfuata kama wanafunzi wa Kristo, watapokea neema na nguvu ya kushinda tatizo lolote.

Mungu anataka kujionyesha mwenye nguvu kwa niaba yetu na anataka tumtukuze katika ndoa zetu; lakini lazima tumkubali pia. Tunajua ndoa ni muhimu kwa Mungu, lakini Wakristo wengi hata baada ya miaka kumi ya ndoa bado wanahisi hawastahili kufundisha mtu mwingine. Fikiria mtu ambaye alikuwa anafanya kazi fulani kwa miaka kumi, si angeweza kujisikia ujasiri *sana* kumfundisha mtu mwingine. Na Mungu anajali zaidi juu ya jinsi tunavyowatendea wenzi wetu kuliko miito yetu.

Unapokamilisha mfululizo huu wa mafunzo kwa maombi, Mungu atafunua kusudi lake kwako kama mume na mke. Maarifa yote yanategemea ukweli wa kibiblia tu. Vitabu hivi vya kujifunzia vitakuongoza kwa kutumia Maandiko na kukupa vielelezo vya vitendo kukusaidia kutekeleza kanuni unazojifunza. Mfululizo pia unakusudiwa kuwa zana ya kuwafundisha wengine. Wakati macho yako yatakapofunguliwa kwa njia ya ajabu ambayo Mungu hutumia kuyabadilisha maisha yako, utaona kwamba wengine wengi wanahitaji msaada wako pia.

Bwana Mungu, asante kwa kufunua moyo na mapenzi yako kwetu katika Neno lako. Tafadhali wabariki wale wanaopitia kitabu hiki. Fanya kanuni ziwe wazi. Wape mioyo ya unyenyekevu kuwasamehe wale ambao wamewaumiza na shauku ya kuomba msamaha kutoka kwa wale ambao wamewaumiza. Mungu, utukuzwe ndani ya na kupitia ndoa za wale ambao wako tayari kukufuata. Amina.

Utangulizi

Kitabu hiki kimeandaliwa kukuleta kwenye njia ya uanafunzi, ambayo inamaanisha kutembea katika kanuni za Mungu. Tunapotumia maneno kama *kutembea*, tunatumai unaelewa kuwa kuishi chini ya kanuni hizi ni jambo la msingi kama vile kujifunza kutembea.

Malengo ya kitabu chetu ni:

1. Kukuonyesha kuwa Mungu hutoa Kanuni za ndoa,
2. Kukuwezesha kupata mbinu na matumizi ya kanuni hizi, na
3. Kuongoza ndoa na familia yako katika msamaha, uponyaji na umoja unaokuja kwa kumtii Mungu.

Huduma za Uanafunzi katika Familia zipo kusaidia kuelimisha kuhusu mwili wa Kristo katika maeneo muhimu. Kukosa kuwafundisha wengine, kwa leo kunahusiana moja kwa moja na kiwango cha kutofaulu katika ndoa. Na je, tunalijuaje hili? Tunajua kwa njia ya kuona, uzoefu na kupitia katika takwimu zilizothibitishwa kwa wakati huu.

Mchakato

Masomo yamegawanywa katika juzuu tano. Anza na juzuu ya 1 na endelea kupitia kila juzuu kwa mpangilio. Kurukia juzuu au sehemu ambayo inachochea shauku yako inashawishi ingawa haishauriwi, kwa sababu kuna mwendelezo katika kila juzuu na kila somo. Kwa mfano, unaweza kutaka kujua mahitaji ya urafiki wa mwanamume au mwanamke, lakini kuna kanuni za kibiblia ambazo lazima ujifunze kabla ya kuzingatia mahitaji ya mwenzi wako kwa njia ya kimungu. Jitahidi kumaliza somo moja kila siku kwa siku tano. Kujijengea tabia ya kusoma kila siku bila kukosa ni ufunguo wa mafanikio ya kiroho.

Kanuni hizi zimejaribiwa na kuthibitika kufanikiwa. Nimeyashuhudia haya katika ndoa yangu mwenyewe na kupitia maisha ya watu, hata katika masomo ya ushauri na ndoa pia. Tafadhali elewa, huu *sio* mwongozo wa "Hatua tano Rahisi za Ndoa." Ufuasi wa kibiblia ni kazi ngumu na inakuhitaji ujikabidhi kwenye mapenzi ya Mungu wakati unapobadilisha mitazamo na tabia zako. Mchakato huu utahitaji kujituma, kujitolea, na kuwa unyenyekevu.

Kuanzia Kila Siku

- Ona kila somo la kila siku kuwa kama wakati mzuri unaotumia na Mungu wako na mtarajie yeye azungumze nawe kupitia Neno lake.
- Anza kila siku kwa maombi, ukimwomba Mungu akufunulie ni wapi unahitaji kubadilika na kukupa uwezo wa kutumia kile unachojifunza.
- Kuwa na fikra za kutafakari. Usikimbilie kusoma tu ili kusema kwamba umemaliza. Mpe Mungu wakati wa kusema nawe na tafakari juu ya yale unayojifunza.

Mambo ya Kuzingatia

- Mafunzo haya ni kipaumbele kipya na utahitaji muda wa kujitolea. Masomo yanapaswa kufanywa kila siku. Ukikosa siku, *usiruke* somo, bali fanya kazi kumaliza masomo yote kwa utaratibu.
- Maandiko yanasema wazi kwamba ndoa ni muhimu kwa Mungu. Ikiwa unajitahidi kumaliza masomo, omba juu ya vipaumbele vyako na ahadi nyingine. Pata msaada wa mshirika anayejituma katika sala ikiwa ni lazima kufanya hivyo.
- Kumbuka, mwenzi wako ni mshirika muhimu katika juhudi hii. Soma pamoja naye au kando yake, lakini kila wakati jadili kile ulichojifunza na jiombee ili uweze kutekeleza mabadiliko yoyote yanayohitajika.
- Masomo yanaweza kutofautiana katika idadi ya mambo yanayowasilishwa. Baada ya kumaliza kila moja, tazama mbele kwa somo linalofuata na kupanga muda wako na Mungu ili kunufaika zaidi.
- Nafasi hutolewa kwa ajili ya kujibu maswali na kurekodi mtazamo yako na sala. Ikiwa umepakua na kuchapisha kitabu hiki cha kujifunzia, tunashauri uweke kwenye mfumo wa kitabu chenye sehemu tatu na ujumuishe karatasi ya ziada kwa ajili ya kuandika mambo binafsi na notisi.

CHIMBA ZAIDI

Sehemu hii inaonyesha fursa ya kusoma Maandiko na kuyahusisha na mada inayowasilishwa. Utaijua zaidi Biblia, kanuni za ndoa kibiblia na kile ambacho Mungu anatarajia kutoka kwako kama mwenzi.

Kujichunguza

Unapojifunza kanuni za kibiblia, sehemu hii hutoa wakati wa kujichunguza, kutafuta maeneo ambayo uboreshaji wa kibinafsi unahitajika. Nafasi hutolewa kwa ajili ya kuorodhesha ufahamu, maungamo na maombi ya nguvu na hekima ya kufanya mabadiliko hayo. Kipengele kimojawapo katika mchakato wa Uanafunzi ni uwajibikaji binafsi. Ikiwa Mungu amekufunulia kuwa umemkosea mwenza au mtoto wako, basi tubu dhambi yako kwao na uombe msamaha. Jizoeze kufanya hivyo hata kama utafanya pasipo kujulikana kwa yeyote.

FAILI LENYE UKWELI
Boksi kama hili hutoa ufafanuzi wa maneno magumu kutoka katika Biblia. Tumechukua tahadhari kubwa kutumia faharasa za kibiblia zinazojulikana na zenye sauti ya urejelezi wa Maandiko. Nyingi ya fasili hizi zinatoka katika kiambatisho R: Faharasa

MPANGO KAZI

Baada ya kusoma kanuni za kibiblia, sehemu hii inakupa changamoto ya kuchukua hatua na kutumia kile ulichojifunza katika ndoa yako. Ili kuwa wanafunzi wa kweli lazima tuelewe kwamba Mungu hatamani tu tuweze kukua katika maarifa, lakini pia anahitaji tuyaishi.

Rasilimali Kiambatisho

Tafadhali pata faida kupitia viambatisho mwishoni mwa kitabu hiki cha kujifunzia. Vipo kwa ajili ya ukuaji wako na tunavirejelea katika kitabu hiki cha kujifunzia. Kabla ya kuanza safari hii nzuri, tafadhali jaza *Kiambatisho A: Barua ya Kujitolea*.

Mwongozo kwa Kiongozi

Mwongozo kwa msomaji unapatikana kwenye *FDM.world under free Ministry downloads*. Vifaa vyote kwenye Tovuti yetu hujikita katika uanafunzi na hutolewa bure.

Somo 1

Upendo wa Kibiblia

Je! Ni uhitaji gani mkubwa wa urafiki kwa mume au mke? Tunajua wanaume na wanawake ni tofauti kabisa, kimwili na kimihemko, lakini je, tunaweza kukubaliana kwamba kila mtu anahitaji upendo? Urafiki wetu mkubwa zaidi yaani, kile ambacho wanaume na wanawake wanahitaji kutoka kwa kila mmoja ni upendo. Ikiwa hii ni kweli, na hitaji letu liko wazi, kwa nini mara nyingi tunakataa kutoa na kupokea upendo? Hii ndio sababu kuu ya mahusiano kushindwa na ndoa kuishia kwenye talaka. Neno la Mungu lina majibu na suluhisho la shida hii. Mungu ana mengi ya kusema juu ya hali hii ya kukanganya na ya ajabu ya binadamu kuhitaji kupata upendo.

Wengi wanaamini uhusiano mzuri umepotea kwa sababu upendo ambao hapo awali walikuwa wakiuhisi, au kuutafuta, umepungua au unaonekana kutoweka. Kwa kujua kuwa *hisia* hii ni ufunguo wa utimilifu, huona kuwa kuna tatizo ambalo haliwezi kurekebishwa. Kiwango cha sasa cha talaka kinathibitisha hii; na watu hawa hawa wanaharibu uhusiano wao bila kujua kutokana na tabia mbaya, mitazamo, na mienendo mibaya.

Kinyume cha upendo ni chuki. Mtu anapofanya kinyume na kile ambacho Neno la Mungu linatufundisha juu ya upendo, matokeo yanaweza kuwa mabaya kwenye ndoa na vizazi vijavyo. Sababu ya kawaida katika mkanganyiko na kulaumu ni shauku yetu ya kiulimwengu ya kutaka kupata upendo ambao sisi sote tunaamini inawezekana, hata pengine ni lazima. Kushindwa kwetu kunatokana na ujinga, kutokuwa tumejulishwa au kufundishwa juu ya kanuni za kibiblia za upendo na jinsi ya kupokea neema ya kuishi kwa upendo huo ndani ya ndoa.

Somo hili linategemea kabisa Neno la Mungu, kwa imani kwamba Mungu ndiye muumbaji wa ndoa na ndiye chanzo cha maarifa yote, nguvu na neema tunayohitaji ili kufanikiwa. Na tuanze somo hili kwa sala kwake yeye ili kufungua mioyo na akili.

> *Baba, asante kwa Neno lako, lililojaa hekima na mwongozo, ambalo hutufundisha jinsi ya kutendeana na kuweka wazi kabisa kuwa mapenzi ni nini na nini siyo mapenzi. Ninaomba kwamba Roho wako atuonyeshe mahali ambapo hatukupenda. Tupe mioyo ya unyenyekevu, tuko tayari kupokea maagizo yako na kuchukua jukumu la kubadilisha mitazamo mibaya na njia za kutotii. Mungu, tunataka ndoa zetu zilete heshima na utukufu kwako, kwa hivyo hayo ni maombi yetu. Tunaomba haya kwa jina la Yesu. Amina.*

Umuhimu wa Upendo wa Kibiblia

Yesu alitupa ufahamu juu ya kile Alichotarajia kwa wanafunzi wake, ambacho bado kinatuhusu sisi leo.
Tambua kwamba hakuwa akitoa maoni, bali ilikua ni amri.

> Amri mpya niwawapa mpendane; kama vile nilivyowapenda ninyi, nanyi mpendane vivyo hivyo. Hivyo watu wote watatambua ya kuwa ninyi mmekuwa wanafunzi wangu, mkiwa na upendo ninyi kwa ninyi. (Yohana 13: 34-35)

Kujichunguza 1

"Pendaneni." Kulingana na mstari wa 35, je! Utimilifu wa agizo la Yesu unahusiana vipi na uhusiano wako na yeye?
Unawezaje kumweka mwenzi wako katika mstari huu?

Mungu hatarajii sisi kufikia upendo huu bila msaada wake. Angalia uhusiano kati ya Neno la Mungu na utendaji wa Roho Mtakatifu katika maisha yetu.

> Mkiishajitakasa roho zenu kwa kuitii kweli, hata kuufikilia upendano wa ndugu usio na unafiki, basi jitahidini kupendana kwa moyo. Kwa kuwa mmezaliwa mara ya pili si kwa mbegu iharibikayo; bali kwa ile isiyoharibika, kwa Neno la Mungu lenye uzima lidumulo hata milele. (1 Petro 1: 22-23)

Neno la *kweli* linamaanisha "bila unafiki." Upendo huu wa dhati unawezekana tu kwa kukaa ndani ya Kristo (kama ilivyojadiliwa katika juzuu ya 1) na kwa shauku yetu binafsi katika kutii ukweli kupitia nguvu ya Roho Mtakatifu anayekaa ndani ya kila mwamini. Katika juzuu ya 1, tulijifunza kwamba 2 Petro 1: 3 inasema juu ya Yesu, "Uweza wake wa kimungu unatupatia vitu vyote. . . kupitia kumjua yeye. ” Na ujuzi huo wa vitu vyote, na wa Kristo, huja tu kutoka kwa Neno la Mungu.

CHIMBA ZAIDI

Eleza njia nne ambazo Mungu anatuambia tupende wengine, pamoja na wenzi wetu.

> Pendo na lisiwe la unafiki. Lichukieni lililo ovu mkiambatana na lililo jema. (Warumi 12: 9)

____

> Zaidi ya yote iweni na juhudi nyingi katika kupendana kwa sababu upendano husitiri wingi wa dhambi." (1 Petro 4: 8)

____

> Maana Mungu si dhalimu hata aisahau kazi yenu na upendo lile mlilolidhihirisha kwa jina lake, kwa kuwa mmewahudumia watakatifu, n ahata sasa mngali mkiwahudumia. (Waebrania 6:10)

____

Wapenzi, na mpendane, kwa kuwa upendo latoka kwa Mungu;
na kila apendaye amezaliwa na Mungu naye anamjua Mungu.
(1 Yohana 4: 7)

____

____

____

____

____

Upendo wa Kibiblia Ni Nini?

Upendo wa kibiblia hautegemei hisia, wala hauji kawaida. Kwa asili sisi ni wabinafsi na wenye kujipendelea. Upendo wa kibiblia ni kitendo, kunachohusiana na chaguo. Aina hii ya upendo ni ya Kimungu, kwa sababu unatoka kwake. Ili kumpenda mwenzi wako kwa dhati, lazima kwanza umpende Mungu na ujitoe moyo wako kwake.

Katika tamaduni zetu, neno *upendo* halizingatiwi sana na kwa sasa maana imedhoofishwa. Tunatumia neno moja kuelezea jinsi tunavyohisi juu ya Mungu, watoto wetu, na vyakula fulani. Waume na wake wengi watathibitisha kwa shauku kwamba wanawapenda wenzi wao. Lakini, kiwango pekee ambacho tunaweza kutumia kupima upendo wa kweli ni Neno la Mungu.

Tuna upendo wa *agape* kwa sababu "upendo wa Mungu umemwagwa ndani ya mioyo yetu na Roho Mtakatifu ambaye tulipewa" (Warumi 5: 5).

FAILI LENYE KWELI

Upendo-Agape (Kigiriki). Jibu la moyo wa Mungu kwa wenye dhambi wasiostahili. Upendo wa Mungu ulionyeshwa kwa kujitolea kwa faida ya vitu vyake kwa upendo wake. "Sifa muhimu ya Mungu ambayo hutafuta masilahi ya wengine bila kujali matendo ya wengine." [1] "Inajumuisha Mungu kufanya kile ambacho yeye anajua ni bora kwa mwanadamu na sio lazima kile mtu anachotaka… Mwanawe kuleta msamaha kwa mwanadamu. " [2] Ni kuchagua kupenda bila masharti.

Upendo-Phileo (Kigiriki). Jibu la roho ya mwanadamu kwa kile kinachovutia kama ya kupendeza. "Phileo anaonekana kuwa tofauti (kutoka kwa agape) na anazungumza juu ya heshima kubwa, na mapenzi ya zabuni na ni wa kimihemko zaidi." [3] Upendo wa urafiki, umeamuliwa na raha ambayo mtu hupokea kutoka kwa kitu cha upendo huo. Ni upendo wa masharti.

Mungu ametuita tuwapende wenzi wetu kwa upendo wa agape -upendo wa kujitolea ambao hauondolewi ikiwa yule aliyependa atashindwa kutekeleza mahitaji au matarajio. Upendo wa Agape hutegemea thamani ambayo Mungu ameweka kwa mwenzi wako badala ya tathmini yako ya utu, nguvu, udhaifu, au kushindwa.

Haiwezekani kwa nguvu zetu wenyewe kupenda kwa upendo wa Mungu. Lakini msifu Mungu! Tunapompokea Kristo, Roho Mtakatifu huja kuishi ndani ya mioyo yetu. Ikiwa tunajitolea nafsi zetu, Roho Mtakatifu atawapenda wenzi wetu kupitia sisi. Kwa sababu upendo wa kibiblia hautegemei hisia au mihemko, ni kitu *unachofanya* (kitenzi, sio nomino) na kinaweza kutambuliwa tu kwa kukiona kikitendwa.

Kwa hivyo, ni muhimu tujifunze kuonyesha upendo wa Mungu kwa wenzi wetu. Habari njema ni kwamba, ikiwa msingi wetu wa urafiki na Yesu Kristo umewekwa vizuri, basi kwa nguvu ya Mungu tunaweza kujenga msaada wa upendo ambao wenzi wetu wanauhitaji. Vikwazo na kushindwa haviepukiki, lakini usikate tamaa na kuanza kutoa udhuru au kukubali tabia isiyo ya upendo. Jambo muhimu ni shauku yetu ya kuboresha. Sote tunaweza kuanza kuboresha katika kushiriki upendo na hatua hiyo inakuja wakati tunapogundua kuwa kuwapenda wenzi wetu kunatokana na moyo uliojitolea kwa Mungu. Hii ni tabia tunayopaswa kuchagua, kutafuta, kujifunza na kuendelea nayo. Waume na wake hutoa upendo kwa kiwango fulani, lakini usawa dhaifu uliopo unaweza kuzima upendo wakati ambapo matatizo yetu hayakushughulikiwa vizuri. Tunachotaka ni upendo ulioimarishwa, lakini kile tunachohitaji kukitafuta ni ubora katika upendo.

Paulo alijua kwamba watu wa Filipi walipendana, lakini aliwahimiza wasonge mbele zaidi:

> Na hii ndiyo dua yangu kwamba pendo lenu lizidi kuwa jingi sana,
> katika hekima na ufahamu mpate kukubali yaliyo mema, ili mpate
> kuwa na mioyo safi bila kosa hata siku ya Kristo. (Wafilipi 1: 9-11)

Zingatia kuwa Paulo hakuomba ili wao *wahisi* wanapendwa, lakini maneno yake ni mwito wa kuchukua hatua ambayo tunaweza kutumia katika maombi yetu wenyewe. Hoja zifuatazo zitakupa ufahamu wa kina wa kile Mungu anachosema.

1. "Ili upendo lenu lizidi sana katika maarifa na ufahamu wote" (ms 10). *Kuzidi* kunamaanisha "kuwa na ziada," zaidi ya upendo wa kutosha. *Maarifa*, *epignosis* (Kiyunani), inamaanisha "kujua kitu kiakili, lakini kisha ukifanyie kazi." Maombi ni kujua jinsi ya kupenda kibiblia na kisha kuyaishi.
   Utambuzi unamaanisha "kuwa na ufahamu, au uwezo wa kuelewa" na kufanya maamuzi yako na kuongoza tabia yako kulingana na ujuzi huo.
2. "Ili mpate kukubali mambo yaliyo bora" (ms 11). *Idhinisha* inamaanisha "kuendelea kujaribu, chunguza kabla ya idhini ya hatua yako." Kwa maneno mengine, fikia sifa ya kuwa agape bora, upendo ambao unakidhi kiwango cha Neno la Mungu, ambalo baadaye litakuwa upendo wa dhati.

Mungu atimize hili ndani yako unapojifunza Neno lake. Kwa kutumia Maandiko hapo juu, andika maombi binafsi kwenye kadi ya faharisi na muombe Mungu ayafanye kweli katika maisha yako. Kwa masomo kadhaa yafuatayo, tumia kadi ya maombi kuanza wakati wako wa kusoma. Kwa mfano:

Bwana Yesu, ninaomba upendo huu utiririke kwangu kila wakati. Ninataka kufurika na upendo wako katika hali zote ninazokabiliana nazo kila siku. Bwana, nisaidie kamwe nisitoe kisingizio kwa wazo lisilo na upendo, neno, au tendo kwa mwenzi wangu. Tafadhali nipe utambuzi wako juu ya jinsi ya kushiriki upendo huu kila wakati katika ndoa yangu. Yesu, tafadhali utukuzwe katika yote ninayofanya mbele yako na kwa mwenzi wangu. Amina.

CHIMBA ZAIDI

Eleza jinsi Maandiko haya yanavyoweza kukuhusu wewe na uhusiano wako na mwenzi wako

Kwa sababu hiyo sisi nasi, tangu siku ile tuliposikia, hatuachi kufanya maombi, na dua kwa ajili yenu ili mjazwe maarifa na mapenzi yake katika hekima yote na ufahamu wa rohoni. (Wakolosai 1: 9)

Wala msiifuatishe namna ya dunia hii, bali mgeuzwe kwa kufanywa upya nia zenu, mpate kujua kwa hakika mapenzi ya Mungu yaliyo mema, ya kumpendeza na ukamilifu. (Warumi 12: 2)

Mkihakiki ni nini impendezayo Bwana. (Waefeso 5:10)

Misukumo yenye Nguvu Zaidi

Mahitaji ya kimsingi hutupa misukumo sisi kama wanadamu. Upendo ni msukumo namba moja na wenye nguvu zaidi. Vinavyofuatia vitu muhimu vya mwili kama chakula, joto na usalama. Misukumo mingine ni raha: kuridhika kimwili, burudani, mali na kupata vitu tunavyotamani. Maumivu na hofu pia vinaweza kutuhamasisha, mara nyingi kupitia adhabu, hasira, au kutokuwa na fadhili.

Kama waume na wake, na tuchunguze mbinu za kawaida tunazotumia kama misukumo kwa wenzi wetu. Je! Unaenenda namna gani wakati unapojaribu kumwelekeza mwenzi wako abadilike ili afuate njia fulani au kuwahamasisha kufanya unachotaka au kuacha kufanya kitu kinachokukasirisha?

Kujichunguza 2

Zungushia kitu unachotumia zaidi kama msukumo.

Upendo Vitu muhimu vya mwili Raha Maumivu / kutokuwa na fadhili

Tafakari kwa nini na kivipi hutumia kichocheo hiki.

Chukua muda kuchunguza mitindo ambayo unaiendeleza ndani ya ndoa yako. Kwa mfano, wenzi wengine wa ndoa hawatambui kwamba wanajenga mazingira ya maumivu na hofu kwa kutumia hasira, kejeli, kusumbua, kupuuza au kuacha kuwa na mapenzi ya kimwili. Neno la Mungu linatuambia kwamba hili hufanyika kwa sababu tuna asili ya dhambi na tabia hii huja kwa kawaida kwetu kama wanadamu.

Lakini, Mungu hutupatia njia nyingine. Unapompokea Yesu Kristo kama Bwana na Mwokozi, Roho wake Mtakatifu anakuja kukaa ndani yako. Hapo ndipo unakuwa na uwezo wa kupinga kutenda kutokana na asili yako ya dhambi, au kile Mungu anachokiita "mwili." Biblia inasema Roho ndiye mwongozo wetu na huleta dhambi kwetu. Kwa kujitoa kwa Roho wa Mungu, tunaweza kufuata maagizo anayotupatia juu ya upendo. Mara nyingi wanandoa hutendeana kulingana na kile kinachokuja kwa asili, sio kulingana na Neno la Mungu.

Ni nini kilimsukuma Yesu kuja kutufia? Yohana 3:16 inasema, "Kwa maana Mungu aliupenda ulimwengu hata akamtoa Mwanawe wa pekee ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele." Ni *upendo* uliomsukuma Yesu kuja kufa msalabani kwa ajili yetu, sio hofu ya Baba yake. Kwa hili, tunaona kuwa upendo ni sababu kuu ya Mungu pamoja na msukumo wa kutufanya tubadilike.

CHIMBA ZAIDI

Je! Mistari hii inasema nini juu ya kuonyesha upendo? Unawezaje kuitumia kumpenda mwenzi wako?

> Bali Mungu anaonyesha pendo lake yeye mwenyewe kwetu sisi, kwa kuwa Kristo alikufa kwa ajili yetu sisi tulipokuwa tungali wenye dhambi. (Warumi 5: 8)

____
____
____
____
____
____

> Nami kwa furaha nyingi nitatapanya, tena nitatapanywa kwa ajili ya roho zenu. Je, kadiri nizidivyo kuwapenda sana nitapungukiwa kupendwa? (2 Wakorintho 12:15)

____
____
____
____
____
____

> Wapenzi, na mpendane kwa kuwa pendo latoka kwa Mungu; na kila apendaye amezaliwa na Mungu na anamjua Mungu. (1 Yohana 4: 7)

____
____
____
____
____
____

Mabadiliko yanahitajika!

Tunaweza kukubali kwamba mienendo na tabia nyingine zinahitaji kubadilishwa. Tunaweza kujiona na kutambua makosa yetu. Na ndoa imehakikishiwa kutuonyesha asili yetu ya dhambi.

Ni muda gani baada ya harusi uligundua kuwa mwenzi wako mpya, wa maisha yote wakati mwingine alikuwa hapendeki, au hata kupendeza? Je! Ulichukulia kwamba alikuwa akijenga mtazamo sawa na wa kwako? Wakati huo, ndipo wanandoa huanza kupata moja ya kusudi la Mungu kwa ndoa: kumbadilisha kila mtu kuwa sura ya Kristo, ambayo inamaanisha kukuza mitazamo na tabia yake. Unaweza kutaka kumbadilisha mwenzi wako, lakini Mungu anataka kukubadilisha na atamtumia mtu huyo kukuonyesha wewe ni nani. Katika juzuu ya 1, tuliorodhesha kusudi la pili la Mungu kwenye ndoa kama mabadiliko yetu.

Tunaporuhusu Roho Mtakatifu wa Mungu afanye kazi ndani yetu kwa kutii maagizo ya kibiblia, tunaonyesha upendo kwa Mungu na kwa wenzi wetu. Wakolosai 3: 8 inasema, "Lakini sasa nyinyi wenyewe ni lazima muondoe haya yote: hasira, ghadhabu, uovu, kukufuru, lugha chafu kutoka kinywani mwako." Hizi ni kinyume cha upendo; na *kuweka mbali* inamaanisha "kuacha kufanya kitu kwa makusudi." Badala yake, tunapaswa kuongozwa na Roho wa Mungu, ambaye hutupa mtazamo wa kutubu. *Mungu, najua hii ni mbaya, nisamehe, na tafadhali nipe neema ya kuchukua jukumu, kuomba msamaha kutoka kwa mwenzi wangu na kugeuka na kufanya yaliyo sawa mbele yako.*

Upendo: Mwitiko au Jibu?

Je! Tunajifunzaje "kuondoa" aina za mawasiliano mabaya ambayo Mungu aliorodhesha katika Wakolosai? Njia mojawapo ni kutofautisha kati ya kujibu kwa hasira, ambayo ni majibu kwa mwili wetu, na kujibu kwa upendo, ambayo ni kulingana na Roho Mtakatifu.

FAILI LENYE UKWELI

Itikia -Kuchukua hatua kujibu kichocheo au msukumo, kutenda kinyume. [4]

Kuitikia katika mwili -Mkristo akijibu hali kwa njia ya dhambi, katika tabia yao ya zamani iliyoanguka, au akijibu kwa nguvu na uelewa wao badala ya nguvu na hekima ya Roho Mtakatifu.

Kuitikia katika Mwili

Kujibu sio hali ya makusudi au ya kupangilia na inaweza kuibuka kuwa kitendo kibaya. Kumpenda mtu hakutakuwa na umuhimu mkubwa ikiwa tunamjibu tu hovyo mtu huyo.

Kuna tofauti kati ya Wakristo waliooana na ndoa ya Kikristo. Mara nyingi wenzi wa Kikristo wanajibizana wao kwa wao "katika mwili", au kwa dhambi, na hakuna mtu anayewajibika kwa tabia zake. Je! Umewahi kufikiria, *nilisema tu hivyo au nilifanya hivyo kwa sababu ya kile ulichofanya kwanza* wewe? Hakuna uhalali wa hilo katika Biblia. Hatuwezi kumlaumu mtu kwa kile tunachofanya au ambacho hatufanyi. Hiyo ni asili yetu ya dhambi na kuna madhara.

Kama wahudumu, kujibu kwa njia mbaya ni dhambi na uwakilishi mbaya wa Mungu. Hatupaswi kuwachukulia vibaya wenzi wetu kwa hali yoyote. Kujibu hakutafakari, ni "kutokujua" - chochote kinachokuja akilini, tunakwenda nacho tu. Kujibu ni kwa asili yetu ya dhambi na sio suala unaloweza kujidhibiti, tunda la Roho (Wagalatia 5: 22-23).

Wakati mwenzi wako apofanya kitu usichokipenda, unaweza kujibu kwa njia isiyofaa na jambo la kwanza linalokuja akilini, ambalo mara nyingi huwa na nguvu ni maneno makali au kutumia sura ya kuchukiza au ya kutisha. Mbinu nyingine ni ukimya, kukataa, kuwanyima upendo na kujitenga. Orodha ya majibu ya dhambi kwa wenzi wetu yanaweza kuchukua muda mrefu. Ikiwa hatujayashughulika vizuri na uharibifu huo, madhara (dhambi) huingia na kuleta uchungu, kisha chuki na tunaweza kuwafukuza wenzi wetu mbali zaidi.

Mwitiko katika mazingira yenye mhemko mkubwa hauchukui muda au juhudi, hutokea mara moja. Mithali 15: 1 inasema, "Neno lenye ukali huchochea hasira." Lakini Biblia inasema tunapaswa kuondoa, au "kuweka mbali" vitendo vikali (Wakolosai 3: 8). Tunapaswa kukubali ukweli huu na kuchukua uamuzi wa kufahamu kuacha kila athari ya dhambi kwa wenzi wetu.

CHIMBA ZAIDI

Tambua kila mtazamo hasi au hisia na uiunganishe na matokeo. Ikiwa yoyote ya haya yamo maishani mwako, andika unachohitaji kubadilisha.

> Ukomeshe hasira, uache ghadhabu;
> Usikasirike, mwisho wake ni kutenda mabaya (Zaburi 37: 8)

> Mvue kwa habari ya mwenendo wako wa zamani, unaoharibika kwa kuzifuata tamaa zenye kudanganya. (Waefeso 4:22)

> Kwa maana hasira ya mwanadamu haitendi haki ya Mungu. (Yakobo 1:20)

> Mtu kujitenga na ugomvi ni heshima kwake,
> Bali kila mpumbavu ataka kugombana. (Mithali 20: 3)

> Jiwe ni zito na mchanga ni hulemea,
> Lakini ghadhabu ya mpumbavu ni nzito kuliko hivi vyote wawili. (Mithali 27: 3)

MPANGO KAZI

Andika nia ya kujitolea kwa Bwana na kwa mwenzi wako, kuomba kila siku kwa nguvu ya kuomba msamaha wakati wowote unaposema au kufanya jambo lisilo la upendo. Itumie kukuza maombi, na uiandike kwenye kadi ya kumbukumbu na uweke kwenye kioo chako cha bafuni kama ukumbusho.

Acha mwenzi wako aisome hii, au uiandike na kumpa.

SOMO LA 2

KUJIBU KWA UPENDO

Tunapokuwa waitikiaji tunakubali, tunashawishiwa au tunawajibika jambo ambalo ni kinyume na kujibu.

Kujibu kunahitaji kujidhibiti. Lazima tuweke mapenzi yetu chini ya nguvu za Mungu, ambayo inaruhusu matunda ya Roho kuchanua. "Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, fadhili, wema, uaminifu, upole, kujidhibiti" (Wagalatia 5: 22-23). Maandiko yanasema lazima tuongeze kujidhibiti kwenye msingi wetu wa imani.

> Naam na kwa sababu hiyo hiyo, mkijitahidi sana kwa upande wenu, katika imani yenu tieni na wema, na katika wema wenu maarifa, na katika maarifa yenu kiasi,na katika kiasi chenu saburi, na katika saburi yenu utauwa, na katika utauwa wema upendano wa ndugu, na katika upendano wa ndugu, upendo. (2 Petro 1: 5-7)

Kujifunza *kuitika* badala ya *kuchukua hatua* huchukua muda. Kutojifunza tabia mbaya inahitaji kwanza akili ikubali habari mpya, kisha nia ya kubadilika iwe na nguvu kuliko mitazamo mibaya na athari za zamani. Kushindwa huitaji nafasi ya kukiri, kutubu na kuomba msamaha. Katika mchakato huu wa mabadiliko, unaweza kugundua kuwa kuchukua muda kutoka katika jambo la kuumiza ni nzuri zaidi. Wakati hisia hizo za zamani zinaanza kuongezeka, kuwa radhi kuomba, kumwomba Mungu hekima na nguvu ya kushughulikia hali hiyo kwa njia inayomheshimu na kumtia moyo mwenzi wako.

Neno la Mungu linatuelekeza kujibizana kwa upendo, kuonyesha upendo usio na masharti. Mithali 15:28 inasema, "Moyo wa mwenye haki huchunguza jinsi ya kujibu." Hiyo inamaanisha kutafuta katika Neno la Mungu juu ya kile kilicho sawa na kusababisha tabia sahihi.

Neno la Mungu ni kweli na hutumika kama msingi pekee na halali wa kujitathmini. Kama wanafunzi wa Kristo, hatutegemei jinsi wazazi wetu au mtu mwingine yeyote alivyofanya, lakini tunatazama Neno la Mungu na kumuuliza, “Mungu, ni tabia gani unayoitamani kwangu? Ukweli ni nini? ”

> Hayo mnajua ndugu zangu wapenzi, basi, kila mtu na awe mwepesi wa kusikia, bali si mwepesi wa kusema, wala kukasirika, kwa maana hasira ya mwanadamu haitendi haki ya Mungu. (Yakobo 1: 19-20)

Unaweza usigundue kuwa kutenda matendo ya dhambi kwa mwenzi wako sio tu kwamba kunaweza kusababisha kutokufanikiwa katika mabadiliko ambayo unatamani lakini pia kwa huweza kuwashawishi kuielekea mitazamo na athari mbaya. Mfano huu unaweza kuwa ulikuwepo maishani mwako tangu utotoni, wazazi wako wakiwa hawaheshimiani na kwako, hali hio ikasababisha machafuko nyumbani kwenu. Mungu anasema mawasiliano ya dhambi hukatisha wengine tamaa na huchochea vitendo vingine visivyo vya kimungu. Tabia zetu zinahitaji kuamriwa na Neno la Mungu. Bwana anataka tujibu kulingana na ukweli, sio hisia na misukumo.

Mungu anatamani kwamba watu wamletee utukufu kwa kuonyesha asili yake. Je! Umekubali kusudi hili kwenye ndoa yako, kumletea Mungu utukufu?

> Asiye mwepesi ana fahamu nyingi,
> Bali mwenye roho ya hamaki hutukuza upumbavu. (Mithali 14:29)

Athari za msukumo mbaya hazitokani na Roho Mtakatifu bali ni tendo la mwili wako, au asili ya dhambi. Mwili una asili ya ubinafsi, kujipendelea na usiyo na upendo kwa wengine. Lazima tuanze kuchukua jukumu hili kabla ya mabadiliko kutokea. Migogoro hutawala katika nyumba zetu kutokana na jinsi tunavyotendeana. Lazima tufungue mioyo yetu kwa ukweli wa Neno la Mungu kama kipimo pekee cha tabia zetu.

> "Mwalimu, katika torati ni amri ipi iliyo kuu?" Akamwambia, "Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, na kwa roho yako yote, na kwa akili zako zote." Hii ndiyo amri iliyo kuu tena niya kwanza na kuu. Na ya pili yafanana nayo ni hii: 'Mpende jirani yako kama nafsi yako."(Mathayo 22: 36-39).

Je! Mwenzi wako yuko karibu nawe kuliko jirani yako? Tunatumaini hivyo. Ingawa wakati mwingine jirani hutendewa vizuri zaidi ya mwenza. Unaweza kusema, "kwa kuwa siishi na jirani yangu; hakuna amjuaye mwenzi wangu. Ndiyo maana mimi hufanya kile ninachofanya na kusema ninachosema. " Lakini, Neno la Mungu halisemi *hivyo*, linatuambia tu tunahitaji kupendana. Biblia inasema tunapaswa "kuvaa" upendo. Kitendo hiki ni chaguo, sio hisia.

> Zaidi ya hayo yote jivikeni upendo, ndiyo kifungo
> cha ukamilifu. (Wakolosai 3:14)

Lazima tuwe na shauku kubwa ya kupenda. Wakati mwingine, unaweza usijisikie kumpenda mwenzi wako na kwa hakika uwape nafasi za kuacha kukupenda. Pengine ni kwa kuwa umeruhusu mwili wako ukutawale na kusema kile kitu kinachokujia akilini.

Kwa neema ya Mungu, unaweza kubadilishwa kwa njia nyingi unapojifunza kujitolea kwa Roho Mtakatifu.
Hautakuwa mkamilifu, lakini unaweza kuboresha na kuwa kwa mfano wa Kristo zaidi na zaidi kadiri muda unavyopita.

Sote tunaweza kupata mabadiliko ya kuwa kwa sura ya Mungu na kuonyesha zaidi upendo wa Mungu kwa kila mmoja wetu. Njia ni utii. Tumia nyakati hizi ambapo mwili huamua na kuchagua kusema mwenyewe, *nahisi kufanya hivi, ama kusema hivi, lakini, Bwana, naomba nguvu yako hivi sasa ifunge kinywa changu na kisinene kile kilichopotoka, cha kujibu vibaya*. Jihadhari pia na lugha ya mwili na hisia usoni, ambavyo wataalam wanasema ni asilimia 55 ya mawasiliano yetu.

Ni kwa kujua tu mapenzi ya Mungu kwetu, yanayopatikana katika Neno lake na kwa kutii kwa nguvu ya Roho wake ndipo tunaweza kukua katika kujidhibiti. Lakini, hatutakuwa wakamilifu kamwe. Kushindwa inamaanisha hatujakamilika, lakini tunaweza kuendelea kukua katika kufanana na Kristo ikiwa tunakiri dhambi zetu kwa Mungu na wenzi wetu na kuomba msamaha. Ni kwa sababu ya upendo wa Mungu na rehema yake kwamba yeye hutusamehe. Tunapokaa ndani ya Kristo, tutajifunza kukubali msamaha wake na kuwasamehe wengine.

Kujichunguza

Orodhesha athari hasi za uso au matusi unazotumia kwa mwenzi wako.

MPANGO KAZI 1

Andika sala uombe neema ya Mungu, omba uaminifu na msamaha unaposhindwa katika eneo hili.

CHIMBA ZAIDI

Orodhesha majukumu yetu kuhusu upendo.

> Amri mpya nawapa mpendane; kama vile nilivyowapenda ninyi, nanyi mpendane vivyo hivyo. (Yohana 13:34)

> Zaidi ya hayo yote jivikeni upendo, ndio kifungo cha ukamilifu. (Wakolosai 3:14)

> Lakini, tuishike kweli katika upendo, na kukua hata tumfikie yeye katika yote, yeye aliye kichwa - Kristo. (Waefeso 4:15)

> Mkiisha kujitakasa roho zenu kwa kuitii kweli hata mkiufikil
> a upendandano wa ndugu usio na unafiki, basi jitahidini kupendana kwa moyo. (1 Petro 1:22)

> Zaidi ya yote, iweni na juhudi nyingi katika kupendana sana, kwa sababu kupendana husitiri wingi wa dhambi." (1 Petro 4: 8)

Biblia inazungumza juu ya aina tofauti za upendo, lakini tunachorejelea hapa ni neno la Kiyunani *agape*. Kamusi ya *Nelson New Illustrated Bible Dictionary* inasema, "Kinyume na uelewaji maarufu, umuhimu wa upendo wa agape sio kwamba ni upendo usio na masharti, lakini huo ni upendo wa mapenzi badala ya hisia." Lazima tuombee shauku ya kuwapenda wenzi wetu kwa njia ambayo Mungu anaisema. Roho Mtakatifu anayekaa hutupa uwezo, lakini lazima tuutamani na kuufuata. Mungu anajua mioyo yetu na ikiwa moyo wako haumo ndani yake, hautafanikiwa.

Wanandoa wengine wanajitahidi sana katika eneo hili. Wanasema wanataka kumfuata Bwana na wanataka kuwa watiifu kwa Mungu. Lakini, wanaendelea kuvunja maelekezo manne au matano ya Mungu juu ya upendo, wakifanya tabia kinyume na upendo huu kila siku. Njia pekee unayojua ikiwa unataka kubadilika ni kutazama nia yako ya kukubali dhambi yako kwa Mungu na mwenzi wako na uombe msamaha.

Je! Uko tayari kwenda kwa Mungu kwanza kisha kwa mwenzi wako, ukisema, "Unajua, kile nilichosema kilikuwa kibaya na ninaomba msamaha"? Ikiwa sivyo, basi hutaki mabadiliko kwa sababu mchakato ambao Mungu ameunda katika mabadiliko ni ukiri na toba. Hiyo ni kumwonyesha Bwana, sisi wenyewe (miili yetu), na mwenzi wetu kwamba, tunatamani kubadilika na kuanza kuwapenda kwa kutumia njia ya Mungu.

CHIMBA ZAIDI

Angalia unachopata kuhusu toba na jinsi utii unavyoweza kuathiri uhusiano wako na Mungu na kwa mwenzi wako.

> Bali kwanza niwahubiri wale wa Dameski na Yerusalemu, na katika nchi yote ya Uyahudi, na watu wa mataifa, ya kwamba watubu na kumwelekea Mungu, wakiyatenda matendo yanayopatana na kutubu kwao. (Matendo 26:20)

FAILI LENYE UKWELI

Tubu -Kutatua; kurekebisha maisha ya mtu kama matokeo ya majuto ya dhambi zake; kujuta kwa sababu ya mtu aliyefanya au kuacha kufanya mbele za Mungu. Kugeuka na kwenda mwelekeo mwingine; kubadili mawazo, mapenzi na maisha ya mtu, na kusababisha mabadiliko ya tabia; kufanya mambo kwa njia nyingine.

____

____

____

____

> Au waudharau wingi wa wema wakena ustahimili wake, na uvumilivu wake; usijue ya kuwa wema wa Mungu wakuvuta kutubu? (Warumi 2: 4)

____

____

____

____

____

____

> Nawaambia vivyo hivyo kutakuwa na furaha zaidi mbinguni kwa ajili ya mwenye dhambi mmoja atubuye kuliko kwa ajili ya wenye haki tisini na kenda ambao hawana haja a kutubu. (Luka 15: 7)

____

____

____

____

____

____

> Mtafuteni Bwana maadamu anapatikana,
> Mwiteni maaadam yu karibu.
> Mtu mbaya na aache njia zake,
> Na mtu asiye haki aache mawazo yake,

Na amrudie Bwana;
Naye atamrehemu;
Na arejee kwa Mungu wetu,
Naye atamsamehe kabisa. (Isaya 55: 6-7)

Sura ya Agape, 1 Wakorintho 13

Katika tamaduni zetu, neno *upendo* hutumika kwenye kila kitu. Tunasema tunapenda chakula fulani, gari mpya, na kukata nywele aina mpya, halafu pia tunasema "nakupenda" kwa wenzi wetu. Wengine wamezoea kusema hivyo wakirejelea "Mapenzi ya" kwa wenzi wao. Ili kumpenda mtu mwingine vizuri, lazima tuangalie Neno la Mungu kwa maelekezo. Neno la Mungu linasema linaweza kukufanya uwe kamili ili uweze kuwa na nyenzo kamili kwa kila kazi njema (2 Timotheo 3:17).

Katika 1 Wakorintho 13, Mungu anaelezea upendo huu wa agape, na ni muhimu kwetu kuchukua muda kujifunza ukweli huu na kujitathmini.

> Upendo uhuuvumilia, hufadhili upendo hauhusudu; upendo hautakabali, haujivuni; haukosi kuwa na adabu, hautafuti mambo yake, hauoni uchungu, hauhesabu mabaya, haufurahii udhalimu bali hufurahia pamoja na kweli. Huvumilia yote, huamini yote, hutumaini yote, huvumilia yote, upendo haupungui neno wakati wowote. (1 Wakorintho 13: 4-7)

Je! Yote hayo yako sawa kwako? Pengine ni hapana. Haiwezekani kwa yeyote kati yetu kuchukua maelekezo haya ya upendo na kuyafanya kwa nguvu zetu wenyewe. Haikuwa kamwe mpango wa Mungu kutoa mbinu hii ya kupima na kusema, "Sawa, nataka ufanye hivi peke yako." Badala yake, Mungu anasema, “Una nguvu ya Roho wangu Mtakatifu, lakini lazima utamani na uchague utii na uwe tayari kutubu.” Hii inahitaji kujitolea kuendelea kufuata Neno la Mungu na kukaa ndani ya Kristo, jambo ambalo litaleta nguvu na mabadiliko ndani na kupitia maisha yako. Kisha, upendo wa Mungu, yaani upendo wa *agape*, utaanza kutiririka kutoka kwako kwenda kwa wengine.

Wagalatia 5: 22-23 huorodhesha upendo kwanza katika tunda la Roho. Ni lini umewahi kuona mti wa chungwa ukipambana kutoa machungwa? Huwezi kuona shughuli inayoendelea chini kwenye miziz, lakini matunda huibuka juu ya mti wenye afya. Mungu hutupa mifano katika Neno lake, kama mti huzaavyo matunda, kuonyesha kanuni za kiroho. Tunda la upendo maishani mwetu ni tokeo la urafiki wetu na yeye na chaguo letu la kuvaa upendo. Tunapofanya hivyo, tunapokaa ndani ya Kristo na kutamani matunda ya kiroho, Mungu anaahidi kuyazalisha.

Kifungu kwa Kifungu

Tunapoangalia 1 Wakorintho 13: 4-7 kifungu kwa kifungu katika masomo yanayokuja, fahamu kwamba Mungu hatulaani kwa sababu ya kushindwa kwetu. Uelewa wa dhambi ni jambo zuri kwani hutoka kwa Roho Mtakatifu. Ikiwa unajisikia kuhukumiwa, msifu Bwana. Kusadikika kwa kweli hutuleta kwenye toba, hubadilisha mioyo yetu, na kutupa shauku ya kuboresha (2 Wakorintho 7: 9-11). Hukumu haitokani na Mungu (Warumi 8: 1) bali hutoka kwenye shimo la kuzimu, yaani adui, na tunahitaji kujua tofauti hiyo.

Nini Siyo Upendo?

1. Upendo haukosi Kuvumilia

Tunapojifunza Maandiko haya, Mungu atasema nawe juu ya thamani uliyoweka kwa mwenzi wako na kwa Neno la Mungu.

Tabia yako ni kiashiria cha kile kilicho moyoni mwako. Wewe wanaweza kuhisi unaonewa kwa kuwa watu wengi pia, kwa sababu za ubinafsi au ujinga, huvunja kanuni nne au tano kila siku. Imekuwa muda gani tangu uliposema moyoni mwako, *Mimi* (sio mwenzi wako) *ninahitaji kubadilika na nitaacha kuishi hivi*?

FAILI LENYE UKWELI

Uvumilivu au *kuteseka kwa muda mrefu*-Ili kuwa mwenye hasira ndefu, kinyume cha hasira ya haraka; inajumuisha kufanya mazoez uelewa na uvumilivu kwa-watu wa kata. Pia inahitaji hiyo tunavumilia hali, sio kupoteza imani au kukata tamaa. [6]

Wakorintho wa Kwanza inasema upendo "huvumilia kwa muda mrefu," na inatuamuru nasi kufanya hivyo. Kinyume cha uvumilivu, au kuwa mvumilivu, ni kukosa subira. Upendo hauna papara. Ikiwa tunaweka matarajio ya ubinafsi kwa wenzi wetu na kisha kukasirika wanaposhindwa, tunakuwa wasio na subira na tunashindwa kuwapenda ipasavyo kwa kiwango cha Mungu.

Je! Wewe unaweza kuhisi huna subira? Je! Wewe unahisi kuwa na chuki? Hiyo itakuwa kinyume cha upendo. Hakuna eneo la kijivu, hakuna ardhi ya kati. Hakuna eneo lisilo la upande wowote kabla ya chuki. Ukifanya kitu kinyume na kile Neno la Mungu linasema, ni chuki. Ni neno moja tu linalolielezea jambo hili katika Biblia; ni dhambi. Unapotenda kinyume na mpango wa Mungu, unamchukia mwenzi wako, ambavyo ni kutomtii Mungu na ni dhambi.

Labda umesikia kwamba makosa huvutia. Hii inaweza kujidhihirisha kwa njia nyingi. Kwa mfano, kufika kwenye maeneo kwa wakati. Mume anaweza kutaka kuwa hapo dakika kumi kabla. Mke anaweza kuona raha kuchelewa kwa sababu ya kujipamba. Hii inaweza kusababisha suala kubwa kwa mume katika eneo la uvumilivu, hata kama mke anaelewa ni kwanini amechukizwa. Inaweza kusababisha msuguano mkubwa wakati kila mwenzi anajifunza jinsi ya kumzoea mwenzake.

FAILI LENYE KWELI
Mapendeleo-kitu ambacho mtu hupendelea zaidi ya kingine.
Ukweli-kutoka katika Neno la Mugu huweka wazi kilicho sahihi na kisicho sahihi'.
Kuridhiana-kuondoa tofauti zilizokuwepo.

Fikiria tofauti kati ya *upendeleo* na *ukweli*. Je! Upendeleo wa kibinafsi unaweza kuwa mbaya? Ndio. Ikiwa upendeleo wa kibinafsi ni kinyume na mapenzi ya Mungu au unamuumiza mtu mwingine, basi
ni dhambi na sio sawa.

Msiliongeze wa kulipunguza neno ninawaamurulo, ili mpate
kuzishika amri za Bwana niwaamuruzo. (Kumbukumbu la Torati 4: 2)

Kwa maana amini nawaambieni, mpaka mbingu na dunia zitakapoondoka,
Yodi moja wala nukta moja ya torati haitaondoka hata yote yatimie. Basi mtu
yeyote anayevunja amri moja katika hizi zilizo ndogo, na kuwafundisha watu hivyo, ataitwa mdogo kabisa katika ufalme wa mbinguni; bali mtu atakayezishika na kuzifundisha, ataitwa mkubwa katika ufalme wa mbinguni. (Mathayo 5: 18-19)

Kama wenzi wa ndoa, mtakuwa na fursa nyingi za kuathiri mapendeleo yenu ya kibinafsi. Wakati mwingine tunahitaji kupunguza matarajio yetu. Kwa mfano, mume hapo juu, angeweza kugundua sio tukio muhimu, kwa hivyo hawana haja ya kuwa hapo dakika kumi mapema. Hii ni tabia tu, sio suala la maadili, kwa hivyo anaweza kuchagua kurekebisha na kugundua kutokuwa na subira kwake kwa mkewe ni dhambi. Badala ya kuchanganyikiwa juu ya yeye kujaribu kutoka nyumbani kwa wakati, mke angeweza kumwomba mumewe msaada wa kuwaandaa watoto ili waweze kuondoka mapema.

Tabia hizi ni za ndani, lakini tunajua zinaathiri uhusiano wetu kwa njia kubwa. Inaweza kukatisha tamaa kuendesha gari mahali pengine na kubishana na mwenzi

wako njia nzima, haswa kwa kanisa. Wanandoa walioolewa karibu urefu wowote wa muda wanaweza kutambua na shida kama hii.

Lakini unaweza kushinda ushindi wako na kutokuwa na subira, kama vile mume hapo juu. Sisi sote tunapambana, na tunatumahi unaweza kutambua maeneo ambayo unaruhusu kukosekana kwa uvumilivu kutawala, ukiondoa hisia nzuri kwa mwenzi wako. Hivi ndivyo dhambi inavyoingia na kuharibu ndoa kwa kuijaza na hasira na hisia za kinyongo. Sisi sote tunahitaji kuwa waangalifu, tukijua wakati kuna jambo muhimu kwa wenzi wetu na tuko tayari kufanya kazi kwa bidii kusaidia au kurekebisha maisha yetu kwa ajili yao. Tunaweza kuhitaji kupunguza matarajio yetu na kufanya marekebisho katika mitazamo yetu.

> Au waudharau wingi wa wema wake na ustahimili wake, usijue ya kuwa wema wa Mungu wakuvuta upate kutubu? (Warumi 2: 4)

Uvumilivu ni tunda la *Roho*, sio tunda linalokuja *kwetu* kwa asili. "Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu" (Wagalatia 5:22). Je! Unakuja na suluhisho mahali ambapo kuna uvumilivu, au umekuwa mgumu na kusema, "Hivi ndivyo nilivyo, na hivyo ndivyo ulivyo?’’ Kukosa subira ni dhambi. Kwa ndoa yenye mafanikio, unahitaji kufanya kazi *na* mwenzi wako ili kutimiza mapenzi ya Mungu, ambayo yanahitaji unyenyekevu, toba na shauku ya kumpendeza Mungu na wengine.

Hapa ni mahali pazuri pa kutulia na kutafakari juu ya uhusiano wako na Bwana. Kabla ya kuja kwa Kristo, Mungu alikuwa akikuongoza kwa uvumilivu mahali ambapo ungejitoa kwake na hata sasa Mungu anavumilia ujinga na kutotii kwako.

Kumbuka maneno ya kwenye 1 Wakorintho 13: 4 ambayo yanasema upendo "huvumilia kwa muda mrefu." yametokana na neno *uvumilivu*. Kumbuka, ni uvumilivu na wema wa Mungu ambao unatupeleka kwenye toba, sio hasira ya Mungu na papara. Je! Hatupaswi kuonyesha tabia hiyo kwa wenzi wetu wa ndoa?

> Bwana hakawii kutimiza ahadi yake, kama wengine wanavyokudhani kukawia, bali huvumilia kwetu, maana hataki mtu yeyote apotee bali wote wafikie toba. (2 Petro 3: 9)

Ah, Mungu ni mvumilivu *kweli kweli* kwetu!

MPANGO KAZI 2

Orodhesha maeneo matatu ambayo hauna subira kwa mwenzi wako na mwombe Mungu akusamehe. Kisha, mwombe mwenzi wako akusamehe kwa kila eneo kabisa. Kisha weka maeneo hayo kwenye maombi, ukimwomba Mungu nguvu na hekima ya kubadilika.

CHIMBA ZAIDI

Paulo aliomba juu ya sifa ya upendo na uvumilivu tunayohitaji mioyoni mwetu. Ni nini chanzo cha upendo huu?

> Bwana aongoze mioyo yenu mkapate pendo la Mungu na saburi ya Kristo. (2 Wathesalonike 3: 5)

Eleza kile ambacho Maandiko haya yanasema juu ya uvumilivu wa muda mrefu, upendo, au vyote viwili.

> Na Mungu mwenye saburi na faraja awajalie kunia mamoja ninyi kwa ninyi, kwa mfano wa Kristo Yesu. (Warumi 15: 5)

> Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, fadhili, utu wema, uaminifu. (Wagalatia 5:22)

> Ili msiwe wavivu, bali mkawe wafuasi wa hao wazirithio ahadi kwa Imani na uvumilivu. (Waebrania 6:12)

> Ndugu, twawasihi waonyeni wale wasiokaa kwa utaratibu, watieni moyo walio dhaifu, watieni nguvu wanyonge, vumilieni na watu wote. (1 Wathesalonike 5:14)

Ikiwa unahitaji msaada kuvunja mzunguko huu wa tabia, kamilisha *Kiambatisho G: Kuvunja Mzunguko*. Tunapoendelea kusoma 1 Wakorintho 13 katika masomo machache yajayo, rudi kwenye kiambatisho hiki wakati wowote unapoona aina ya jambo ambalo unahitaji kubadilishwa.

Somo la 3

Kuwa Mwema

Kuwa mwema kwa mtu kunaweza kupimika. Sio hisia inayokosa viambata bali ni kitu kinachoshikia, kuonekana, kusikika, au kuhisi.

2. Upendo siyo Kutokuwa Mwema

Kielelezo kizuri cha neno hili ni wakati Kristo alipolitumia mwenyewe, akisema, "Nira yangu ni rahisi [*chrestos*] na mzigo wangu ni mwepesi" (Mathayo 11:30). Upendo wa kweli hutuchochea kutenda wema wa rehema kwa wenzi wetu ili waweze kumwona Kristo ndani yetu, ambaye ni mfano wa mtumishi wa Mungu mwenye upendo na fadhili.

FAILI LENYE UKWELI
Wema - Chrestos (Kigiriki). Kufanya mema; Inaashiria kuwa mpole, mwenye huruma, mwenye neema, na tabia nzuri tofauti na mkali, mkorofi, mkali, mwenye uchungu, au mkatili. Ubora wa maadili.

"Mapenzi ni . . . yana wema." (1 Wakorintho 13: 4). Kinyume cha wema ni kutokuwa mwema. Upendo siyo kutokuwa mwema; kutokua mwema kunaweza kujumuisha mambo kama kugomba, kukasirika, kupiga kelele, kuhukumu, kupuuza, au kumkataa kila mmoja.

Kuna njia nyingi za kumfanya mtu ajue kuwa hatuwezi kukubali tofauti zao au kushindwa kwao. Lakini wenzi wetu pia lazima wavumilie tofauti *zetu* na kushindwa kwetu. Kwa nini watu wengi wanaamini kwamba ikiwa hawataonyesha hasira, au wanazuia mapenzi, kupuuza, au kuonyesha kutokufurahi kwao kwa kutumia maneno ya kuumiza au matusi, ndiyo mke au mume hataelewa umuhimu wa kitu hicho? Hiyo ndiyo dhambi yetu. Mungu anaiita kukosa wema.

Lazima tuanze kuchukua jukumu na kutambua dhambi ni nini. Warumi 12:10 inasema, "Iweni na upendo na wema, na upendano wa kindugu, kwa heshima mkipeana upendeleo." *Kutoa upendeleo* kwa mtu kunamaanisha kumzingatia yeye kwanza. Kumthamini mwenzi wako kuliko wewe mwenyewe ni kuzingatia au kujali hisia zake juu yako na sio kumchukulia kwa ukali bila huruma kwa sababu yoyote.

Moja ya mambo ya uharibifu zaidi ambayo waume na wake hufanya ni kuwa na tabia ya kuwa wakali na wasio na wema kwa kila mmoja, jambo ambalo linaweza kuelezewa kwa maneno, vitendo, na taswira ya uso. *Wote* mume na mke hufanya hivyo. Mungu anataka tujiulize, *Je! Napaswa kushirikishaje hisia zangu, maoni yangu, au mawazo yangu ili yasiumize au kubomoa daraja la mawasiliano na mwenzi wangu? Ninawezaje kuwasaidia vizuri kuelewa kile ninachojaribu kusema?* Mungu anataka tutumie hekima na kujizuia kudhibiti jinsi tunavyohusiana na wengine. Roho Mtakatifu ametupa nguvu zote tunazohitaji kutimiza hili.

Kwa Wanaume

Maisha hutoa hali nyingi ambapo tunahitaji kushirikiana; hutoa fursa nyingi za kushirikishana mawazo na maoni. Hata kama maoni yetu ni ya kujenga, kuna njia nzuri na mbaya za kuyazungumza. Wanaume wengi wanahitaji kufanyia kazi suala la mawasiliano kwa sababu hatuwezi kuzungumza na wake zetu kama jinsi tunavyozungumza na wafanyakazi wenzetu kazini. Unaweza kwenda kwa rafiki yako na kusema, "Rafiki, unanenepa." Na akawa sawa na hilo. Lakini huwezi kusema hivyo kwa mke wako kwa maana utakuwa umemuumiza sana.

Labda wewe ni mwenye adabu zaidi kwa wafanyakazi wenzako kwa sababu tabia mbaya haikubaliki mahali pako pa kazi. Unaweza *kupendelea* kumwambia kijana kazini kuwa yeye ni mjinga kwa kufanya kosa fulani kila mara na kisha ukaenda na huo mkanganyiko kwa mke wako na watoto. Ikiwa hivyo basi wewe hujui kitu pia; kuwa na hasira hadi kwao siyo sahihi; na unadhani ni nani anayebadilishwa kwa kuitwa mjinga au kuadhibiwa vikali kwa kufanya makossa fulani? Kuna uwezekano, mkubwa kuwa utafanya hivyo kwa mke wako au mmoja wa watoto. Hiyo ni dhambi.

Wanaume, kumbuka kwamba wanawake wana hisia, na kuzungumza nao kwa upole ni muhimu sana. Mungu alimtengenezea mke wako kama "wa kukukamilisha", kuwa mmoja na wewe. Jifunze jinsi ya kujua kuwa yeye ni tofauti na jifunze jinsi ya kubadilishana mawazo kwa wema na heshima.

Kwa wanawake

Wanawake, jaribu kujifunza jinsi ya kuwa bayana zaidi. Wewe ni chombo cha hisia na wakati mwingine inachukua dakika ishirini na nne au zaidi ili kufikia hatua kueleweke kwa jambo unalotaka kulisema. Kwa mantiki ya fikra za wanaume hawaendani vyema na tabia hiyo. Mpe mumeo hitimisho na umwambie unataka nini. Kwa mfano, mke anaweza kusema, “Ninafanya mengi ili kuweka nyumba safi na sipati kupumzika. Kuweka chakula cha jioni saa 12 ni ngumu sana wakati ninahitaji kuchukua watoto na haunisaidii kuwaadabisha. Je! Unaweza kuwachukua

watoto leo? ” Muombe tu akachukue watoto badala ya kuelezea zaidi mambo ambayo hayahusiani na ombi lako. Kumbuka kwamba wanaume na wanawake wanafikiria tofauti. Jifunze jinsi ya kubainisha unachosema na unachouliza.

Usicheze mchezo wa kubahatisha, "Ikiwa unanipenda, basi utanisaidia hili." Kumbuka pale mwanzoni tuliona mume ambaye hakuwa na subira na mke ambaye alitaka msaada kuhusu watoto. Usiwe mtu wa lawama katika hali hiyo kwa kuuliza, "Kwanini hausaidii watoto?" Uliza swali la moja kwa moja: "Je! Unaweza kuwavalisha?" Anaweza kufanya kazi hii maalum. Unaweza kuhitaji kumsaidia mwanzoni kumfundisha jinsi ya kuifanya kwa usahihi, lakini basi anaweza kusaidia zaidi kadiri mnavyoendelea.

Tunapokabiliwa na changamoto za ndoa zinazoepukika, tunahitaji kushughulikia kwa njia inayofaa na kuwajibika wakati ambapo hatufanyi hivyo. Ni muhimu kutozungumza kwa jumla, bali kuwa wazi wakati unajaribu kumsaidia mwenzi wako kuelewa unachotaka na unachohitaji. Wanawake, unaposema, "Ninahitaji tu unipende zaidi" au "Ninahitaji tuwasiliane zaidi," haielezei hitaji lako. Lakini unaweza kusema, "Mpendwa, ningependa kupata wakati kila siku, kwa dakika thelathini, tu kuzungumza juu ya siku yetu."

Mtazamo Sahihi

Omba Mungu akusaidie kuwa na mtazamo unaofaa, kumuelewa mwenzi wako na kuzungumza naye kwa upendo. Kunaweza kuwa na mada ambazo huwezi kuzungumza bila kukasirika na kujitetea, lakini unaweza kuwasiliana kwa njia ya barua. Kuandika barua kwa mwenzi wako kunakupa wakati wa peke yako wa kufikiria. Inakupa wakati wa kuzingatia jinsi ya kumheshimu mwenzi wako, kuheshimu maoni yake na kuwasiliana kwa hekima na uvumilivu. Inaweza kukusaidia kufanyia kazi sehemu nyingine zenye changamoto.

Wakati wa kuboresha uhusiano katika ndoa, kuna misemo ya kawaida ya kuepuka ambayo huitwa kukata mawasiliano. Angalia ikiwa yoyote kati ya haya yanakuhusu: "Wewe siku zote," "Hautawahi," "Hautabadilika," "Huko unaenda tena," "Wewe ni _________," au "Wewe ni kama mama yako / baba." Vitu vingine vya uharibifu ni pamoja na kusema uwongo, kushutumu, kulaumu na kuleta masuala ya zamani. Haya yote ni mambo ya dhambi, yasiyo ya fadhili ambayo Mungu anasema hayapendi. Huwezi kumlaumu mwenzi wako wakati unatenda dhambi.

Paulo alitoa maagizo dhahiri katika Waefeso. Angalia kile kinachohitajika kuwekwa kando.

> Uchungu wote na ghadhabu na hasira, na kelele, na matukano yaondoke kwenu. Pamoja na ubaya wa kila namna. Tena iweni wafadhili ninyi kwa ninyi, wenye wema, mkasameheana, kama na Mungu katika Kristo alivyosamehe ninyi. (Waefeso 4: 31-32)

Alijumuisha pia amri ya "kuwa wema," *chrestos* (Kigiriki), ambayo ni tabia ambayo tunapaswa kuifuata na *kuendelea* kufuata.

MPANGO KAZI 1

Tambua vitu unavyohitaji "kuweka mbali." Omba msamaha kutoka kwa Mungu na ili ukuonyeshe jinsi ya kuwa mwema kwa mwenzi wako kwa bidii. Omba imani ya kumtegemea na kuendelea nayo, ingawa wakati mwingine unashindwa. Omba neema yake katika kuomba msamaha kila wakati unapokosa. Hii ndiyo njia pekee ambayo utapata mabadiliko ya kimungu - kubadilishwa.

____

____

____

____

____

CHIMBA ZAIDI

Tambua jinsi unavyoweza kuonyesha wema zaidi kwa mwenzi wako.

> Pendaneni kwa upendo wa kindugu, kwa heshima kwa kupeana upendeleo kati yenu. (Warumi 12:10)

____

____

____

> Basi kwa kuwa mmekuwa wateule wa Mungu, watakatifu wapendwao, jivikeni moyo wa rehema, utu wema, unyenyekevu, upole, uvumilivu. (Wakolosai 3:12)

____

____

____

Haja ya mwanadamu ni hisani yake (Mithali 19:22)

____

____

____

3. Upendo hauhusudu

Wivu kwa mwenzi wa ndoa unaweza kutokea kwa namna fulani, lakini mfano wa kawaida ni kutoa upendeleo kwa watoto. Waume na wake wanaweza kuwa na mvulana au binti wampendae na shida inapotokea, mtoto hutumiwa kama fidia. Hii pia inamruhusu mtoto kugombanisha mzazi mmoja dhidi ya mwingine na mchezo huo huleta uharibifu sana kwa wote wanaohusika. Ukweli kwamba asilimia 39 ya idadi yetu ya watu nchini Marekani ni familia zilizochanganywa inafanya hii kuwa shida ya kipekee.
Watoto wako wanahitaji kujua kwamba, baada ya Kristo, mwenzi wako atakuwa wa pili daima na hutawaruhusu watoto kuwaumiza vichwa kwa kuchochea wivu kati yenu. Mpango wa Mungu kuhusu ni ndoa ni kwamba wenzi wetu huja baada yake tu na si vinginevyo.

FAILI LENYE KWELI

Wivu - Kutoridhika au kutokuwa na wasiwasi mbele ya ubora wa mtu mwingine au bahati nzuri, ikiambatana na kiwango fulani cha chuki na shauku ya kumiliki faida sawa; malalamiko mabaya.

Kujichunguza 1

Je! Kuna mtoto fulani ambaye umemwonyesha upendeleo? Ikiwa ndivyo, fafanua.

____

____

____

Je! Umewahi kuhisi wivu juu ya muda ambao mwenzi wako anatumia na marafiki zake? Ni vizuri kuwa na marafiki wa karibu lakini wasigharimu uhusiano wako. Kuna haja ya kuwa na usawa na muda na marafiki haupaswi kutumiwa kama fidia au usumbufu au kuepuka shida na kutokufanya kazi nyumbani. Wanandoa wanahitaji kutiana moyo na kuwa na ushirika mzuri.

Ikiwa mwenzi wako anapinga urafiki wako na mtu fulani kwa sababu pengine huwa unatenda tofauti unapokuwa naye, anaweza kuwa na maoni mazuri na labda anakupa hekima ya kimungu. Ikiwa una marafiki wa karibu ambao sio Wakristo, au ambao hawaishi kulingana na mapenzi ya Mungu, wanaweza kukuathiri. Wakorintho wa Kwanza 15:33 inasema, "Msidanganyike: 'Ushirika mbaya huharibu tabia njema." Ingawa hii haimaanishi kuwa tunapaswa kuwa na marafiki wa Kikristo *tu*. Tunapaswa kuwa nuru katika ulimwengu huu wenye giza, na Yesu alitupa mfano mzuri wa kuwafikia wasioamini na kuwaambia juu ya Yesu Kristo. Lakini, ikiwa wanatuathiri badala ya sisi kuwaathiri, basi uhusiano huo hauna afya.

Burudani, starehe, au hata huduma inaweza kuchochea wivu pia. Wanaume wengi hucheza gofu, ambayo inachukua masaa *kadhaa*. Mwanaume, ikiwa unacheza gofu kwa saa kumi kwa mwezi na hautoi wakati wa mke wako, hiyo inaweza kusababisha wivu. Hivyo unahitaji kusawazisha mambo hayo. Usawa ni ufunguo, hata linapokuja suala la huduma. Wanawake, je! Mnatumia wakati mwingi kwa shughuli nje ya nyumba zenu na kwamba majukumu yenu ya nyumbani yanakuwa ni changamoto? Nyumba ni kipaumbele cha kwanza na mume na mke wanahitaji kulinda upendo wao na wakati wao kwa kila mmoja kuliko masilahi binafsi.

Wakati mwenzi anapopambana na mashaka yasiyo na sababu na kuhisi kutomtosheleza mwenzi wake na anakuwa na lawama na mawazo fulani ambayo husababisha wivu, lazima yarekebishwe. Je! Unawaka wivu wakati unapomshuku mwenzi wako kuwa amemtazama mtu wa jinsia tofauti? Je! Mtazamo usio na hatia una maana yoyote? Ikiwa ndivyo, hiyo ni shida na ni dhambi, hili ni jambo la kuombea na pengine linahitaji ushauri. Usiwe na wivu usiofaa kwa mwenzi wako.

Waume, ikiwa unatazama wanawake na kugeuka kila wakati, ni bora ushughulike na hilo. Omba na umwombe Mungu akusamehe na *ubadilike*. Kwa sababu hautakiwi kuangalia wanawake wakati wowote. Usifanye. Kijana anaweza kusema kuwa, "Ni Mungu ndiye amemuweka hapo," na ataweka visingizio vya kijinga ili amtazame. Acha, badala yake omba juu ya hili kila wakati unapojaribiwa:

> Nilifanya agano na macho yangu;
> Basi nawezaje kumwangalia msichana? (Ayubu 31: 1)

Aina nyingine ya wivu ambayo ni ya ubinafsi na ya kitoto inaweza kutokea wakati mwenzi wako anapopata baraka na wewe huna. Kwa mfano, mke wako anapata zawadi kutoka kwa wazazi wake kwenda mahali pengine kwa siku chache na wewe huwezi kwenda. Unafikiria, *sawa, ndio hivyo, nitatoka kwenda kununua kitu.* Wanaume wakati mwingine wana nafasi za kusafiri kwenda kazini, au kwenye misheni, wakati mke anahitaji kukaa nyumbani na watoto. Kuwa na furaha kwa ajili ya mwenzi wako wakati baraka zinapowajia.

Sisi sote tunajua jinsi wivu unavyokua na wakati unahisi wivu hakika kujiangalia mwenyewe kwa lengo jema. *Mungu, ni nini nia ya mtazamo wangu? Je! Ni ubinafsi, au kuna ukosefu halisi wa usawa katika uhusiano?* Hauwezi kuwa na ndoa yenye furaha mahali ambapo pana wivu. Ikiwa wewe ndiye muhusika, fikiria ikiwa mtazamo wako au tabia yako inamkasirisha mwenzi wako.

Mwanamume mmoja alikuwa ametalikiwa kwa miaka mingi na mwishowe alioa mwanamke mzuri. Alikuwa ameajiri katibu kwa miaka sita ambaye hakuwa ameolewa na mrembo pia; kawaida yake ilikuwa akifanya kazi usiku hadi saa saba za usiku walau kwa siku nne kwa wiki. Mkewe mpya alionyesha kutofurahishwa na hili, ingawa alikuwa akilijua katika kipindi chao cha uchumba. Mume alichanganyikiwa na wivu wake, akisimama juu ya ukweli kwamba alifanya kazi kama katibu wake kwa miaka sita. Katika ushauri, mume aliambiwa, "Sasa umeoa; unahitaji kuzingatia mke wako katika uamuzi huu."

Mwanaume huyo hakuwa tu akifanya kazi saa za ziada, lakini pia alikuwa na shughuli za burudani ambazo zilikuwa mbali zaidi ya wakati aliokuwa akitumia na mkewe. Kulikuwa na ukosefu wa usawa uliosababisha wivu huu, kwa hivyo ilibidi wafanye marekebisho kadhaa. Hakuna mtu aliye na haki ya kuamuru au kudai njia yao fulani ya maisha kila wakati. Marekebisho ya ndoa ni suala la kusikiliza, kujali na kufanya kazi pamoja kwa mtazamo wa upendo. Hili litategemea muda uliotumiwa kutazama Neno la Mungu na katika maombi.

CHIMBA ZAIDI

Badala ya kugeukia wivu, tunahitaji kutenda kulingana na hekima ya Mungu:

> Lakini hekima itokayo juu kwanza ni safi, kisha yenye amani, mpole, tayari kusikiliza maneno ya watu, imejaa rehema na matunda mema, haina ubaguzi wala unafiki. Na tunda la haki hupandwa katika amani na wale wanaofanya amani.
> (Yakobo 3: 17-18)

Orodhesha sifa za hekima kutoka kwenye Maandiko haya ambayo yanaweza kuboresha matendo yako kwa mwenzi wako. Unawezaje kuyatumia kwenye maeneo yenye changamoto? Kuwa bayana.

____

____

____

____

____

____

Eleza ni matendo gani yanayotokana na wivu.

> Na Wayahudi wakaona wivu, wakajitwalia watu kadha wa kadha katika watu hovyo wasio na sifa njema; nao wakakutanisha mkutano wakafanya ghasia mjini, wakawaendea watu wa nyumba ya Yasoni, wakataka kuwapeleka mbele ya watu wa mji. (Matendo 17: 5)

____

____

____

> Lakini Pilato akawajibu, "Je! Mnataka niwafungulie Mfalme wa Wayahudi?" Kwa maana alijua ya kuwa makuhani wakuu wamemtoa kwa sababu ya husda. Lakini wakuu wa makuhani wakawatahayarisha makutano ya kwamba afadhali awafungulie Baraba. (Marko
> 15: 9-11)

____

____

MPANGO KAZI 2

Tambua ni wapi una wivu au unasababisha wivu kwa mwenzi wako. Jadili kama wanandoa, omba msamaha na upate mpango wa mabadiliko.

____

____

____

____

____

____

4. Upendo haujigambi au kujisifu

FAILI LENYE UKWELI
Jisifu-Kuongea juu yako mwenyewe kwa njia ya kujisifu, kujivuna na hali ya wivu wa chuki

Kujisifu hujitokeza kwa wote, waume na wake. Inatoka kama kudharau na kumfanya mtu mwingine ahisi kuwa hana maana sana au anayedharauliwa katika uhusiano.Kwa mfano, wanandoa wenye shida walifika kwenye ushauri, na malalamiko ya mume yalikuwa uhusiano wao wa mwili haukuwa kwa namna ambavyo ulipaswa kuwa kwa muda mrefu. Alijihisi kuwa na umuhimu mdogo sana katika vipaumbele vya mkewe. Mwanaume alikuwa amefadhaishwa na alikuwa na uchungu mno moyoni kiasi kwamba alitoa maneno makali hata mbele ya mshauri, alisema;

‘‘Kitu pekee anachofanya ni kupeleka watoto watatu shule, na analichukulia hilo kuwa jambo kubwa.” Aliendelea kudhalilisha thamani na umuhimu wa kutunza nyumba na watoto. “Ninafanya kazi kwa bidii, naleta pesa nyumbani na anachofanya yeye ni kupeleka watoto shule. Kuna jambo gani kubwa hapo? Na ninarudi nyumbani usiku, na ninachosikia kutoka kwake ni, 'nimechoka'! ”

Mshauri alimuuliza mkewe jinsi anavyojisikia juu ya hayo yaliyosemwa. Alikaa pale, akashangaa, jinsi mke alivyoinamisha kichwa chake na kulia. Mshauri huyo akasema, “Jamaa, umejisikia mwenyewe? Je! Huoni umuhimu kwa mke wako kukaa nyumbani na kuonyesha upendo, thamani, na kuwapo kwa ajili ya watoto wako? Je! Hiyo si muhimu kwako, na si muhimu kwa Mungu? Ni muhimu sana! Kilichotoka kinywani mwako kilikuwa cha kiburi na cha kuumiza sana. Ndio, kuna maeneo katika maisha yako yanahitaji kubadilika na kuna maeneo katika maisha ya mke wako yanahitaji kubadilika kuelekea kwako, lakini kile ulichofanya hapa, kwa tabia hii ya kiburi, kimemuumiza sana mke wako. ”

Na wake wanaweza kufanya hivyo pia. Njia mojawapo na ya kawaida katika ni kuhusu kulea watoto. Baba kusimamia nidhamu na mara tu anapotoka Mama anasema, "Usimsikilize, unamjua Baba yako, atasahau kesho tu hilo." Kumdharau baba mbele ya watoto, au kudhoofisha mamlaka yake, ni dhambi na ni aina ya kiburi kisicho cha moja kwa moja. Maana yake ni kwamba Baba ni mjinga na hajui anachozungumza. Huyu ni mke anayejiweka juu ya mumewe, akijiona kama mzazi mwenye busara na mzuri.

> Mwingine na akusifu, wala si kinywa chako mwenyewe, mtu mgeni, wala si midomo yako mwenyewe. (Mithali 27: 2)

Kujichunguza 2

Ikiwa kujisifu ni mbinu unayotumia kwa mwenzi wako, ungama mbele za Mungu na ujitolee kubadilika.

____

____

____

____

____

____

CHIMBA ZAIDI

Tambua yale amabyo Maandiko yanasema juu ya kujikweza. Ikiwa unafanya hivi kwa mwenzi wako, unawezaje kurekebisha kwa kutumia kanuni hizi? Kuwa bayana.

> Kwa maana kwa neema niliyopewa, nawaambia kila mtu aliye kwenu, asinie makuu kuliko ilivyompasa kunia; bali awe na nia ya kiasi kama Mungu alivyomgawia kila mtu kiasi cha Imani. (Warumi 12: 3)

____

____

____

> Maana, mtu akijiona kuwa kitu, naye si kitu, anajidanganya nafsi yake. (Wagalatia 6: 3)

____

____

____

> Msitende neno lolote kwa kushindana wala kwa majivuno, bali kwa unyenyekevu na kila mtu amuhesabu mwenzake kuwa bora kuliko nafsi yake. (Wafilipi 2: 3)

____

____

____

5.Upendo Siyo Kiburi wala Majivuno
Hatupaswi kuenenda kama madikteta, viburi au wenye majivuno . Mungu anataka umpende na kumtia moyo mwenzi wako na siyo kujaribu kumdhibiti. Mitazamo yako lazima ionyeshe kwamba unafanya kwa masilahi ya kila mmoja katika kila hali, huku mkisaidiana kuendeleza ndoa na kumcha Mungu. Mwenzi wako anapaswa kuhisi kwamba, mbele za Mungu yuko sawa na wewe. Ingawa mume ndiye kiongozi lakini haipaswi kumtawala mkewe kana kwamba wako jeshini. Wake pia huweza kufanya majukumu yao ya kutunza nyumba kwa kiburi na majivuno.

Lazima tukumbuke kanuni ya msingi ya ndoa ya kimungu: sisi ni wahudumu. Lazima tuweke mitazamo yetu katika ndoa kama wito wa kimungu kutoka kwa Bwana na tufanye yote kwa utukufu wake, sio wetu. Yesu akiwa na wanafunzi wake, wawili wao waliuliza ikiwa wanaweza kukaa mmoja upande wake wa kulia na mwingine kushoto kwake katika ufalme wa Mungu.

Yesu aliwajibu katika Mathayo 20: 25-28:

> Unajua kwamba watawala wa Mataifa huwatawala kwa nguvu na wale walio wakuu hutawala juu yao. Lakini haitakuwa hivyo kati yenu; lakini yeyote anayetaka kuwa mkuu kati yenu na awe mtumwa wenu. Na yeyote anayetaka kuwa wa kwanza kati yenu na awe mtumwa wenu — kama vile Mwana wa Adam hakuja kutumikiwa, bali kutumikia na kutoa maisha yake kuwa fidia ya wengi.

Maneno *mtumishi*, *kutumikia* na *kutumika* yametokana na neno la Kiyunani *diakonos*, lililotafsiriwa kama "muhudumu" katika mistari kadhaa ya Agano Jipya. Mtumwa alikuwa mtu ambaye hakuwa na haki zake mwenyewe lakini alikuwa amejitolea kwa mapenzi ya mwingine. Yesu hakuwa akilaani mamlaka lakini akikazia *matumizi* yake sahihi. Yesu alikuwa na mamlaka yote duniani, lakini mtazamo wake ulikuwa kutumikia na kutimiza mapenzi ya Baba. Waume na wake kila mmoja ana mamlaka yake aliyopewa na Mungu, lakini jinsi kila mmoja anavyotumia fursa hiyo ni jambo la muhimu sana kwa Mungu kama wahudumu wake katika kutimiza mapenzi yake.

Kujichunguza 3

Je! Wewe ni dikteta wakati mwingine unapozungumza na mwenzi wako au kwa matendo yako? ___ Ndio/Hapana

Eleza kile ambacho Bwana amekufunulia.

____

____

____

____

____

CHIMBA ZAIDI

Tambua kile ambacho Biblia inasema juu ya kiburi na majivuno na jinsi haya yanavyoweza kuathiri ndoa yako.

> Kumcha Bwana ni kuchukia uovu, kiburi
> na majivuno na njia mbovu
> Na kinywa cha ukaidi pia nakichukia. (Mithali 8:13)

____

____

____

> Kijapo kiburi ndipo ijapo aibu;
> Bali hekima hukaa na wanyenyekevu. (Mithali 11: 2)

____

____

Kiburi huleta mashindano tu,
Bali hekima hukaa nao wanaoshauriana. (Mithali 13:10)

Lakini hatujalia sisi neema iliyozidi. Kwa hiyo husema: "Mungu huwapinga wajikuzao,
Bali huwapa neema wanyenyekevu. " (Yakobo 4: 6)

Somo la 4

Mtukuze Mungu, Sio Miili Yetu

Wakati mwingine tunavuka mpaka wa upendo na mapenzi mema. Tunakuwa tunajua kinachomuumiza wenzi wetu na bado tunakisema vilevile, hata mbele ya watu wengine. Vyovyote iwavyo, Mungu anasema ni dhambi na tunahitaji kuacha.

6. Upendo haufanyi mambo kwa jeuri, sio kitu kisichofaa

Hii inaweza kujumuisha kumuaibisha mwenzi wako kwa makusudi mbele ya watu wengine; wakiwemo watoto wako, au kutumia utani wa kejeli na jeuri miongoni mwenu. Familia nyingi hupenda utani na huufanya sana katika nyumba zao, lakini kuna mahali ambapo unaweza kuvuka mipaka. Wakati hii inapotokea, maoni ya upole kutoka kwa mwenzi aliyejeruhiwa yanapaswa kutosha kuleta msamaha na kumfanya mwenzake aache tabia hiyo.

FAILI LENYE UKWELI

Jeuri —Sifa ya ukali; mkali, mbaya, asiye na adabu, au mwenye kukera kwa namna au vitendo.

Ujenzi - Oikodome (Kigiriki). Kujijengea faida ya kiroho au maendeleo ya mtu mwingine; kutumika kuonyesha ujenzi wa nyumba au mpango.

Utani hujitokeza mara nyingi katika ushauri na saha pale yanapotajwa mambo ambayo mwenzi aliyafanya miaka mingi ya nyuma na huchukuliwa kama utani wa kufurahisha. Mungu anasema ni sawa kufanya mzaha, lakini usifanye kwa jeuri. Wakati wa kikao cha ushauri na saha, mke akamwambia mumewe, "Wewe ni mtoto sana, ndio sababu mimi hukutendea kama mtoto." Na wanashangaa kwa nini ndoa yao ina shida. Hii tunatakiwa kuiita dhambi na kumwomba Mungu abadilishe mioyo yetu na kuacha tabia mbaya.

Waume na wake, lazima tujifunze jinsi ya kutakiana baraka katika maisha ya kila mmoja. Mwambie mke wako jinsi unavyomthamini: "Wewe ni mama mzuri." "Ninapenda jinsi unavyoonyesha mapenzi kwa watoto." "Wewe ni mrembo." "Nyumba inaonekana nzuri." Na wake, fanyeni vivyo hivyo kwa waume zao: "Wewe ni mwanaume wangu." "Wewe ni mpenzi wangu." "Watoto wanafuata matendo yako." "Wewe ni mtoa huduma mzuri." Tumia maneno ambayo hubariki, sema ukweli, maana hii husababisha wote kutiana moyo.

Moja ya somo kubwa unaloweza kujifunza ni kumshukuru Mungu kwa ajili ya mwenzi wako wakati mnasali pamoja. Mpe Mungu sifa kwa matendo mema wanayofanya, mbele yao. Unaanza kufanya hivyo, na utabarikiwa. Waefeso 4:29 inatupatia mwongozo: "Neno lolote lililo ovu lisitoke vinywani mwenu, bali lililo jema la kumfaa mwenye kuhitaji, ili liwape neema wanaolisikia."

Kuna wakati tunapitia katika vikwazo lakini "usiruhusu neno lolote ovu litoke kinywani mwako." Wakati linapokuwa halifai, humtweza mwenzi wako. Huchukuliwa kama uvumi, ambao ni mbaya, mkali, hauna fadhili na ni usio na faida. Lazima tuweke akilini jambo hili, *Je! Maneno yangu yanayofuata yatamjenga mwenzi wangu, kumvuta mwenzi wangu kwa Kristo na kutoa neema ya Mungu masikioni mwao?* Sasa, huo ndio upendo.

Ndani ya ndoa zetu, sisi sote tutafanya makosa na kutendeana dhambi. Tunapofanya hivyo, tunapaswa kuomba msamaha na tunapaswa kupokea msamaha huo kutoka kwa wenzi wetu. Dhambi iliyokujeruhi ikisamehewa, kuirudia, au kuileta tena, hakukubaliki. Biblia inasema, "Upendo husitiri wingi wa dhambi" (Mithali 10:12), na inasikitisha pale ambapo wenzi wengi wananena vibaya au wanasengenya juu ya mapungufu ya wenzi wao. Upendo hutafuta kuficha makosa ya wengine, lakini sio kuyapuuza.

CHIMBA ZAIDI

Tafakari jinsi mstari ufuatao unavyohusiana na somo hili.

> Afunikaye kosa hutafuta kupendwa,
> bali yeye akashifuye neno hutenga rafiki. (Mithali 17: 9)

____

____

____

Kufunika kunamaanisha "kuweka kifuniko juu yake, kuificha." Kwa nini tunataka kufanya hivyo? Kwa sababu kuwapenda mwenzi wetu ni kutafuta ubora wa mtu huyo. Kwa kumnukuu msomi Mkristo maarufu, "alisema, kwamba, ikiwa unajaribiwa kuelezea mambo mabaya ya mtu ambaye hayupo, ni vizuri kujiuliza maswali matatu: Je! Ni kweli? Je! Ni kwa wema? Je, ni muhimu?" [7] Hebu na tuongeze swali moja zaidi: Je! Ingemjenga mtu tunayemzungumzia na wale wanaosikiliza?

Tahadhari hii haimaanishi kamwe kwamba tunapuuzia, au kupuuza dhambi ya mwenzi wetu kwetu au kwa watoto wetu. Soma, la kujifunza kutoka kwenye uchambuzi wa Mithali 17: 9, jinsi mwandishi mmoja anaelezea juu ya kufunika kosa:

> Kufunika kosa, hata hivyo, haimaanishi kupuuza dhambi na kuruhusu uovu usikemewe kwa mwingine. Badala yake ni kwenda kwa yule aliyekosea mwenyewe kwa upole na wema wa kindugu; kutafuta kugusa dhamiri yake kwa kosa hilo katika mwenendo wake, ambao unaleta aibu juu ya Mungu wake. Ikiwa dhamira kama hiyo imefanikiwa, dhambi hiyo haipaswi kutajwa tena. Imefunikwa na hakuna mtu mwingine anayehitaji kuijua. [8]

Maneno gani ya busara ya sisi kufuata. Msamaha na upatanisho vinapaswa kufanywa mara moja au haraka iwezekanavyo.

Kujichunguza 1

Je! Kuna nyakati wewe huwa mkali au jeuri kwa mwenzi wako? ___ Ndio/Hapana

Je! Ni tabia gani Bwana amefunua ambayo inahitaji kubadilika? Andika ukiri wako. Ikiwa kuomba msamaha kwa mwenzi wako ni sawa, fanya hivyo.

____

____

____

____

____

____

7. Upendo hautafuti kuwa na njia yake wenyewe

Sisi hatuwezi kujitambua jinsi tulivyo wabinafsi mpaka tuoane. Kujifunza kuishi maisha ya mtu mwingine ni muhimu. Kuna mazingira hujitokeza ambapo tunahitaji maelewano na mabadiliko. Kwa mfano, wake mara nyingi wanahitaji kuwasiliana na waume zao kwa angalau dakika arobaini na tano kwa siku. Waume wanaweza kupuuza hii, lakini haipaswi tu juu ya kile anachohitaji, bali kile anachohitaji. Kutambua hitaji la mwenzako ni nzuri lakini hayana tija ikiwa tutazoea tu bila kutekeleza kwavitendo na kuleta mabadiliko. Wanandoa wengine huchukua muda kuzungumza baada ya watoto wao kwenda kulala; lakini lazima wafanye hivyo kwa nia njema na kwa masikilizano.

FAILI LENYE KWELI

Tafuta njia yako mwenyewe -Mtu anayefuata kile kinachofaa zaidi maslahi yako, bila kujali jinsi matendo yao au njia zao zinawaathiri wengine.

Wanaweza kuamua kuanza kutembea pamoja asubuhi, lakini hiyo inahitaji maelewano. Mume ambaye hana haja ya kuzungumza anaweza kuhisi usumbufu kuamka mapema kila siku, ingawa wangekubaliana kutembea na kuzungumza siku tatu kwa wiki. Wanaweza kujitahidi kutembea kila asubuhi wakati mume anajifunza kukidhi mahitaji ya mkewe na kumwonyesha kuwa yeye ndo anafuata baada ya Mungu kwa umuhimu. Huu ni mfano mmoja tu wa kuweka njia yako mwenyewe, mahitaji, au tamaa kando kwa upendo wa mwingine.

Kila ndoa ina haiba mbili za kipekee. Watu wana mahitaji, masilahi, na tabia tofauti. Hii inatarajiwa, lakini watu wanaweza kuwa wakaidi wa kushangaza. Ni muhimu kuzingatia masilahi ya wengine. Ikiwa mume na mke watafanya kazi kwa kanuni hii, kutakuwa na maelewano katika uhusiano. Kwa mfano, mke anaweza kupenda kuweka nyumba safi, wakati mume hafanyi hiyo kua kipaumbele. Nyumba yao labda ingekuwa fujo ikiwa wangefanya kazi kwa hitaji la mume. Mume anaweza kujifunza jinsi ya kuwa msafi na maridadi ndani ya nyumba, haswa anapochafua kwa maksudi na kutarajia mkewe amsafishie na kumgeuza kijakazi tu.

Wanaume wengine hufurahia kuendesha pikipiki, kuendesha baiskeli jangwani, na kupiga kambi. Baada ya miaka kumi na tano ya ndoa, mkewe anaweza kusema, “Mpenzi, kambi ni ngumu kwangu, na sifurahii sana. Je! Wewe na wavulana mnaweza kwenda bila mimi? ” Ikiwa alikuwa amesema lazima aache kambi kwa sababu yeye hataki, hiyo itakuwa mbaya. Kumbuka mapendeleo na kuendesha gari vinaweza kuwa matibabu sana kwake. Mke anaweza kumtia moyo katika shughuli hii.

Waume, fikirieni miradi ambayo mliwaambia wake zenu kuwa mtamaliza — na bado haijakamilika. Alikuomba ufanye na wewe ukasema, "Loo, ndio." Lakini kazi imekuwa haieleweki kwa miezi mitatu au miaka mitatu. Lakini fikiria mambo yote ambayo umejifanyia wakati huo huo unaona mgumu: safari, golfu, tenisi. *Anaangalia*, una muda wa kufanya vitu unavyofurahia, lakini akiwa anaomba muda wako, mara chache huwezi kumpa. Jamani, wakati mke wako anapokutaka ufanye mradi fulani, jitoe kwa kumwuliza ni lini anataka uwe umemaliza na uifanye kwa muda mzuri. Hii inamwonyesha kuwa yeye ni muhimu, anapendwa, na ni kipaumbele kwako.

Waume, tumesema kwamba jukumu lenu mliopewa na Mungu ni kuongoza nyumbani. Lakini kwa roho ya kushirikiana, ni muhimu kumruhusu mke wako aeleze wasiwasi wake na kumshirikisha katika maamuzi ya kifamilia. Waume na wake wanahitaji kushirikiana ili kupata mipango na suluhisho, lakini uamuzi wa mwisho uko kwa mume. Sehemu ya kutotafuta njia ya mtu mwenyewe katika ndoa ni kutafuta kupata maoni ya kila mmoja.

> Kila kusudi huthibitika kwa kushauriana;
> Kwa shauri la akili fanya vita. (Mithali 20:18)
>
> Pasipo mashauri, makusudi hubatilika,
> bali kwa wingi wa washauri huthibitika. (Mithali 15:22)

Lazima tuwe waangalifu tusitumie maoni yetu binafsi, hofu, au upendeleo kuamuru tabia au mtindo wa maisha kwa wenzi wetu. Sisi sote ni tofauti, na *tunakamilishana*, sio *kushindana* kati yetu.

CHIMBA ZAIDI

Eleza ni kivipi mtazamo na matendo yako vinapaswa kuwa kwa mwenzi wako.

> Hebu mtu asingalie mambo yake mwenyewe, bali kila mtu aangalie mambo ya wengine (Wafilipi 2: 4)

____

____

____

> Msitende neno lolote kwa kushindana, wala kwa majivuno, bali kwa unyenyekevu; kila mtu amwesabu wengine kuwa bora kuliko nafsi yake. (Wafilipi 2: 3)

____

____

____

Bali mtumikiane kwa upendo. (Wagalatia 5:13)

___

___

___

Mtu asitafute faida yake mwenyewe, bali ya mwenzake. (1 Wakorintho 10:24)

___

___

___

Kujichunguza 2

Je! Umekuwa ukitafuta njia yako mwenyewe nyumbani? ___ Ndio/Hapana

Ikiwa umejibu ndio, andika kujitolea kwako kubadilika, ukimwomba Mungu nguvu ya kufuata. Ikiwa utaomba msamaha kwa mwenzi wako kwa utaratibu, fanya hivyo.

___

___

___

___

___

___

8. Upendo haufikirii mabaya

Neno la Mungu linasema upendo "haufikirii mabaya" (1 Wakorintho 13: 5). Toleo la NASB linasema "hauhesabu makosa." Kwa mfano, kushikilia mawazo mabaya, kuleta makosa ya zamani, kuweka orodha ya kushindwa kwa mwenzi wako, na kuwaadhibu kwa maneno wakati nafasi inapotokea. Kama waamini, tunapaswa kwa mfano ya Yesu Kristo na tunaambiwa kwamba tuna mawazo ya Kristo ndani yetu baada ya kumpokea kama Bwana na mwokozi (1 Wakorintho 2:16).

FAILI LENYE UKWELI

Hauhesabu mabaya-Logizomai (Kigiriki). Muda wa uhasibu, kuweka vitu pamoja katika akili ya mtu, kuhesabu au kujumlisha, kujishughulisha na mahesabu.

Mungu, fikira zako zina thamani kubwa kwangu!
Jinsi ilivyo kubwa jumula yake!
Kama ningezihesabu, ni nyingi kuliko mchanga;
Ninapoamka, ingali pamoja nawe. (Zaburi 139: 17-18)

Ikiwa Mungu anajua dhambi zote ambazo tutakazofanya na bado anaweza kusema, mawazo yake kwetu yote ni mazuri, basi ni nini shida kwako kuhifadhi mawazo mabaya kwa mwenzi wako? Unapokuwa na hasira, chuki, au uchungu kwa mwenzi wako, utakuwa na tabia mbaya na labda hautaki kumfanyia mtu huyo chochote. Pia itaathiri mawasiliano yako. Hii ni dhambi. Je! Una hatia ya kumdharau, kumpuuza mwenzi wako, kuzuia upendo, au kukaa na hasira kwa siku kadhaa? Kusamehe au kutosamehe ni chaguo. Mungu hataki tungoje hadi tuhisi hivyo. Hisia ni abiria wazuri, lakini ni madereva duni. Lazima tuache Neno la Mungu lituendeshe, sio hisia zetu. Ikiwa unashindwa kwa njia hii, muombe Mungu abadilishe moyo wako na uachane na tabia hii mbaya.

Makosa yanahitaji kushughulikiwa mara moja, na kwa maelezo. Kilichotokea Jumanne iliyopita kilipaswa kufunikwa wakati huo, kikishughulikiwa na hekima ya kimungu na kutolewa. Kukuza hisia za hasira na chuki ambazo zinabaki kwa muda mrefu itakuwa uharibifu katika uhusiano wako. Lazima uache ukweli ndio uamuru jinsi utakavyomjibu mwenzi wako na siyo hasira.

Tafuteni kwa bidi kuwa na amani na watu wote, na huo utakatifu, ambao hapna mtu atakayemwona Bwana asipokuwa nao. Mkiangalia sana mtu asiipungukie neema ya Mungu; shina la uchungu lisije likachipuka na kuwasumbua. (Waebrania 12: 14-15)

Kuwa *mchafu* inamaanisha kuwa mtu mwenye uchungu, ambaye anaweza kuwa mwenzi mwenye uchungu, mwishowe atamwaga sumu ya chuki katika maisha ya wengine, akiwachafua na kuwaumiza. Mazoea haya ni

kinyume cha upendo. Waume na wake wengi hawafikirii ukweli kwamba wanafanya kinyume cha upendo. Lazima tuchague kutofikiria mabaya, lakini tutafakari juu ya yaliyo mema.

Wengi wanapata sumu inayomwagika kutoka kwa wenzi wao kwa sababu ya kutosamehe. Neno la Mungu linasema kwamba unapokuwa na uchungu, ni kama sumu inayotoka ambayo inaathiri kila mtu karibu nawe. Nyumba nyingi za Kikristo zina hii sumu ambayo Mungu anazungumzia. Kutosamehe ni sumu mtu huchukua hatua ya kumuumiza mtu mwingine. Kweli, kutosamehe ni kama saratani. Ikiwa tunairuhusu, itatula kutoka ndani na kuambukiza kila mtu karibu na sisi kwa njia mbaya.

Biblia inasema hivi juu ya upendo:

> Haukosi kuwa na adabu, hautafuti mambo yake, hauoni uchungu, hauhesabu mabaya (1 Wakorintho 13: 5)

Hayo ndiyo maelezo ya Mungu juu ya upendo. Tunapaswa kusamehe kiasi gani? Neno la Mungu linasema katika Mathayo 18:22, "sabini mara saba," au mara 490. Huu sio ukomo, lakini mfano unaomaanisha bila mwisho. Tunatumahi kuwa umemsamehe mwenzi wako kwa njia hii. Katika Waefeso 4:32, Paulo aliandika, "Na iweni wafadhili ninyi kwa ninyi, wenye huruma, na kusameheana, kama vile Mungu kwa Kristo alivyowasamehe ninyi." Neno la Mungu hufundisha kwamba upendo huleta msamaha. Daima kuwa tayari kuuutoa na kuuomba.

CHIMBA ZAIDI

Eleza ni jinsi gani na kwa nini tunapaswa kuwasamehe wengine.

> Tena iweni wafadhili ninyi kwa ninyi, wenye huruma, kusameheana, kama na Mungu katika Kristo alivyowasamehe ninyi. (Waefeso 4:32)

____

____

____

MPANGO KAZI

Je! Umekuwa ukifuata mfano wa Kristo wa kusamehe, kusahau na kufikiria mawazo mazuri kwa mwenzi wako? ___ Ndio/Hapana

Ikiwa sivyo, andika maeneo ambayo unashindwa kumsamehe mwenzi wako. Omba msamaha kwa Mungu na uchague wakati wa kuomba msamaha wa mwenzi wako.

____

____

____

____

____

____

CHIMBA ZAIDI

Eleza mstari huu kwa maneno yako mwenyewe. Unawezaje kuutumia kuelekea msamaha?

> Hatiamye ndugu zangu, mambo yoyote yaliyo ya kweli, yoyote yaliyo ya staha, yoyote yaliyo ya haki, yoyote yaliyo safi, yoyote yenye kupendeza, na yoyote yenye sifa njema; ukiwapo wema wowote, ikiwapo sifa nzuri yoyote yatafakarini hayo. (Wafilipi 4: 8)

____

____

____

9. Upendo haufurahii udhalimu

Hii ni amri katika 1 Wakorintho 13: 6. Mungu ndiye anasema, "Usifikirie hata hivyo." *Huo* ndio msisitizo.

Je! Unahisi raha wakati mwenzi wako anaposikilizwa zaidi na watoto wako? Je! Unatumaini mwanao wa kiume au binti yako atafanya kitu kibaya ili uweze kumwambia mwenzi wako, ‘‘Tazama kama ungefanya nilivyokwambia mimi haya yasingetokea?

Je! Umejisikia kufurahia kwa siri wakati mwingine?

FAILI LENYE UKWELI

Sio kufurahi kwa udhalimu(uovu) — Unapoona mtu akianguka dhambini au akifanya kosa, haufurahii hilo au kulipiza kisasi kwao.

Basi kama ni hivyo tufuatilie mambo ambayo huleta amani na Na ni mambo ya kujengana. (Warumi 14:19)

Basi farijianeni na kujengana. (1 Wathesalonike 5:11)

Biblia inatupa onyo kali kuhusu jinsi tunavyoshughulikia dhambi. Mithali 14: 9 inasema, "Wapumbavu hukejeli dhambi, lakini kati ya wanyofu kuna neema." *Kudhihaki* kunamaanisha "kujisifu, kudharau, kujigamba, au kujikweza." Neno *neema* lina maana ya mizizi ya raha, au kukubalika. Kama waume na wake, tunahitaji kuizingatia sehemu ya mwisho ya mstari huu, kwa hivyo wakati wenzi wetu wanapoanguka dhambini, wanapata msaada kutoka kwenye moyo wa huruma ambayo huwatia moyo kwa upendo.

Mwanamke alipokamatwa katika tendo la uzinzi, Wayahudi walimleta kwa Yesu na kumuuliza, "Mwalimu, mwanamke huyu alikamatwa katika uzinzi, katika kitendo hicho hicho. Sasa Musa, katika sheria, alituamuru kwamba watu kama hao wapigwe mawe. Lakini wewe wasemaje? ” (Yohana 8: 4-5). Wayahudi walikuwa wakimjaribu Yesu. Pia walikuwa wakifurahi kwamba mwanamke huyo alishikwa na wanatarajia kumpiga mawe. (Kumbuka: mtu aliyezini naye yuko wapi?)

Wakati mwingine mwenzi wako atatenda dhambi, pengine kwa kusema uwongo, kukasirika, au kupiga kelele. Jibu lako linapaswa kuwa nini? Yesu alisema hivi, "Yeye asiye na dhambi kati yenu na awe wa kwanza kumpiga jiwe" (Yohana 8: 7). Alianza kuandika chini, na inaaminika kwamba alikuwa akionesha dhambi za washtaki. Moja kwa moja, wote waliondoka kwa sababu mioyo yao ilihukumiwa (mstari wa 9). Yesu alizungumza moja kwa moja na yule mwanamke, kwamba hakumhukumu na hii ilikuwa nafasi yake ya kwenda kutotenda dhambi tena (mstari wa 11).

Kila mume na mke atashuhudia mwenzi wake akianguka dhambini. Tunapoiona hali hii, tunahitaji kujidhibiti. Mithali 24:17 inasema, "Usifurahi adui yako akianguka, wala moyo wako usifurahi anapojikwaa." Kwa kuwa hatupaswi kufurahi wakati adui yetu anaangukapo, ni zaidi kiasi gani basi hatupaswi kufurahi wakati wenzi wetu wanapoanguka?

Kwa sababu ya asili yetu ya dhambi, kuna chembe ndani yetu kwa kila mmoja wetu ambayo wakati mwingine hufurahi mtu anapoteseka kwa sababu ya uchaguzi wa kijinga. Tunachoweza kufanya ni kuwasha Runinga na kutazama kipindi cha ukweli cha hivi karibuni ambapo watu wanacheka, au angalau kufurahishwa na, upumbavu wa wengine. "Sawa, je, mtu huyo alistahili kile alichopata."

Tabia hii inapoingia ndani ya nyumba zetu, ina athari mbaya kwa wenzi wetu na watoto kwa sababu tunamwakilisha Mungu vibaya. Inachafua kabisa na kuharibu upendo ni nini. Tunaona wenzi wetu wanashindwa mara kwa mara, tunashindwa mara kwa mara, na watoto wetu wanatupa changamoto kila siku. Swali ni, je! Utamwakilishaje Mungu katika nyakati hizi? Kuweka mwelekeo wa sisi wenyewe nyuma, ni vipi tunataka Mungu atutendee tunaposhindwa kumtukuza kwa tabia zetu?

Unaposoma hadithi ya mwana mpotevu (Luka 15: 11-32), unapata taswira ya moyo wa baba kuelekea mwana ambaye anaanguka dhambini, ambayo ni picha ya moyo wa Baba yetu wa mbinguni. Wakati mtoto wake hatimaye alipochukua uamuzi wa kurudi nyumbani, Biblia inasema, “Akaondoka, akaenda kwa baba yake. Lakini akikuwa bado yuko mbali sana, baba yake alimwona, akamhurumia, akamkimbilia, akamwangukia shingoni, akambusu”(mstari wa 20). Bila maadili yoyote bora juu ya anguko la mtoto wake, alimkumbatia mwanawe na kumbusu. Wanandoa wengi bado wanahitaji kukuza aina hii ya huruma.

Tukipuuza Neno la Mungu, au tukipinga mwongozo wa Roho Mtakatifu na kuanguka katika dhambi na makosa, Mungu hafurahii. Badala yake, moyo wake unavunjika juu ya upumbavu na uasi wetu. Unapojikuta haufanyi kwa mapenzi na mwenzi wako, lazima ukiri hii kwa Mungu, uombe msamaha, kisha utubu, na uache dhambi hii. Mungu atabadilisha moyo wako unapomkiri na kumtii. Kukumbuka, kushindwa ni njia ya Mungu kufunua maeneo ambayo yanahitaji kubadilishwa; na kwetu kujifunza jinsi ya kuwajibu wenzi wetu kwa njia ya kimungu. Lengo la Mungu ni kutubadilisha tufanane na sura yake.

Rehema ya kibiblia inamaanisha tunapokea msamaha wa Mungu, sio adhabu ya dhambi zetu, kwa sababu ya kazi ya Kristo na neema yake. Lakini Biblia pia inatuambia kwamba Mungu huwaadhibu watoto wake, ikimaanisha wewe na mimi. Mungu *yupo* nasi kwenye hali hizi ngumu.

CHIMBA ZAIDI

Eleza kile ambacho Maandiko yanasema juu ya rehema na huruma. Unawezaje kutumia hii kwenye ndoa yako? Kuwa mahsusi.

> Basi iweni na huruma kama Baba yenu alivyo na huruma. (Luka 6:36)

____

____

____

> Heri wenye rehema,
> maana hao watapata rehema. (Mathayo 5: 7)

____

____

____

> Ni huruma za Bwana kwamba hatuangamii Kwa kuwa
> rehema zake hazikomi.
> Ni mpya kila asubuhi;
> Uaminifu wako ni mkuu. (Maombolezo 3: 22-23)

____

____

____

> Basi kwa kuwa mmekuwa wateule wa Mungu, watakatifu mpendwao,
> jivikeni moyo wa rehema, utu wema, unyenyekevu, upole na uvumilivu
> (Wakolosai 3:12)

____

____

____

> Rehema na kweli zisifarakane nawe; Zifunge
> shingoni mwako,
> Ziandike juu ya kibao cha moyo wako. (Mithali 3: 3)

____

____

____

Somo la 5

Jikite katika Ukweli, Sio katika Dhambi

Asili yetu ya dhambi hutaka kujikita katika mapungufu ya mtu mwingine. Kujiweka katika jaribu hili hutufanya tuwe *wagonjwa kimihemko* na kutenganisha mioyo yetu na Mungu.

Upendo Ni Nini

10. Upendo hufurahi katika ukweli

Je! Unamsifu mwenzi wako, unawaambia juu ya mambo mazuri wanayofanya, au je! Mara nyingi unajadili madhaifu na kushindwa kwao? Jihadharini, kwa sababu mnaweza kuwa na mawazo haya hasi, hata ikiwa hayataelezewa kwa maneno. Fikiria kumuuliza mwenzi wako, "Kwa wastani wa wiki au wastani wa siku, ni baraka ngapi zinatoka kinywani mwangu kuelekea kwako dhidi ya mambo hasi?"

> ***FAILI LENYE UKWELI***
> *Kufurahi kwa kweli* —Kuwa na shangwe kuu, kuweza kushangilia kwa kweli, kwa msingi wa ahadi za Mungu.

Mawasiliano mazuri ni: "Unaendeleaje?" "Unaonekana mzuri." “Vipi mambo yamekwendaje leo?’’
Hasi ni: "Una shida gani na wewe? Nimekuuliza ufanye jambo moja! ” “Kwanini umechelewa kutoka kazini? Sasa chakula cha jioni kimepoa! Je! Haujali nguvu niliyoweka katika hii? ” "Mpenzi, kwanini haukutoa takataka nje ya nyumba?!" Hii inaweza kuwa njia yoyote ya kuonyeshana makosa kwa njia mbaya au isiyo na upendo.

Bila kujitambua, siku hubadilika kuwa wiki, na wiki zinageuka kuwa miezi, wakati wote tunawatia sumu wenzi wetu, tukitenda dhambi dhidi yao, tusiwapende, kwa sababu tumezoea kukosoa kile wasichofanya vizuri na sio kufikiria juu ya kuwasifu wao kwa mafanikio yao. Waume na wake wanahitaji kufikiria kikamilifu juu ya mambo mazuri juu ya wenzi wao. Tunapaswa kujihadhari na kukuza mitazamo hasi. Ni chaguo kukuza mawazo mazuri na kuyatumia kubarikiana. Tunahitaji kujizoesha kuthamini. Hii sio kubembeleza, lakini upendo wa dhati hutoka katika moyo wa shukrani.

Ikiwa uzembe huu unapeleka ndoa yako katika njia isiyofaa, ibadilishe. Wakati wa familia yako au wakati wa maombi, chukua muda na kusema, "Wote tuseme jambo zuri kuhusu mtu mwingine." Fanya iwe ya kufurahisha. Ifanye familia kuanza kutafuta vitu vizuri kati yao. Ni muhimu tufanye kazi pamoja kama timu. Ikiwa una watoto, Mama na Baba wanapaswa kuwa wa kwanza kushiriki.

Tunahitaji kusoma wenzi wetu wa ndoa na watoto, kujifunza nguvu zao na kuwasifu kwa uzuri wao na matendo mema.

Kujichunguza 1

Je! Unajitahidi katika eneo hili? ___ Ndio la

Ikiwa ndivyo, tambua angalau nguvu tatu ambazo umeona kwa mwenzi wako. Omba Mungu akuonyeshe wakati mzuri na njia nzuri ya kuliwasilisha hili. Inaweza kuwa kupitia barua au mazungumzo nje ya nyumba kwa chakula maalum cha jioni. Muulize Mungu wakati wa ibada yako akusaidie kuwa mwangalifu kwa mwenzi wako na ujifunze jinsi ya kumsifu.

____

____

____

____

____

____

MPANGO KAZI 1

Fanya kazi pamoja kama mume na mke kutiana moyo katika mazoezi haya. Jadili njia kadhaa ambazo mnaweza kusaidiana katika nyakati hizo zenye changamoto za ndoa. tuangalie hapa.

____

____

____

____

____

____

CHIMA ZAIDI

Eleza kile ambacho Maandiko haya yanasema juu ya kufurahiya ukweli, ni nini kizuri, na jinsi kanuni hizo zinavyoweza kutumika katika ndoa yako.

> Mungu fikira zako zina thamani nyingi kwangu!
> Jinsi ilivyo kubwa jumla yake!
> Kama ningezihesabu, ni nyingi kuliko mchanga;
> Ninapoamka, ningali pamoja nawe. (Zaburi 139: 17-18)

____

____

____

> Pendo na lisiwe la unafiki, lichukieni lililo ovu mkiambatana na lililo jema.
> (Warumi 12: 9)

____

____

____

> Angalieani mtu awaye yote asimlipe mwenzake mabaya kwa mabaya, bali siku zote lifuateni lillilo jema ninyi kwa ninyi na kwa watu wote. (1 Wathesalonike 5:15)

____

____

____

11. Upendo huvumilia vitu vyote

Kipengele kingine cha upendo katika 1 Wakorintho 13: 7 ni kwamba upendo "huvumilia vitu vyote." *Kutokuvumilia* kunamaanisha kujitoa, kujiambia huwezi kuchukua tena na kuhisi kama umechoka kujaribu. Lazima kila siku tukae ndani ya Kristo na tuwe na maisha bora ya kujitolea kuvumiliana na kuwa na subira miongoni mwetu.

Tunapojisikia kukata tamaa, hatupaswi kuwalaumu wenzi wetu wa ndoa. Huo ni uasi wetu binafsi na dhambi zetu. Tunahitaji kuwa waaminifu, kujitolea katika mpango na kusudi la Mungu katika ndoa na kuweka Imani yetu kwa Yesu badala ya wenzi wetu.

FAILI LENYE UKWELI
Huvumilia [vitu vyote] —*Stego* (Kigiriki). Kuficha, Upendo huficha makosa ya wengine au hufunika. [9] Huzuia chuki kama meli inazuia maji, au kuezekea mvua. [10]

Kutunza mambo vichwani, kukaa kimya, kuchokoza, kuguswa na hasira na kuweka tabia mbaya kwa siku zote ni dhambi, na sio "kuishi " kwa upendo. Unaweza kuhisi kukosewa na ukawa na sababu, lakini kuonyesha tabia hizi sio suluhisho.

> Mchukuliane mizigo, na kuitimiza hiyo sheria ya Kristo. (Wagalatia 6: 2)

Neno *kuchukuliana* linamaanisha "kuchukua ili kubeba, kuvaa mwenyewe; kitu cha kubebwa." Kukaa kwa utii katika mapenzi ya Mungu wakati mwenzi wako hafanyi sehemu yake inaweza kuchukuliwa kama kubeba mzigo mzito, lakini ni sifa ya upendo.

Mungu anasema tunahitaji "kuvumilia" na shida katika ndoa, na kuna nyakati ambapo mwenzi mmoja anaweza kuitwa kuwa anayeonekana kuzaa zaidi ya mwingine.

Ikiwa uliingia kwenye uhusiano bila kujua kusudi la Mungu kwa ndoa, kuwa na matarajio mabaya, au kutumia njia tofauti na Neno la Mungu kujaribu kubadilisha mwenzi wako, unaweza kujiona umefadhaika, unavunjika moyo, na unataka kukata tamaa. Je! Umewahi kugundua kuwa wanaume na wanawake wana matarajio fulani wakati wa kuingia kwenye ndoa? Tunatarajia wenzi wetu kuzungumza, kutenda, na kufanya vile tunavyotaka sisi sio wao, ili wasionekane usumbufu kwetu.

Ndoa huitaji muda, kwa hivyo, fanya kazi na kujitolea, kwa kuwa ni kazi uliyopewa na Mungu . Je! Umekubali hii kweli? Usipokuwa mwangalifu, chuki inaweza kuingia ndani ya ndoa yako. Kuchukua vitu vyote kwa upendo kunamaanisha kukubali huduma yako kama mwenzi; awe mzuri, mbaya, au mwenye changamoto-na kuishi kwa upendo wa kimungu. Hii ni pamoja na kuona kushindwa na makosa ya mwenzi wako kama fursa ya Mungu kukugeuza, sio kukosoa au kutoa mihadhara mikali ya kujiona kuwa muaadilifu .

Kujichunguza 2

Tambua kile ambacho Bwana amekuwa akifunua ndani yako kupitia mwenzi wako ambacho kinasababisha utake kukata tamaa. (Kidokezo: Unalaumu mwenzi wako kwa shida zipi? Je! Mtazamo wako ni upi?)

____

____

____

____

____

____

CHIMA ZAIDI

Tambua kanuni katika Maandiko haya ambazo zinaweza kukusaidia na ndoa yako.

> Basi imetupasa sisi tulio na nguvu kuchukua udhaifu wao wasio na nguvu wala hatupaswi kujipendeza wenyewe. (Warumi 15: 1 ESV)

____

____

____

> Mchukuliane mizigo na kuitimiza hiyo sheria ya Kristo. (Wagalatia 6: 2 ESV)

____

____

____

Kujichunguza 3

Je! Una kinyongo kwa sababu ya sifa ambayo Mungu alimpa mwenzi wako? ___ndio

Ikiwa ni ndio, eleza masuala hayo na upange mpango wa kuyajibu kwa upendo.

____

____

____

____

____

____

12. Upendo unaamini na unatumaini

Kanuni ya kibiblia hapa ni kwamba upendo una njia ya kuamini Ubora kwa watu hata wakati ambao hisia zako zinakuambia vinginevyo. *Amini* ni kitenzi, ambacho kinahitaji kitendo bila kujali jinsi tunavyohisi. Kanuni ya mwisho tuliyojifunza ilikuwa kubeba vitu vyote, au kuwa tayari kufunika makosa ya wenzi wetu kwa upendo. Sasa lazima tuwe na tuamini na kutumaini ubora kwao na tudumishe mtazamo wa kutumaini. Tunahitaji utayari wa daima fuata uhusiano wa kuaminiana, hata wakati amabo kumekuwa na kukosekana kwa uaminifu au sababu ya kutokuamini.

FAILI LENYE UKWELI
Kuamini-Pisteuo (Kigiriki). Kuwa na imani na, au kushawishika kwa jambo fulani; inaonyesha kuwa kuna mtazamo wa matarajio yanayotarajiwa.

Je! Wewe huwa unaomba msamaha kutoka kwa mwenzi wako au mtoto wako wakati unapomwakilisha Mungu katika tabia yako kwao? Yesu alisema, "Yeye ajuaye amri zangu na kuzishika, ndiye anipendaye. Naye anipendaye atapendwa na Baba yangu, nami nitampenda na kujidhihirisha kwake"(Yohana 14:21). Msamaha ni dawa ya uponyaji wa roho. Roho Mtakatifu ambaye huleta urejesho ili mtu aanze tena na kuamini.

Wakati watu wanapokuja kwa ajili ya ushauri wa ndoa, hali ni kwamba wengi wanajaribu kutimiza mapenzi ya Mungu lakini wanashindwa kwa sababu ya ujinga. Hawajafundishwa, au kupatikana kwa miongozo ya kufanikiwa katika ndoa na wanahisi hawana tumaini, wako tayari kukata tamaa. Mara nyingi mzigo mzito unaowashinda ni mwitikio wao wenyewe kwa tabia ya wenzi wao. Kwa "kutokuamini au kutumaini vitu vyote" kama inavyosema katika 1 Wakorintho 13, unamtilia shaka Mungu.

Je! Unamtilia shaka Mungu sasa hivi? Weka matumaini yako kwake. Udanganyifu wa mwenzi katika sehemu kama vile fedha, shughuli za siri, hata uaminifu, inaweza kuwa jambo baya, lakini Mungu anataka tuwe na matumaini na tufanye kazi kuamini uhusiano huo. Makosa mengine ya zamani kwa mwenzi hutunzwa kama mkusanyiko wa hisia mbaya. Hii sio tabia nzuri kulingana na mapenzi ya Mungu. Mtu mwenye tabia ya kutiliana shaka "hatumaini mambo yote." Hiyo ni dhambi.

Urafiki bila uaminifu sio uhusiano mzuri hata kidogo. Mpango wa Mungu ni sisi tuwe kitu kimoja kihisia. Hauwezi kusamehe, hata ikiwa unaiombea dhambi hiyo msamaha, ikiwa unashikilia uchungu, ukikataa kuamini kile Mungu anachoweza kukufanyia wewe na mwenzi wako katika na kupitia ndoa yako.

> Na nyumba ikifitinika juu ya nafsi yake, nyumba hiyo haiwezi kusimama. (Marko 3:25)

CHIMA ZAIDI

Tambua kanuni kutoka katika Maandiko haya ili yasaidie ndoa yako iwe yenye matumaini na iliyojaa imani kamilifu. Zihusishe na masuala maalum.

> Yesu akawakazia macho akawaambia,"Kwa wanadamu hilo haiwezekani, bali kwa Mungu yote yanawezekana." (Mathayo 19:26)

____

____

____

> Maana twaenenda kwa imani, si kwa kuona. (2 Wakorintho 5: 7)

____

____

____

> Na tumaini halitahayari kwa maana pendo la Mungu limekwisha kumiminwa ndani ya mioyo yetu na Roho Mtakatifu tuliyepewa sisi. (Warumi 5: 5)

____

____

____

MPANGO KAZI 2

Je! Kuna njia ambazo umeacha kuamini na kutumaini katika ndoa yako? ___ Ndio la

Ikiwa ndivyo, eleza masuala hayo. Muombe Bwana aponye kutokuamini kwako na akusaidie kuandaa mpango wa kumhakikishia mwenzi wako kwamba Mungu atashughulikia mambo hayo.

____

____

____

____

____

____

Ikiwa unajitahidi katika eneo hili la uaminifu na unahitaji msaada zaidi ili ujifunze kumwamini Mungu na kumwamini mwenzi wako, au ikiwa unahitaji kupata msamaha katika ndoa yako, kamilisha *Kiambatisho P: Uaminifu na Msamaha*. Itakusaidia kujifunza kumtumaini Mungu kwanza katika hali zote, hata majaribu na shida na mwenzi wako, kisha uelewe umuhimu wa msamaha katika ndoa yako. Jifunze hatua za upatanisho kwa wale ambao wanahitaji kusamehe na wale ambao wanahitaji kusamehewa.

13. Upendo huvumilia mambo yote

Kitenzi hiki kinaonyesha kuwa upendo unavumilia, unakaa imara, na unashikilia ardhi yake. Lengo ni kudumu, kuvumilia, kuteseka kwa uvumilivu. Ndoa ni kazi ngumu, kulea watoto ni kazi ngumu. Nini Mtazamo wako hivi sasa kwa mwenzi wako? Je! Ni ule ambao hudhihirisha utayari wako wa kuifanya ndoa idumu na kustawi, au unateseka tu, kupitia kwenye safari hii na upo tu kutimiza wajibu?

> **FAILI LENYE UKWELI**
> *Vumilia [vitu vyote]* —H*upomeno* (Kiyunani). Kukaa chini, kuvumilia chini,teseka (mzigo wa shida). [11] Uvumilivu wa mgonjwa, akiwa ameshikilia ardhi wakati haiwezi tena amini wala tumaini. [12]

Tunapozeeka, miili yetu hubadilika na magonjwa yanaweza kuja. Unaweza kutakiwa kumtunza mwenzi wako, au unaweza usiweze kufanya mambo uliyokuwa ukifanya au unayotaka kufanya. Inawezekana uhusiano wako wa kimapenzi sio vile ulivyokuwa zamani. Je! Uko tayari kukubali hii kama sehemu ya mpango wa Mungu na kuvumilia kupitia hiyo kwa moyo wenye furaha, ukimtafuta Mungu na hekima yake njiani? Enyi waume, je! Mtashikilia msimamo wenu wakati mke wako haonekani kama kuwa mrembo kama alivyokuwa wakati unamuoa, na kinyume chake kwa mke?

Labda nyinyi wawili mnapitia jaribu kubwa na adui anataka kuingia na kukuambia, "Huwezi kulivumilia hili tena." Upendo unashikilia msimamo wake wakati inavyoonekana kama huwezi kuvumilia tena. Lazima tuvumilie kwa utukufu wa Mungu. Upendo huweka imani na tumaini kwa Mungu Mwenyezi, ambaye ana shauku ya kuwabariki wewe na mwenzi wako na kubariki ndoa yenu. Uaminifu na nguvu za Mungu hutupa uwezo wa kuamini.

CHIMA ZAIDI

Tambua jinsi Maandiko haya yanavyoweza kukusaidia wewe na mwenzi wako kuvumilia wakati mgumu. Toa mfano kwa kila moja.

> Ndugu zangu, hesabuni ya kuwa ni furaha tupu mkiangukia katika majaribu mbalimbali, mkifahamu ya kuwa kujaribiwa kwa imani yenu huleta saburi. Saburi na iwe na kazi kamilifu, mpate kuwa wakamilifu na watimilifu, bila kupungukiwa na neno (Yakobo 1: 2–4)

____

____

____

> Mnafurahi sana wakati huo, ijapokuwa kwa sasa kwa kitambo kidogo, ikiwa ni lazima, mmehuzunishwa na majaribu mbalimbali. (1 Petro 1: 6)

____

____

Upendo Haushindwi Kamwe

Hatimaye, 1 Wakorintho 13: 8 inasema, "Upendo haushindwi kamwe." Mungu anatupenda sisi kwanza, tunapogundua na kupokea hiyo, basi tunaweza kumpenda yeye na wengine. Hii inaturudisha kwenye wazo la msingi wetu, urafiki wetu na Mungu. Ikiwa tunamtanguliza, kumtazama kila siku kwa mwongozo na kutamani kufanya mapenzi yake, Mungu atatupa neema na nguvu tunayohitaji ili kufanikiwa.

> Neno lolote lililo ovu lisitoke vinywani mwenu, bali lililo jema lenye kumfaa mwenye kuhitaji, ili kuwapa neema wenye kusikia. Wala msihuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu, ambaye kwa yeye mlitiwa muhuri hata siku ya ukombozi. Uchungu wote na ghadhabu, hasira, makelele, na matukano, vitoke kwenu. Tena iweni wafadhili ninyi kwa ninyi, wenye huruma, na kusameheana, kama vile Mungu kwa Kristo aliwasamehe ninyi. (Waefeso 4: 29-32)

Biblia ina mengi ya kusema juu ya mawasiliano ya upendo. Ikiwa Yesu atatupa amri ambayo Mungu hatatuwezesha kuitimiza, angekuwa mwongo. Na ikiwa kukosa kwetu uwezo kunakuwa kizuizi cha utii, tunamwambia Mungu kuwa kuna kitu ambavyo hajazingatia. Kila hali ya kujitegemea na utegemezi huo lazima utolewe na ubadilishwe na nguvu ya Mungu. Kuamini sisi wenyewe dhaifu na tegemezi ni muhimu kwa Roho wa Mungu kudhihirisha nguvu zake ndani yetu. Mungu anajua hatuna uwezo katika miili yetu na nguvu zetu wenyewe ili kupendana ipasavyo. Hatukasiriki wakati tunaposhindwa, lakini anataka tufike mahali tunapojitolea, kuja kwake kila siku, kila wakati, ili neema yake ifanikiwe.

Tunahitaji kujikumbusha kila mara katika maombi, "Mungu, ninahitaji nguvu zako na neema yako kila siku ili kufanikiwa." Hatuwezi kutegemea neema ya jana. Wacha tuwe miguuni pa Mungu kila siku tukisema, "Mungu, ninaomba neema na rehema zako kumpenda mwenzi wangu na kuwapenda watoto wangu." Jana haitatoa neema inayohitajika leo. Je! Umejifunza hayo? Unapofanya hivyo, na unajitolea kukaa ndani ya Kristo kila siku, utapata tunda la Roho wa Mungu likitoka kwa asili moyoni mwako.

Kumbuka kwamba mti wa chungwa haufanyi kazi kutoa matunda yake. Unapojifunza kumwomba Mungu, mtegemee yeye akusaidie kuwa mwema na mwenye upendo kwa mwenzi wako, naye atafanya hivyo. Omba kila siku, "Mungu, nipe nguvu, neema ya kumpenda mwenzi wangu, kuacha kufanya mambo ninayofanya vibaya. Na unipe neema, unyenyekevu, nitakapokosa kwa mwenzi wangu, kwenda kuomba msamaha haraka. ” Haitakuwa kwa jitahada zako katika kubadilisha moyo wako bali kwa kujijaza na nguvu ya Mungu katika upendo. Anaahidi kukubadilisha, pinndi utakapofanya hivyo, utaanza kubadilika, lakini ni hadi ulifanyie kazi

Mungu anataka kutubariki wewe na mimi. Anataka kutukuzwa katika kila mmoja wetu. Lakini lazima tuchague kuwa watiifu kwa kile ambacho Neno lake linatuambia tufanye. Na zana yetu ya kudumisha uhusiano wetu wa kila siku ni uwezo wa kutii.

Chukua muda na uombe sala hii.

> *Baba, nakushukuru kwa ukweli huu mzuri. Asante kwa kutotarajia tufanye haya yote kwa nguvu zetu wenyewe, lakini umetupa nguvu ya Roho wako Mtakatifu ambaye anatuwezesha kufanya mambo yote kulingana na mapenzi yako. Na, Baba, ninaomba kwamba ikiwa tumekuwa tukikutilia shaka wewe, tukitilia shaka nguvu unayoweza kunipa mimi na mwenzi wangu, ninaomba, kwamba utaleta kusadikika na kubadilisha mioyo yetu. Tupe matumaini ya kuweka imani yetu kwako, kufanya kazi kubwa katika kila maisha yetu, katika ndoa yetu, na tunaomba kwamba ambapo mitazamo au matendo yoyote ya dhambi yanatekelezwa kwetu utupe kila mioyo ya unyenyekevu, utayari wa kuomba msamaha, na utayari wa kusamehe. Bwana, tunataka Utukuzwe. Tunataka nyumba yetu iwe mahali ambapo watu wanaweza kukuona ndani na kupitia maisha yetu. Tunakushukuru, tunakusifu, na tunaomba vitu hivi kwa jina la Yesu. Amina.*

Kujichunguza 4

Kwanza, kamilisha *Kiambatisho E: Kusikiliza kwa Ufanisi na Kujitathmini* ili uone jinsi unavyoweza kusikiliza. Hiki imeandaliwa kukusaidia kutambua chanzo cha mawazo yasiyomcha Mungu, hisia, au tabia ambazo zimesababisha mawasiliano yasiyo ya upendo.

Pili, kamilisha *Kiambatisho F: Kuboresha Mawasiliano Yako ya Upendo.* Hiki kimeandaliwa kukusaidia kutambua maeneo amabyo unayohitaji kubadilisha na kukutembeza katika mchakato wa upatanisho na mwenzi wako. Usiruhusu adui akudanganye katika kutenda mema kwenye eneo hili, kujichunguza huku binafsi lzia kuwepo kila wakati inapotokea hali hii ya mawasiliano yasiyo ya upendo kati ya mume na mke; hadi pale uelewa huu utakapofanikiwa na mchakato huu wa msamaha utakapokuwa sehemu ya mahusiano yenu.
Kwa uelewa zaidi juu ya msamaha na upatanisho, pitia kiambatisho P: Uaminifu na Msamaha.

RASILIMALI VIAMBATISHO

Kiambatisho C: Kukuza Urafiki wa Kila Siku na Mungu	Juzuu 1
Kiambatisho D: Vitabu Vilivyopendekezwa	Juzuu 1
Kiambatisho E: Kusikiliza kwa Ufanisi na Kujitathmini	Juzuu 2
Kiambatisho F: Kuboresha Mawasiliano Yako ya Upendo	Juzuu 2
Kiambatisho G: Kuvunja Mzunguko	Juzuu 2 & 3
Kiambatisho H: Mahitaji ya Mume	Juzuu 3
Kiambatisho I: Jibu la Kibiblia la Mume katika Vikwazo	Juzuu 3
Kiambatisho J: Njia za Kibiblia; Mume Humtakasa Mkewe	Juzuu 3
Kiambatisho K: Mahitaji ya Mke	Juzuu 3
Kiambatisho L: Mahitaji ya Ushirika	Juzuu 3
Kiambatisho M: Vikwazo vya kawaida	Juzuu 3-5
Kiambatisho N: Urafiki wa Kimwili katika Ndoa kwa Wanaume	Juzuu ya 4
Kiambatisho O: Urafiki wa Kimwili katika Ndoa kwa Wanawake	Juzuu ya 4
Kiambatisho P: Uaminifu na Msamaha	Juzuu 2-5
Kiambatisho Q: Kujitathmini kwa Ndoa	Juzuu 5
Kiambatisho R: Kamusi	Juzuu 1-5

Kiambatisho E

Kusikiliza kwa Ufanisi na Kujitathmini

Kamilisha tathmini hii binafsi kukusaidia kujua zaidi tabia zako za kusikiliza. Jibu kila swali kwa kufikiria na kwa uaminifu, kisha mjadili kama wanandoa.

Kazi hii ya nyumbani inapaswa kukamilika kila wakati kunapokuwa na mawasiliano yasiyo ya upendo kati ya mume na mke hadi hapo uelewa utakapokamilika na mazoezi ya msamaha na maridhiano kuwa sehemu ya kawaida ya uhusiano.

Tabia za Mawasiliano Zimefunuliwa

#	Je! Unafanya Yafuatayo?	Muda mwingi zaidi	Mara zote	Mara kwa mara	Ni kama hakuna
1	Kumzuia mwenzi wako kusema wakati ambao unakuwa haukubaliani naye au hutaki kumsikiliza?				
2	Kuzingatia kile kinachosemwa hata ikiwa huvutiwi nacho?				
3	Kujifanye kama unakijua ambacho mwenzi wako anakwenda kukisema, kisha ukaacha kusikiliza?				
4	Kurudia kwa maneno yako kile ambacho mwenzi wako amekisema?				
5	Kusikiliza mawazo ya mwenzi wako hata ikiwa yanatofautiana na yako				
6	Kuwa tayari kusikiliza kutoka kwa mwenzi wako, hata kama mawazo yake yanaonekana hayana faida?				
7	Kutafuta maana za maneno ambayo yamezungumzwa ikiwa hayajulikani sana kwako?				
8	Kufanya maamuzi kichwani mwako, wakati mwenzi wako akiwa bado anazungumza?				
9	Kuonyesha kwamba unasikiliza, hata wakati ambao hausikilizi?				

Tabia za Mawasiliano Zimefunuliwa (inaendelea)

#	Je! Unafanya Yafuatayo?	Mara nyingi zaidi	Mara zote	Mara chache	kama hakuna
10	Ndoto za mchana wakati mwenzi wako anapoongea?				
11	Kusikiliza maoni ya jumla, sio ukweli wa mambo?				
12	Kutambua maneno ambayo humaanishi kitu kile kile Kwa kila mmoja kwa watu tofauti?				
13	Kusikiliza kile tu unachotaka kusikia, kufuta ujumbe mzima wa mwenzi wako?				
14	Kumwangalie mwenzi wako wakati yeye anazungumza?				
15	Zingatia maana ya ujumbe wa mwenzi wako badala ya jinsi anavyoonekana?				
16	Jua ni maneno na misemo gani unayoelekea kujibu kwa kujihami au kwa kinyongo?				
17	Fikiria juu ya kile unataka kukamilisha katika mawasiliano yako?				
18	Panga wakati mzuri wa kusema unachotaka kusema?				
19	Fikiria jinsi amabvyo mwenzi wako anaweza kuitikia Juu ya unachosema?				
20	Fikiria njia bora ya kuwasiliana (kwa kuandika, kuzungumza, na wakati)?				
21	Daima ujali hisia za mwenzi wako wakati unazungumza naye (ikiwa Anatia msisitizo, ana huzuni, ana wasiwasi, ana uhasama,shauku, hasira n.k?				
22	Rekebisha mawasiliano yako yaendane na tabia za mwenzi?				

23	Kudhani mwenzi wako anajua na anaelewa kile unachowasilisha kwake au kusema naye?				
24	Ruhusu mwenzi wako atoe kwa heshima hisia hasi kwako bila kujihami?				
25	Mara kwa mara fanya juhudi kuongeza ufanisi wa kusikiliza?				

Tabia za Mawasiliano Zilizofunuliwa (inaendelea)

#	Je! Unafanya Yafuatayo?	Mara nyingi zaidi	Mara zote	Mara kwa mara	Kama hakuna
26	Andika maelezo inapohitajika kukusaidia kukumbuka?				
27	Kusikiliza kwa karibu bila kuvurugwa na mazingira na / au watoto?				
28	Kumsikiliza mwenzi wako bila kuhukumu au kukosoa?				
29	Rudia maagizo na ujumbe ili kuhakikisha umeelewa kwa usahihi?				
30	Kumsikiliza mwenzi wako katika mawazo au mitazamo ya awali?				
31	Timiza jukumu lako katika sehemu ya mawasiliano yasiyo ya upendo kwa kumwomba Bwana msamaha pamoja na mwenzi wako?				
32	Kijadili na watoto wako matatizo yoyote ulionayo na mwenzi wako?				

Baada ya kujibu maswali thelathini na mbili, kamilisha fahirisi kwenye ukurasa unaofuata.

Ufanisi wa Kusikiliza Kiwango cha tathmini Binafsi katika Ukurasa wa Tathmini

Zungusha au onyesha namba inayowakilisha kiwango ulichokagua kwenye kila kipengee cha *Tathmini ya Kusikiliza kwa Ufanisi*.

#	Mara nyingi	Mara kwa mara	Mara kwa mara	Nadra
1	1	2	3	4
2	4	3	2	1
3	1	2	3	4
4	4	3	2	1
5	4	3	2	1
6	4	3	2	1
7	4	3	2	1
8	1	2	3	4
9	1	2	3	4
10	1	2	3	4
11	4	3	2	1
12	4	3	2	1
13	1	2	3	4
14	4	3	2	1
15	4	3	2	1
16	4	3	2	1
17	4	3	2	1
18	4	3	2	1
19	4	3	2	1
20	4	3	2	1
21	4	3	2	1
22	4	3	2	1
23	1	2	3	4
24	4	3	2	1
25	4	3	2	1
26	4	3	2	1
27	4	3	2	1
28	4	3	2	1
29	4	3	2	1
30	1	2	3	4
31	4	3	2	1
32	1	2	3	4
jumla ndogo				

Kokotoa jumla yako hapa chini, kisha ujumlishe pamoja kwa ajili ya jumla yako kuu. Tambua kiwango chako cha kusikiliza kwenye ukurasa unaofuata.

JUMLA KUU __________

Craig Caster

Kiwango cha Kusikiliza

Andika alama yako kwenye mstari unaofaa hapa chini ili kubaini kiwango chako cha kusikiliza.

110-120: Msikilizaji bora _________

99-109: Juu ya Msikilizaji wa Wastani _________

____

88–98: Msikilizaji Wastani

77-87: Msikilizaji wa Kawaida ________

<77: Dhaifu au Msikilizaji Dhaifu sana __________

Baada ya kupima kiwango chako cha kusikiliza, unaweza kuhitaji kutambua maeneo ya kubadilisha. Kamilisha karatasi ya kujifunzia inayofuata katika *Kiambatisho F: Kuboresha Mawasiliano Yako ya Upendo*, ambayo inapaswa kutumiwa na tathmini hii ya binafsi unapoona yamejitokeza mawasiliano yasiyo ya upendo.

Kumbuka: Mwanafunzi wa kweli wa Kristo hajaribu tu kupata maarifa ya kiakili. Mwanafunzi wa kweli anawekeza mwenyewe katika kujifunza na kuishi kulingana na kanuni ambazo Mungu hufundisha katika Neno lake. Uwekezaji wako katika kujifunza na kuishi kulingana na kanuni ambazo Mungu amekufunulia kupitia kitabu hiki vitabadilisha maisha yako kama vile Mungu anavyotaka.

Kiambatisho F

Kuboresha Mawasiliano Yako ya Upendo

Kamilisha wewe binafsi, kisha mpitie na kujadili kama mke na mume.

Baada ya kumaliza *Kiambatisho E: Kusikiliza kwa Ufanisi na Kujitathmini* na kujumlisha alama zako, orodhesha kwa kipaumbele maeneo ambayo unahitaji kubadilika.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________
6. ______________________________
7. ______________________________

Pitia "Kile ambacho Sio Upendo" na "ambacho ni Upendo" kutoka kwenye masomo ya 2-5, yenye nambari 1–13. Orodhesha kwa kipaumbele tabia yoyote isiyo ya kibiblia ambayo umekuwa ukiifanya nyumbani kwako. Omba neema ya Mungu na nguvu ya kubadilisha haya.

1. ______________________________
2. ______________________________
3. ______________________________
4. ______________________________
5. ______________________________
6. ______________________________
7. ______________________________
8. ______________________________
9. ______________________________
10. ______________________________

Upatanisho

Ikiwa unaamini hukuwa ukionyesha mawasiliano ya upendo kwa mwenzi wako (au mtu mwingine), fuata hatua zifuatazo ili upatanishe.

1. Ungama hii kwa Bwana na umwombe akusamehe kwa kutowasilisha upendo kwao.

   Tukiziungama dhambi zetu, yeye ni mwaminifu na wa haki kutuondolea dhambi zetu na kutusafisha na udhalimu wote. (1 Yohana 1: 9)

2. Muombe Mungu ajaze upya moyo wa upendo kwako na kwa mke wako.

   Na tumaini halitahyarishi, kwa maana pendo la Mungu limekwisha kumiminwa katika mioyo yetu na Roho Mtakatifu tuliyepewa sisi. (Warumi 5: 5)

3. Nenda kwa mwenzi wako na fanya maungamo.

   Kwa mfano, "Ninajua sikuwa nikikuonyesha upendo wangu kwa kukusikiliza. Nimekuwa siyo mvumilivu, nikifikiria juu ya mambo mengine badala ya kusikiliza kwa kweli kile unachosema. Tafadhali nisamehe. Ninakupenda na ninafurahi sana kuwa mumeo / mkeo. "

4. Omba na mwenzi wako.

Kujitolea

Andika sala ya kujitolea kumtafuta Bwana katika nguvu zake za kubadilisha maeneo haya na kuwa mwenzi ambaye Mungu anamtaka. Kisha, omba na mwenzi wako na kwa pamoja muombe Mungu nguvu zake za kuvunja tabia zisizo za kimungu na za dhambi ambazo zimekuwa zikitumika kwa muda mrefu.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

Kiambatisho G

Kuvunja Mzunguko

Zoezi hili litakusaidia kukabili maeneo ambayo yanahitaji kubadilishwa na kuvunja mzunguko wa tabia ya dhambi. Neema ya Mungu siyo pungufu kamwe. Shida ni kutata kutimiza *mapenzi yetu*.

Hatua ya 1

Kila usiku, tumia muda wako peke yako na Bwana. Muombe alainishe moyo wako na azungumze nawe juu ya kile ambacho ungeweza kufanya tofauti wakati wa majadiliano, mabishano, au hali na mwenzi wako wakati wa siku hiyo. Andika matokeo yako katika nafasi iliyotolewa au kwenye jarida.

____

____

____

____

____

____

> Jijaribuni mwenyewe kwamba mmekuwa katika imani. Jithibitisheni wenyewe. Au hamjui wenyewe kwamba Yesu Kristo yumo ndani yenu? Isipokuwa mmekataliwa. (2 Wakorintho 13: 5)

Tafakari
Je! Kulikuwa na kitu ambacho ningeweza kusema au kufanya ambacho kingemtukuza Mungu au kuzuia hali fulani kugeuka kuwa ugomvi?

____

____

____

Hatua ya 2

Unaposoma mistari hii, muombe Bwana afunue maeneo ambayo yanahitaji kuboreshwa.

> Upendo huvumilia, hufadhili; na ni mwema; upendo hauhusudu; upendo hautakabali, haujivuni; haukosi kuwa na adabu, haitafuti mambo yake, hauoni uchungu, hauhesabu mabaya; haufurahii udharimu, bali hufurahia pamoja na kweli; huvumilia vitu vyote, huamini vitu vyote, hutumaini vitu vyote, huvumilia mambo yote. Upendo haushindwi kamwe. (1 Wakorintho 13: 4-8)

Tafakari 1: Hukua na uvumilivu? *Kuteseka kwa muda mrefu* maana yake ni kuwa na tunda la Roho.

> Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, fadhili, wema, uaminifu. (Wagalatia 5:22)

Je! Mwili wako ulijaribu kutafuta haki kwa kosa lililoonekana au vita ili kupata njia yako mwenyewe? Eleza.

____

____

____

____

____

____

Tafakari 2: Je! Haukuwa mwema? Kinyume cha wema ni kukosa fadhili.

> Pendaneni kwa upendo wa kindugu, kwa heshima kwa kupeana upendeleo kati yenu. (Warumi 12:10)

Je! Ulimkasirisha mwenzi wako? Je! Ulikasirika, ukapaza sauti yako, au kusema mambo yenye kuumiza? Je! Ulihukumu au ulipuuza, au una kinyongo kwa mwenzi wako? Eleza.

____

____

____

____

____

____

Tafakari ya 3: Je! Wivu ilikuwa sababu ya mwitiko wako kwa mwenzako?

> Na tuwe na mwenendo mzuri kama wakati wa mchana, sio kwa ulafi na ulevi, sio uzinzi na ufisadi, sio ugomvi na wivu. Bali mvaeni Bwana Yesu Kristo na msijifanyie riziki kwa tamaa za mwili. (Warumi 13: 13-14)

Jibu swali.

____

____

____

____

____

____

Tafakari 4: Ulikuwa na kiburi au jeuri? Je! Ulimdharau mwenzi wako au ukawafanya wajihisi hawafai?

> Vivyo hivyo ninyi vijana, nyenyekeni kwa wazee wenu. Ndio, nyinyi nyote nyenyekeaneni, na vaeni unyenyekevu, kwani "Mungu huwapinga wenye kiburi, lakini huwapa neema wanyenyekevu." (1 Petro 5: 5)

____

____

____

____

____

____

Tafakari 5: Ulikuwa mkorofi au ulitenda bila sifa?

> Wala neno lolote lililo ovu lisitoke vinywani mwenu, bali lililo jema kwa ajili ya kujengwa kwa lazima, ili kuwapa neema wasikiaji. (Waefeso 4:29)

Je! Ulimuaibisha mwenzi wako au kusema kitu kibaya juu yake mbele ya mtu mwingine? Ulikuwa mkorofi, au ulifanya kitu ambacho alikutaka usifanye? Eleza.

____

____

____

____

____

Tafakari 6: Je! Ulikuwa unajifikiria wewe mwenyewe tu na haukufikiria maoni ya mwenzi wako? Je! Ulitetea msimamo wako au ulisamehe matendo yako?

> Msitende neno lolote kwa kushindana wala kwa majivuno, bali kwa unyenyekevu, kila mtu amwesabu mwenzake kuwa bora kuliko nafsi yake. (Wafilipi 2: 3)

Tafakari 7: Je! Ulikuwa na mawazo mabaya kwa mwenzi wako kwa dakika, masaa, au siku kadhaa kabla hali hii haijatokea? Mungu ametuambia tusihifadhi mawazo mabaya, lakini tusamehe.

> Tukiangusha mawazo ya kila kitu kilichoinuka juu ya elimu ya Mungu, tukiteka nyara kila fikira ipate kumkiri Kristo. (2 Wakorintho 10: 5)

Unahitaji kuchukua jukumu la kuruhusu akili yako kuondokana na mawazo mabaya au maovu kwa mwenzi wako. Mungu anatujua. Anaona dhambi zetu za zamani, za sasa, na za siku zijazo, lakini mawazo yake kwetu ni mazuri tu (Zaburi 139: 17-8). Tunawezaje kuhalalisha mawazo mabaya kwa wenzi wetu? Ikiwa hili ni shida yako, ni mawazo gani na mitazamo gani unapaswa kuacha, kukiri, na kumfuata Bwana? Tambua maeneo maalum au asili inayosababisha uchungu wako au chuki.

Jibu na uongeze sala kumwomba Mungu abadilishe moyo wako.

Tafakari 8: Je! Umekuwa ukiruhusu kuvunjika moyo na kukosa tumaini kwenye ndoa yako vikushinde?

> Na tumaini halitahayarishi, kwa maana pendo la Mungu limekwisha kumiminwa katika mioyo yetu na Roho Mtakatifu ambaye tulipewa sisi. (Warumi 5: 5)
>
> Kwa maana najua mawazo ninayowaza kwako, asema Bwana, ni mawazo ya amani na sio mabaya, kukupa wakati ujao na tumaini. (Yeremia 29:11)

Je! Umemtilia shaka Mungu na uweza wake wote wa kukuombea? Upendo "hutumaini vitu vyote," na sio hutilia mashaka mambo yote. Ikiwa unamtilia shaka Mungu, ukifikiri zaidi shida za zamani au za sasa na sio tumaini kwa Mungu mwenye nguvu mwenye upendo, utavunjika moyo na kueneza hili kwa mwenzi wako. Ni kwa njia gani umekuwa ukimtilia shaka Mungu kuhusu ndoa yako?

Eleza na ukiri kutilia shaka nguvu na wema wa Mungu kwako. Andika sala kuomba msaada wa kumtumaini yeye katika ndoa yako.

____

____

____

____

____

____

____

____

Hatua ya 3

Fanya maombi na omba msamaha wa Mungu.

Hatua ya 4

Muombe Mungu unyenyekevu na nguvu na umwombe akupe wakati mzuri wa kukaa na mwenzi wako, ukubali makosa yako, na uombe msamaha. Ombeni pamoja, mkimwomba Mungu nguvu zake avunje tabia zisizo za kimungu na za dhambi ambazo zimekuwa zikitumika kwa muda mrefu.

Kuelewa jinsi ya kukidhi mahitaji ya urafiki wa kila mmoja ikiwa mume na mke huchukua muda kuwa na mawasiliano ya upendo. Inahitaji pia moyo wa kujitolea ambao unatamani kujifunza na kubadilika.

Unakubali? ___ Ndio la

Umemaliza kujifunza? ___ Ndio la

Andika maombi yako ili ubadilike na kujitolea kwako kuombea neema ya Mungu kila siku ili kuvunja tabia hizi mbaya.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

Kiambatisho P

Uaminifu na Msamaha

Zaburi 139 inafundisha kwamba Mungu anamjua kila mmoja wetu kwa undani, kwamba matendo na mawazo yetu yote yanajulikana kwake hata kabla ya kujulikana kwetu. Kabla ya kufungua moyo wako kwa Mungu, kwa kumpokea Yesu kama Bwana na Mwokozi, alijua utakuja. Mungu hayuko tayari kwamba yeyote aangamie; lakini, kupitia mapenzi ya hiari, yeye humpa kila mtu uhuru wa kumkataa.

Kumtumaini Mungu kwa Majaribu Yetu Yaliyopita

> Na watu wote wanaokaa duniani wamehesabiwa kuwa si kitu,
> Naye hufanya kama atakavyo na jeshi la mbinguni
> Na hao wanaokaa duniani;
> Wala hakuna aweweza kuuzuia mkono Wake
> Wala kumuuliza "Umefanya nini wewe?" (Danieli 4:35)

> Ee Bwana, umenichunguza na kunijua
> Wewe wajua huketi kwangu na kuondoka kwangu;
> Umelifahamu wazo langu tokea mbali.
> Umepepeta kwenda kwangu na kulala kwangu,
> Umeelewa na njia zangu zote.
> Maana hakuna neno ulimini mwangu,
> Usilolijua kaiba Bwana. (Zaburi 139: 1-4)

FAILI LENYE KWELI

Mwenye Enzi Kuu — Mwenye milki kuu nguvu, hekima isiyo na kikomo na Mamlaka kamili.

Mungu aliwaumba Adamu na Hawa na akampa kizuizi kimoja tu: msile mti wa Ujuzi wa mema na mabaya. Lakini walidanganywa na Shetani na kwa kutotii, walichagua kula tunda la mti huo. Hii ilileta laana ya dhambi kwa wanadamu wote. Kwa kumtumia Adamu, Mungu aliwapa wanadamu uhuru wa kuchagua mema, lakini alichagua uovu. Kwa hivyo wale wote ambao sasa wanachagua kuzaliwa upya kama watoto wa Mungu, kwa imani katika Kristo, bado wanaishi katika ulimwengu ulioanguka na wanaathirika na uovu uliowazunguka. Ikiwa Mungu aliwalinda watoto wake kutoka kwenye shida na maovu yote, watu wangechochewa kumgeukia yeye kwa dhamana ya maisha rahisi. Hoja hii ilianzisha kihistoria iliyoonekana mbinguni kati ya Mungu na Shetani juu ya maisha ya Ayubu.

> Ndipo Shetani akamjibu Bwana akamwambi, "Je! Huyu Ayubu yu amcha Mungu bure? Wewe hukumzungushia ukingo yeye na nyumba yake na vyote alivyo navyo, pande zote? Umebariki kazi ya mikono yake, na mali yake imeongezeka katika nchi. Lakini nyosha mkono wako sasa na uguse yote aliyonayo; hakika atakulaani mbele ya uso wako. " (Ayubu 1: 9-11)

Mungu alimruhusu Shetani kujaribu imani ya Ayubu kupitia kupoteza mali zake, watoto wake na mwishowe afya yake. Mungu ni Baba mwenye upendo na haleti uovu maishani mwetu; lakini, kwa kusudi lake na kwa faida yetu ya mwisho, yeye anaruhusu sisi kuguswa na majaribu. Ayubu aliendelea kumtegemea Mungu wakati wote wa mateso yake, ambayo mwishowe yalisababisha uhusiano wa ndani zaidi, na wa karibu zaidi na Muumba wake na urejesho kamili wa baraka.

Ayubu aliuliza ni kwanini Mungu alikuwa akimruhusu ateseke. Mungu alikuwa amemtangaza Ayubu kuwa mtu mwadilifu katika Ayubu 2: 3, kwa hivyo aliuliza kwanini. Kwa sura kadhaa, aliumia juu ya sababu ya majaribu yake. Mungu hakujibu moja kwa moja lakini aligeuza umakini wa Ayubu kwa nguvu na utukufu wake, ambao unaonyeshwa katika uumbaji. Utafutaji wa Ayubu uliridhika mwishowe kupitia uelewa wa kina wa ukuu wa Mungu. Kama Ayubu, tunapopatwa na majaribu, tunatafuta maelezo. Na ndivyo ilivyo kwa ndoa zetu na majaribu ambayo yanaonekana kuwa makubwa sana. Moja ya masomo mengi ambayo tunaweza kujifunza kutoka kwa Ayubu ni kuuliza swali la *kwanini* ambalo halifai, badala yake tunapaswa kumuuliza Mungu ni nini?

Je! Unajaribu Kunifundisha Nini?

Mapenzi yako ni nini kwangu katika msimu huu wa mateso?

> Mtu yeyote akijaribiwa na aseme, "Ninajaribiwa na Mungu"; kwa maana Mungu hawezi kujaribiwa na uovu, na yeye mwenyewe hamjaribu mtu yeyote. Lakini kila mmoja hujaribiwa anapochukuliwa na kushawishiwa na tamaa yake mwenyewe. (Yakobo 1: 13-14)

> Ndipo Ayubu akamjibu Bwana, akasema,
> Najua ya kuwa unaweza kufanya yote;

Na kwamba hakuna kusudi lako litakaloweza kuzuiliwa…
Nimesikia habari zako kwa kusikia kwa masikio; Lakini

sasa jicho langu linakuona. ” (Ayubu 42: 1-2, 5)

Je! Kuna sehemu yoyote ya maisha yako iliyo nje ya nguvu za Mungu, hekima, au mamlaka? Kwa nini au kwa nini Sio?

____

____

____

Je! Ni hali gani maishani mwako ambayo Mungu hakuijua kabla ambayo utakabiliana nayo?

____

Katika yeye sisi pia tulichaguliwa, tukiwa tumeteuliwa tangu awali kulingana na mpango wa yeye atendaye kila kitu sawasawa na kusudi la mapenzi yake.
(Waefeso 1:11)

Je! Utaitikiaje katika kukatishwa tamaa, shida, mateso, na majaribu?

____

____

____

Ikiwa Mungu alijua yote yatakayotokea kabla ya kuzaliwa, basi inafuata kwamba, kwa kujua kwake mapema, tulichaguliwa mapema kupitia neema yake kuishi maisha tuliyopewa. Mungu haachi majaribu au uovu kutugusa, au kuzuia chaguzi zetu mbaya, lakini anaahidi kufanya yote kwa uzuri katika maisha ya wale waliojitolea kwake.

Na tunajua kwamba Mungu husababisha vitu vyote kufanya kazi pamoja kwa faida ya wale wampendao Mungu, kwa wale walioitwa kulingana na kusudi lake. Kwa wale ambao aliwajua tangu mwanzo, yeye pia aliamua mapema kufanana na mfano wa Mwanawe. (Warumi 8: 28-29)

Unaweza kuamua kuwa na chuki kwa wazazi waliokukatisha tamaa, mwenzi aliyekutelekeza, marafiki waliokukosea, au dereva mlevi aliyemuua mpendwa wako; ama tunaweza kuweka imani yetu kwa Mungu aliye huru.

Tunapokuja kwa Kristo, tunamwamini Mungu na hatima yetu ya milele. Lazima pia tumwamini yeye kwa hali zetu za zamani na za sasa. Kristo anaweza kutufariji na kututia nguvu ndani na kupitia majaribu yetu na anaweza kuleta mema kutoka katika mabaya. Ni kupitia imani na utii wetu tu ndipo Mungu anaweza na atatupa amani na kuleta sifa, heshima, na utukufu kwa Bwana wetu Yesu Kristo.

Eleza nini mistari hii inamaanisha na jinsi ambavyo inaweza kutumika kwa hali yako ya binafsi.

Mnafurahi sana wakati huo, lakini hata sasa kwa kitambo kidogo, ikiwa ni lazima, mmefadhaishwa na majaribu mbalimbali, ili uthibitisho wa imani yenu, ambao ni wa thamani zaidi kuliko dhahabu iharibikayo, ingawa imejaribiwa na moto, inaweza kuwa kupatikana kwa kusababisha sifa na utukufu na heshima katika kufunuliwa kwa Yesu Kristo. (1 Petro 1: 6-7)

____

____

____

____

____

____

Majaribu na Mateso

Neno la Mungu linafundisha kwamba majaribu na mateso ni sehemu ya maisha ya Kikristo.

> Hayo nimewaambia mpate kuwa na amani mioyoni mwenu. Ulimwenguni mnayo dhiki; lakini jipe moyo, mimi nimeushinda ulimwengu. (Yohana 16:33)

Yesu anatuambia kwamba tunaweza kuwa na amani na kwamba ameushinda ulimwengu, lakini katikati ya majaribu huwa tunauliza, "Kwa nini? Kusudi la Mungu ni nini?" Kama ilivyo kwa msafisha dhahabu anaweka dhahabu ndani ya chombo na kuweka joto kali ili kutoa uchafu (kisicho na ubora) na kubaki na zile ghafi. Mungu huruhusu watoto wake wapenzi kwenda kwenye kifungu cha mateso ili kusafishwa na kubadilishwa kuwa kwa sura ya Mkombozi wetu, Yesu Kristo.

> Naye ataketi kama asafishaye fedha na kuitakasa, naye atawatakasa wana wa Lawi na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, ili wapate kumtolea Bwana matoleo kwa haki. (Malaki 3: 3)

Ikiwa tunajiamini kwa wema na kusudi la Mungu, mioyo yetu itajaa upendo, tumaini, na ujasiri wa Yesu Kristo. Wengine wataona haki ya Yesu Kristo ikifanya kazi ndani yetu.

Kumbuka Warumi 8: 28–29? Mungu hasemi *baadhi ya vitu* hufanya kazi pamoja kwa faida, bali *vitu vyote*. Muhimu ni imani. Ikiwa tutachagua kuamini ahadi za Mungu na kumtumaini katika majaribu na mateso yetu yote, tutashinda na Mungu atatukuzwa. Katika mstari huu, "kwa wale wampendao Mungu" inahusu wale ambao wamempokea Yesu kama Bwana na Mwokozi, ambayo inajumuisha ufahamu kwamba kusudi la Mungu katika maisha haya ni kutukomboa kutoka kwenye nguvu ya dhambi, ambayo inatafsiriwa kuwa mtu aliye na uwezo wa kuchagua haki badala ya uovu, yaani utukufu kwa Mungu.

> Ila Mungu ashukuliwe anayetushangiliza daima, katika katika Kristo Yesu, na kupitia sisi anayeidhihirisha harufu ya kumjua yeye kila mahali.
> (2 Wakorintho 2:14)

Je! Uko tayari kumwamini Mungu na majaribu na changamoto maishani mwako? ___ Ndio/Hapana

Je! Uko tayari kumruhusu Mungu abadilishe maisha yako kupitia majaribio haya? ___ Ndio/Hapana

Je! Uko tayari kumtumainia Mungu wakati unapopitia maumivu na majaribu haya maishani mwako? ___ Ndio/Hapana

> Kuna nyakati, asame Yesu, Mungu naweza asilitoe giza kutoka kwako, lakini umtumaini tu yeye. Hapo Mungu ataonekana kama rafiki asiye na fadhila, lakini sivyo; atatokea kama Baba asiye wa asili, lakini sivyo; atatokea kama hakimu dhalimu, lakini sivyo. Weka wazo la nguvu ya Mungu nyuma ya vitu vyote vigumu na vitafanikiwa. Hakuna kinachotokea haswa isipokuwa mapenzi ya Mungu yapo nyuma yake, kwa hivyo unaweza kupumzika kwa ujasiri kamili kwake.
> -Oswald Chambers, *Ukuu wa Juu zaidi kwa aliye Juu zaidi.*

Gharama ya Kutosamehe

Wakati deni linaposamehewa, haki ya kulipwa hutoweka. Neno *kusamehe* linamaanisha "kutoa." Ikiwa mtu ananiumiza na nisimsamehe, ninatoa uhuru wa kuendelea kuwa na hasira na chuki. Hii inavunja hudhoofisha nguvu na husababisha matatizo ya kihisia na kisaikolojia. Kusamehe mtu kunamaanisha kutoa machungu yetu kwa Mungu, kumruhusu ayaondoe kutoka kwetu. Kwa njia hii tunatoa mawazo yoyote ya kinyongo ambayo tunaweza kuwa nayo na kuondoa vitendo vya kulipiza kisasi.

Kama Mungu anavyotusamehe, tutoe msamaha kwa wengine pia. Mungu anaamuru kwamba tuwasamehe wengine kama vile yeye ametusamehe. Neno *msamaha* limetokana na Kilatini, *perdonare*, linalomaanisha "kutoa bure." Msamaha wa kweli haustahili, haujastahili na ni bure. Sio nafasi yetu kuamua ni nini haki au nini si haki- tumeitwa kusamehe. Katika Maandiko, *kusahau* maana yake ni "kuachilia mbali nguvu ya mtu."

Tunapokataa kutoa msamaha, kuna gharama ya kulipia. Kutosamehe, kutokuwa tayari kuacha makosa wakati tunaamini mtu mwingine ametukosea, husababisha hali mbaya ya kihisia, ambayo kwa kawaida ni chuki, ambayo inamaanisha "kujisikia uchungu tena." Chuki hushikilia uchungu wa zamani, ukiukumbuka tena na tena. Hasira, kama kutoa gamba katika kidonda na kuzuia kidonda cha kihisia kupona.

> Mkiangalia sana mtu asiipungukie na neema ya Mungu; shina la uchungu lisije likachipuka na kuwasumbua, na watu wengine wakatiwa unajisi kwa hilo. (Waebrania 12:15)

Uchungu ni kama mzizi mzito unaoshikilia moyo wa mwanadamu na hukua na kuzaa matunda; badala ya kuumiza wengine, matunda haya machungu hututia unajisi wote yaani sisi na wengine.

Watu wengi hawakubali kwa urahisi kuhusu madhara ya kutosamehe, chuki, au uchungu kwa sababu wanaitambua tu hali hii kama majibu ya kihisia baada ya kuumizwa. Wanaona hali hiyo kama haki na njia ya hutafuta wengine kusikiliza malalamiko yao au kuwahurumia. Waefeso inafundisha kwamba kutakuwa na ushahidi usiopingika katika maisha ya mtu kwamba mti mchungu wa chuki unakua ndani ya mioyo yao.

> Uchungu wote na gadhabu na hasira na kelele na kashfa viwekwe mbali na wewe, pamoja na uovu wote. (Waefeso 4:31)

Je! Yoyote ya haya ni ya kawaida katika maisha yako?

- Kiburi
- Kujihesabia haki
- Kujionea huruma
- Usumbufu wa kihisia
- Wasiwasi, mvutano, au mafadhaiko
- Shida za kiafya
- Shida za kula
- Hali mbaya ya kujiamini
- Ukosefu wa imani katika mahusiano
- Ukosefu wa ukaribu katika ndoa
- Uharibifu wa kijinsia
- Kuwahukumu au kuwakosoa wengine
- Inasikika na inakera kwa urahisi
- Kukosekana kwa amani au furaha
- Kuhisi umbali na Yesu
- Kuogopa kuongoza kama mume
- Kuogopa kutenda kama mke

FAILI LENYE UKWELI

Gadhabu — Mlipuko wa hasira kali, kisasi au ghadhabu, kutafuta kulipiza kisasi.

Hasira - hali ya akili na sifa ya kutokua na uvumilivu na kujibu changamoto ya maisha na kuchanganyikiwa.

Kunena ovu -Maneno *mabaya*, matusi dhidi ya mtu, kelele, kashfa, kuumiza sifa ya mtu kwa ripoti mbaya, kusengenya, kutukana, na kukashifu.

Uovu - Hisia za chuki *tunazilea* mioyoni mwetu. Tamaa ya kuona mwingine anateseka au kujitenga na mtu huyo, hatutaki kufanya kazi kuelekea upatanisho.

Kwanini Usamehe?

Pamoja na uharibifu wa kihisia na kijamii ambao hutokana na kutosamehe, tunalo deni ya kusamehe.

Mungu anauamuru

Utii kwa Mungu sio hiari. Kuamua ni lini tutatii na hatutatii amri zake kunasababisha maisha yasiyo na matunda, yasiyofaa, na tasa kiroho.

> Bali wapendeni adui zenu, tendeni mema. . . nanyi mtakuwa wana wa Aliye juu; kwani Yeye mwenyewe ni mwema kwa watu wasio na shukrani na waovu. Basi iweni wenye huruma, kama Baba yenu alivyo na huruma. (Luka 6: 35-36)

> Nanyi kila msimamapo na kusali, semeni ikiwa mna neno juu ya mtu, ili na Baba yenu aliye mbinguni awasamehe nanyi makosa yenu. (Marko 11:25)

Katika kusamehe, tunabeba sura ya Yesu

Kama Wakristo, tumeitwa kubeba jina la Kristo kwa ulimwengu uliopotea. Neno *Mkristo* linamaanisha "Kristo mdogo." Kristo alionyesha msamaha, alikuja hapa duniani, alikufa ili kuanzisha msamaha kwa wenye hatia, na aliagiza Kanisa kutangaza msamaha. Ili kubeba sura yake lazima tuwe tayari kuwasamehe wengine kama vile yeye anavyotusamehe.

> Yesu akasema, "Baba, uwasamehe, kwa kuwa hawajui watendalo." (Luka 23:34)

> Yeye asemaye ya kuwa anakaa ndani, imempasa kuenenda mwenyewe vile vile kama yeye alivyoenenda (1 Yohana 2: 6)

Msamaha huvunja mzunguko wa maumivu, lawama, na kutunza uchungu

Msamaha huleta uponyaji kwa mtu anayeumia na hufanya kazi kama dawa ya sumu ya uchungu.Ingawa, haishughulikii masuala yote ya lawama na haki lakini mara nyingi huzijumuisha zote kabisa. Kuumia na chuki huachwa, wakati utii na kutoa msamaha huleta uhuru kwa Mungu na kumwezesha mtu kuanza upya katika uhusiano.

Ukweli huu umeonyeshwa katika maisha ya Yusufu, yanayopatikana katika Mwanzo 37–45. Alisalitiwa na ndugu zake na kuuzwa utumwani, alikataa kuruhusu mzizi wa uchungu umee maishani mwake. Baada ya miaka ya kutengana, wakati familia ilipounganishwa, Yusufu alishuhudia kazi ya uponyaji ambayo Mungu alikuwa amefanya maishani mwake kupitia msamaha, iliyoonyeshwa na majina ya wanawe.

> Yusufu akamwita akamwita yule aliyezaliwa kwanza Manase, maana alisema, "Mungu amenisahaulisha taabu zangu yote na nyumba yote ya baba yangu. Na wa pili akamwita Efraimu,Maana alisema, "Mungu amenipa uzazi katika nchi ya mateso yangu." (Mwanzo 41: 51-52)

Katika mstari huu, *kusahau* haimaanishi kukoma kukumbuka. Inamaanisha "kuachilia," au kuacha kuumiza au kudhibiti maisha ya sasa. Uzazi wa Yusufu ulihusiana moja kwa moja na kuweka tumaini lake katika enzi kuu ya Mungu na kuwasamehe wengine. Badala ya kuzidisha uchungu wake kwa kuusikia tena na tena (chuki), Yusufu alichagua kumwamini Mungu kama msimamizi wa mambo yote maishani mwake.

Kutosamehe hutufunga katika mambo ya kale na hufunga uwezo wote wa kuwa na maisha yenye matunda.

Wakati wa miaka ya Yusufu huko Misri, alimruhusu Mungu kuponya moyo uliovunjwa na kaka zake. Baadaye, alipopewa fursa, alionyesha uponyaji wake kupitia vitendo vya upendo, msamaha, na neema kwa ndugu zake.

> Basi sasa wala msihuzunike wala kuzika nafsi zenu, kwa kuniuza huku, maana Mungu alinipeleka mbele yenu kuokoa maisha ya watu. . . na kukuweka hai kwa ukombozi mkuu.
> . . . Akawabusu ndugu zake wote, akalia nao; baadaye ya hayo, ndugu zake wakazungumza naye. (Mwanzo 45: 5, 6, 15)

Hakukuwa na lawama na hakuna maelezo yaliyodaiwa, bali tu sauti ya rehema na msamaha. Njia ilisafishwa kwa Yusufu na kaka zake kuungana tena na kuanza uhusiano mpya.

Msamaha hulegeza kamba ya hatia kwa mkosaji

> Ili katika zamani zinazokuja audhihirishe mwingi wa neema yake kwa fadhili upitao kiasi kwa wema wake kwetu sisi katika Kristo Yesu. (Waefeso 2: 7)

Msamaha huleta uhuru kwa wote wanaohusika. Mungu alimwacha Yusufu huru, lakini kaka zake wangebeba huzuni yao hadi kaburini ikiwa Yusufu asingewasamehe. Tunasamehe kwa sababu Mungu hutusamehe pia katika Kristo. Msamaha huohuo, usiostahiliwa na ambao haujapatikana, ndio tunadaiwa wengine. Hupunguza mzigo dhalimu tunaoujua kama hatia.

Ikiwa Yesu asingeweza kutoa fadhila na msamaha kwa wenye dhambi, sisi sote tungekwama milele katika wimbi la hatia. Alionyesha mfano kwetu kupitia yeye mwenyewe, ambao ulifanya iwezekane kwetu pia kupatanishwa naye.

Upatanisho

Upatanisho ni kuondoa uadui, utatuzi wa ugomvi. Inamaanisha kuwa pande zilizokuwa zikipatanishwa hapo awali zilikuwa na uhasama au zilitengana. Upatanisho wowote uliofanikiwa utaambatana na wema na amani badala ya hasira na kuchukiana.

Patanisha -Kurejeshea uhusiano mzuri, kusuluhisha au kusuluhisha tofauti.

> Uchungu wote na gadhabu na hasira na kelele na kashfa viwekwe mbali na wewe, pamoja na uovu wote. Iweni wenye fadhili ninyi kwa ninyi, wenye huruma, na kusameheana, kama vile Mungu katika Kristo pia amewasamehe ninyi. (Waefeso 4: 31-32)

Upatanisho unapaswa kutafutwa kwa wanafamilia na waamini wengine katika maisha yetu. Katika uhusiano wetu wote nje ya mazingira ya karibu ya familia, mipaka ya heshima na kudumisha uhusiano mzuri ni muhimu.

Japokuwa kuna mazingara amabyoo upatanisho hauhitajiki, hauwezekani, au hata unahitajika; mazingira hayo ni kama vile; kwa mzazi mwenye unyanyasaji wa kihisia au kimwili au mwenzi wa zamani au mtu wa asiye na thamani kwako aliyekuumiza au mpenzi (mbakaji, mlevi aliyeumiza au kumuua mpendwa, mwalimu mzee au kocha ambaye alikudhuru kwa maneno, nk).

Maandiko yanatuagiza tuondoe uchungu wote, tuwe wema, wenye huruma na wenye kusamehe.

Tunaondoaje uchungu?

____

____

____

Je! Tunawezaje kujipatanisha na mtu ambaye tumemkosea?

____

____

____

Je! Tunarekebishaje maumivu ambayo tumewasababisha wengine?

____

____

____

Tunamsamehe vipi mtu ambaye ametukosea?

____

____

____

Je! Tunawezaje kubadilisha hisia zetu juu ya kosa lililofanywa?

____

____

____

Ikiwa Unahitaji Kusamehewa

Kama kitendo cha mapenzi mema, lazima ufanye vitu vinne.

Kwanza, kiri dhambi yako kwa Mungu, muombe akusamehe na muombe Roho wake Mtakatifu ajaze moyo wako kwa upendo wake.

> Heri aliyesamehewa dhambi,
> Na kusitiriwa makossa yake...
> Niliponyamaza mifupa yangu ilichakaa
> Kuwa kunyamaza kwangu mchana kutwa.
> Kwa maana mchana na usiku mkono wake ulinilemea;
> Jasho angu lilikauka, hata nikawa kama nchi kavu wakati wa kaskazi.
> Nalikujulisha dhambi zangu,
> Wala sikuficha uovu wangu.
> Nikasema, "Nitakiri makosa yangu kwa Bwana,"
> Nawe ulinisamehe upotovu na dhambi yangu. (Zaburi 32: 1, 3-5)
>
> Tukiziungama dhambi zetu, yeye ni mwaminifu na wa haki hata kutusamehe dhambi zetu na kutusafisha na udhalimu wote. (1 Yohana 1: 9)
>
> Kama mashariki ilivyo mbali na magharibi,
> Ndivyo alivyoweka dhambi zetu mbali nasi. (Zaburi 103: 12)

Chukua muda sasa na umlilie Mungu. Muombe akusamehe, akujaze na Roho wake Mtakatifu na akuimarishe katika kutii.

Mungu peke yake husamehe dhambi. Yeye husamehe na kusahau. Kwa imani, kubali msamaha kamili wa Mungu na utakaso.

> Msamaha sio hisia. . . . Msamaha ni kitendo cha mapenzi mema, na mapenzi mema yanawezakana pasipo kujali ugumu wa moyo. -Corrie ten Boom

Pili, ikiwezekana, nenda kwa wale uliowakosea, onyesha unyenyekevu na uwaombe msamaha.

> Basi ukileta sadaka yako madhabahuni, na huku ukikumbuka kuwa ndugu yako ana neno juu yako, acha sadaka yako hapo mbele ya madhabahu, uende zako ukapatane kwanza na ndugu yako, kisha urudi kuitoa sadaka yako.
> (Mathayo 5: 23-24)

Andika kujitolea kwako katika kuitii Mathayo 5: 23-24.

____

____

____

Andika majina na maelezo mafupi ya kile kinachohitajika kusema kwa ajili ya msamaha.

____

____

____

____

____

____

Maneno sita yenye nguvu zaidi katika lugha ya Kiingereza ni, *Nimekosa. Tafadhali nisamehe*.

Usiruhusu usumbufu au vizuizi vingine kuchelewesha kitendo hiki cha utii. Shirikisha uamuzi wako kwa rafiki Mkristo mwaminifu, umwombe asali nawe na uwajibike kufuata ahadi hii. Ni bora kutafuta msamaha uso kwa uso. Ingawa kwa sababu ya usafirishaji au namna ya kukutana, unaweza kuhitaji kuwasiliana kwa simu au kwa maandishi. Ikiwa mtu uliyemkosea amekufa, nenda tu kwa Mungu na ungamo lako.

Tatu, tumia muda kila siku na Bwana katika Neno lake na katika maombi.

Moja ya matokeo mengi na mabaya ya kutokutafuta kuzuia uhusiano wako na Mungu. Tumsifu Bwana kwamba eye hatuachi kamwe au kutusahau, lakini mioyo yetu wenyewe kugeuka mbali na kukosa shauku naye, na hivyo kuathiri urafiki wetu na yeye. Mungu aliweka madhara haya ili kutuhamasisha kutoa msamaha.

> Bali utafuteni kwanza ufalme wa Mungu na haki yake, na hayo yote mtazidishiwa. (Mathayo 6:33)

Andika uamuzi wako wa kutumia muda na Mungu kila siku kwa kusoma Neno lake na katika sala na kutafakari.

____

____

____

____

____

____

____

____

____

Nne, tafakari maana ya msalaba na dhabihu aliyotoa Yesu kwa ajili ya dhambi zako.

> Maana hapo zamani sisi nasi tulikuwa hatuna akili, tulikuwa waasi, tumedanganywa, huku tukitumikia tamaa na anasa za namna nyingi, tukiishi katka uovu na husuda, tukichukiza na kuchukiana. Lakini wema wake mwokozi wetu Mungu na upendo wake kwa wanadamu ulipofunuliwa tuliokoka, si kwa sababu ya matendo ya haki tuliyoyatenda, bali kwa rehema yake yeye, kwa kuosha kuzaliwa mara ya pili na kufanywa upya Roho Mtakatifu. (Tito 3: 3-5)

Chukua muda sasa kumshukuru Yesu kwa yote ambayo amekufanyia, kwa kukusamehe dhambi zako zote, kwa mpango wake kamili wa kukugeuza kuwa mfano wake na kwa zawadi ya Roho wake Mtakatifu.

Ikiwa Unahitaji Kusamehe

Kama kitendo cha mapenzi mema, lazima ufanye vitu viwili.

Kwanza, omba na muombe Mungu nguvu ya kutii na kusamehe.

> Yesu akawaambia, "Amin, amin, nawaambia, mkiwa na Imani, msiokuwa na shaka. . . mkiuambia mlima huu, 'Ng'oka na ukatupwe baharini,' litatendeka. " (Mathayo 21:21)

Mungu aliahidi kutupa nguvu ya kuhamisha milima. Hii inaweza kuwa Mlima Everest!

> Kila wakati ninajiona mwenyewe mbele za Mungu na kukumbuka kitu ambacho Bwana wangu alinibariki nacho na kukifanya huko Kalvari, niko tayari kumsamehe mtu yeyote kwa chochote, siwezi kuizuia hali hii. Sitaki hata kuizuia. - Dakt. Martyn Lloyd-Jones

Tunajua ni mapenzi ya Mungu kwamba tuwasamehe wengine. Kuwa na hakika kwamba utakapoomba nguvu hii, utapewa.

Pili, wasilisha msamaha wako kwa mtu au watu.

> Sasa huu ndio ujasiri tulio nao kwake, ya kwamba tukiomba chochote sawasawa na mapenzi yake, yeye hutusikia. (1 Yohana 5:14)
>
> Basi kama ni hivyo, mfuate mambo ya amani na mambo yafaayo kwa kujengana. (Warumi 14:19)

Kutamani Upatanisho

Katika Mathayo, Bwana Yesu aliulizwa swali muhimu. "Mwalimu, ni ipi amri kuu katika sheria?" (Mathayo 22:36). Jibu lake lilifunua ukweli muhimu: "Yesu akamwambia," "Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, na kwa akili yako yote." Hii ndiyo amri ya kwanza na iliyo kuu. Na ya pili ni kama hiyo: "Mpende jirani yako kama nafsi yako." Juu ya amri hizi mbili hutegemea Sheria yote na Manabii. '"(Mathayo 22: 37-40). Yesu mwenyewe alisema upendo wetu kwa wengine ni muhimu sawa na upendo wetu kwake.

Tunataka Mungu atusamehe na tunaomba hii mara kwa mara na tunategemea kupata msamaha. Mungu anaonyesha upendo wake kwetu na tunapaswa kuitikia kwa kumpenda kwanza na kisha kuwapenda wengine. Mstari huu *haumaanishi* kutuweka katika mgogoro na shauku ya Mungu au mapenzi yake kwetu, lakini unamaanisha kuwa upendo tunaoonyesha kwa wengine lazima uwe ndani ya wigo wa utii wetu kwake. Hatupaswi kuweka matakwa yetu wenyewe au shauku ya kuridhisha wengine juu ya utii wetu kwa Mungu.

> Bali mimi nawaambia, kila amwoneaye ndugu yake hasira itampasa hukumu; na mtu akimfyolea ndugu yake, litampasa baraza; na mtu akimwapiza itampasa Jehanamu ya moto. (Mathayo 5:22)

Ngoja tuweka wazi ufafanuzi katika mstari huu. “Kumkasirikia ndugu yake” kunamaanisha kumtendea mtu kwa mawazo, maneno, au tendo bila upendo. Hata waamini huwatendea wapendwa wao kwa njia isiyo ya upendo na wanaisamehe badala ya kutafuta upatanisho.

Neno *kumfyolea* linamaanisha "kumdharau mtu, kumhukumu, au kuamini kuwa hawana maana au wako chini yao kwa namna fulani." Neno *kumwapiza* linamaanisha "mtu asiye na maadili na asiyestahili wokovu." Haya ni mashtaka mazito ambayo waamini wengi wanawatolea wengine kwa sababu moja au nyingine. Bwana anasema, “Maana mlinunuliwa kwa gharama; basi mtukuzeni Mungu katika miili yenu na kwa roho zenu, ambazo ni za Mungu”(1 Wakorintho 6:20).

Tunapaswa kumtukuza au *kumtafakari* Kristo kwa watu wote bila ubaguzi. Mawazo au tabia zinazoendelea kwa wengine ambazo hazina upendo au sio za Kristo hakitakiwa kupuuzwa na zinahitaji toba kwa Mungu na kwa mtu huyo.

> Basi ukileta sadaka yako madhabahuni, na huku ukikumbuka kuwa ndugu yako ana neno juu yako, acha sadaka yako hapo mbele ya madhabahu, uende zako ukapatane kwanza na ndugu yako, kisha urudi kuitoa sadaka yako. (Mathayo 5: 23-24)

Ni lini Tutaenda Madhabauni? Hii inahusu ushirika wetu na Yesu, wakati wetu katika maombi na shukrani na kumwomba toba kwa matendo yetu ya kila siku ya kujitolea na shauku ya kukaa ndani yake.

> Mimi ni mzabibu, ninyi ni matawi. Yeye akaaye ndani yangu, nami ndani yake, huyo huzaa sana; kwa maana bila mimi hamwezi kufanya neno lolote. (Yohana 15: 5)

Kukaa kunamaanisha "kuketi na, kuishi katika utambuzi wa mara kwa mara wa kuwa hekalu na Roho Mtakatifu." Na anasema kuwa *kama* sisi tukifanya hivyo, tutakuwa tukizaa matunda mengi kwani bila neema yake hatuwezi kufanya *chochote*. *Kwenda madhabahuni* inamaanisha ushirika wetu na Yesu na uwezo wetu wa kupokea neema inayohitajika kwa kuzaa matunda na kutii mapenzi yake.

Kujichunguza sisi Wenyewe

Wakati tunadaiwa msamaha na mtu, iwe kwa kuomba au kutoa, Mungu anasema lazima kwanza tutimize hii kabla ya kutarajia baraka na neema yake. Je! Ni *sadaka* gani za kuleta katika Mathayo 5:23? Kuleta dhabihu hekaluni ilikuwa ni kawaida kwa Wayahudi kama sehemu ya upatanisho wa dhambi zao. Sadaka zetu leo ni sifa, zaka, ibada, utii, na huduma kwake. Lakini Yesu alisema hatapokea sadaka hizi ikiwa unadaiwa upatanisho na mtu yeyote.

> Je! Bwana anafurahia sadaka za kuteketezwa na dhabihu, kama vile kutii sauti ya Bwana? Tazama kutii ni bora kuliko dhabihu, na kusikiliza kuliko mafuta ya kondoo waume. (1 Samweli 15:22)

Huduma na kufanya kazi kwa Mungu hakutatatua tatizo hili. Tunashauriwa kujichunguza kabla ya kuchukua ushirika.

> Maana kila mara mlapo mkate huu na kukinywea kikombe hiki, mwaitangaza mauti ya Bwana hata ajapo. Basi kila alaye mkate huu na kukinywea kikombe hicho cha Bwana kwa isivyostahili atakuwa amejipatia hatia ya mwili na damu ya Bwana. Lakini mtu na ajihoji mwenyewe, na hivyo ale mkate na kukinywea kikombe. Maana alaye na kunywa isivyostahili hula na kunywa hukumu ya nafsi yake, kwa kutokuupambanua ule mwili. Kwa sababu hiyo wapo wengi wenu walio wadhaifu na wagonjwa,na wengi wamelala. Kwa maana ikiwa tungejihukumu wenyewe, tusingehukumiwa. Lakini tunapohukumiwa na Bwana, itatupasa adhabu pamoja na dunia (1 Wakorintho 11: 26-32)

Ni mara ngapi Wakristo hushiriki ushirika bila kwanza kuchunguza mioyo yao ili kuona ikiwa wana uchungu au wamemkosea mtu na hawajatubu au hawana mpango wa kupatanishwa?

> Msiwe na deni ya mtu yeyote isipokuwa kupendana, kwa maana yeye ampendaye mwingine ametimiza sheria. (Warumi 13: 8)

FAILI LENYE UKWELI
Patanisha - Kufanya mambo yawe sawa; kubadili hisia za mtu au kutazama mwingine; au kulipa deni inayodaiwa.

Deni linalodaiwa

Kama Wakristo tuna deni la kulipa ambalo Mungu mwenyewe anasema tunadaiwa na wengine: kuwapenda kwa mawazo, maneno, na matendo yetu. Hii pia ni pamoja na kuwasamehe wale ambao wametuumiza. Wakristo wengi wanahifadhi uchungu, chuki, au kutosamehe kwa mtu na wanahalalisha hisia hizi kwa sababu mtu huyu bado hajalipa matokeo yoyote au hajalipia madhara ya tabia yake. Lakini *itakuwa* na madhara kwa wengine, ama kwa kutokuju au kwa makusudi; hasa wale ambao wanatakiwa upendo kwetu.

Neno *kusamehe* ni kitenzi- *kitendo*. Mungu anatumia Neno lake kuzungumza nawe hivi sasa, akifunua ukweli ambao unahitaji kuchukuliwa hatua. Kusamehe si rahisi; kutafuta msaada wa Mkristo aliyekomaa na mwajibikaji ili kukutia moyo kufuata msamaha kunaweza kukusaidia.

Andika ahadi yako ya kumsamehe mtu huyo au watu au kuomba msamaha kwa kile ambacho Mungu amekufunulia.
Jipe tarehe ya mwisho ya kutekeleza.

____

____

> Kwa maana mkiwasamehe watu makosa yao, Baba yenu wa mbinguni pia atawasamehe ninyi. (Mathayo 6:14)

Katika visa vingine, kwa sababu ya usafiri,au gharama ya kusafiri, usalama kwako, au uwezo wa mtu mwingine wa kukaa kimya muda wa kutosha ili kukuruhusu useme kile unachohitaji kusema, barua, barua pepe, au simu inaweza kuwa chaguo bora.

Ukumbusho wa Mawasiliano

Weka alama hizi akilini wakati unazungumza au unawasiliana kwa maandishi.

1. Unafanya hivyo kwa utii kwa Baba yako wa mbinguni, ambaye anakupenda na kukujali.
2. Anataka uwe huru kutoka kwenye utumwa na uonevu ambao umekuwa ukipata kama matokeo ya kutosamehe.
3. Huna haja ya kuwaza kila undani wa kosa lao dhidi yako.
4. Mara nyingi, haswa wakati wa kumsamehe mwenzi wako, wanaweza kuwa hawajui nini wamefanya kukuumiza.
5. Usilazimishe wengine kukubali makosa yao.
6. Mungu amekuita kutii, sio kuwa wakili wa mashtaka, jaji, au kujaribu kuwafanya wakiri kwamba kile walichofanya kilikuwa kibaya.
7. Weka kwa ufupi.
8. Mara nyingi, kwa sababu ya kiwango cha juu cha kihisia, tunaweza kujikuta tukisema vitu ambavyo hatukukusudia kusema na kudhoofisha kusudi la mkutano, mazungumzo, au barua.
9. Mwishowe (ikiwa inafaa), omba msamaha kwa kuwa na chuki kwao.
10. Kumbuka kwamba walichoweza kufanya kilikuwa kibaya na cha kukera, lakini uchungu na kutosamehe ni sawa sawa na kero hiyo.

> Mungu atahukumu siri za wanadamu sawa sawa na injili yangu kwa Yesu Kristo. (Warumi 2:16)

> Kwa hiyo wewe mtu uhukumuye huna udhuru, kwa maana katika hayo uhukumuyo mwingine unajihukumu mwenyewe; maana wewe uhukumuye hutenda yale yale. (Warumi 2: 1)

> Kiwango ambacho nina uwezo na nia ya kuwasamehe wengine ni dalili ya wazi ya ni kwa kiwango gani nimepata msamaha wa Mungu Baba yangu. —Phillip Keller

Kudumisha Ahadi yako ya Kusamehe

Unaweza kukutana na vita kati ya Roho na mwili baada ya kuomba msamaha au kumsamehe mtu mwingine.

> Lakini tunda la Roho ni upendo, furaha, amani, uvumilivu, fadhili, wema, uaminifu, upole, kujidhibiti. Dhidi ya hizo hakuna sheria. Na wale walio wa Kristo wameusulubisha mwili pamoja na mawazo yake mabaya na tamaa zake. Ikiwa tunaishi katika Roho, na tuenende pia kwa Roho. Tusiwe wenye majivuno, wakichocheana, na kuoneana wivu. (Wagalatia 5: 22-26)

Uzoefu wa msamaha utakubadilisha wewe na mahusiano yako kwa muda. Mungu amekuwa na ushindi mkubwa katika maisha yako, akikuleta mahali hapa pa kujitolea na kutii. Lakini huu ni mwanzo tu. Sasa lazima uendelee na ufanyie mabadiliko unayohitaji. Hii itahitaji umtafute Mungu kila siku kwa ajili ya nguvu zake ili uendelee kwenye njia yako ya huruma na rehema.

Kwa mfano, unaweza kuwa umemsamehe mzazi kwa kuwa mkali na asiye na upendo na kumuomba akusamehe kwa kuwa na uchungu. Ingawa wanaweza kuendelea kuwa wakali na wasio na upendo. Mwili wako unaweza kutakaa kukubaliana jinsi ulivyoumizwa hapo awali. Mungu atakuwa mwaminifu kuzalisha matunda yake maishani mwako unapojitolea kwake kila wakati.

> Kwa maana kushindana kwetu sisi si juu ya damu na nyama, bali ni juu ya falme na mamlaka, na wakuu wa giza hili, na majeshi ya pepo wabaya katika ulimwengu wa roho. (Waefeso 6:12)

Lazima ukumbuke kuwa utii wako katika kusamehe haikuwa lazima iwe hivyo kwa mwenzi wako (au yule mtu mwingine) atabadilika. Ikiwa watatoa mapenzi yao kwa Bwana, watapata neema ya Mungu, uponyaji, na uwezo wa kubadilika. Ni Mungu tu anayeweza kubadilisha mioyo yetu na kusasisha akili zetu, lakini itatokea tu *tunapojikabidhi* kwake.

Tunahusika katika vita vya kiroho kila siku. Adui, Shetani, hataki umtii Mungu au ushinde dhambi na uumie kwa ajili ya dhambi. Atashambulia akili yako kwa kumbukumbu, mawazo mabaya, uwongo, majaribu, na kulaani. Lazima ufanyishe kazi mawazo yako ili kujidhibiti na kukumbuka nini na ni nani unayepigana nae!

> "Mwe na hasira ila msitende dhambi": jua lisichwe na uchungu wenu bado haujawatoka, wala musimpe Ibilisi nafasi. (Waefeso 4: 26-27)

Huu ndio ukweli ambao tunaishi. Shetani anachukia kukukosa maishani mwako. Anataka kukuibia amani na furaha ya Mungu.

Uharibifu wa Shetani

Acha kumpa shetani nafasi ya kufanya uharibifu wake katika maisha yako. Jaribu kila wazo linaloingia akilini mwako kuhusu Neno la Mungu ili uone ikiwa limetoka kwake, kwa mwili wako, au kwa adui.

> Maana ikiwa tunaenenda katika mwili, hatupigani vita kulingana na mwili. Kwa maana silaha za vita vyetu si za mwili bali zina uwezo katika Mungu kwa kuangusha ngome, tukiangusha mawazo na kila kinachojiinua juu ya elimu ya Mungu, tukileta kila fikira katika utumwa wa Kristo, na kuwa tayari kuadhibu. Uasi wote wakati utii wako umetimizwa. (2 Wakorintho 10: 3-6)

> Hatimaye ndugu zangu, mambo yoyote yaliyo ya kweli, yoyote yaliyo ya heshima, yaliyo ya haki, yoyote yaliyo safi, yoyote ya kupendeza, yoyote yenye sifa njema, ikiwa kuna sifa yoyote njema katika hayo kutafakari juu ya hayo. (Wafilipi 4: 8)

Omba katika kila jaribu, ukiomba nguvu ya Mungu ili kutimiza mapenzi yake.

> Usishindwe na ubaya, bali uushinda ubaya kwa wema. (Warumi 12:21)

> Basi Mungu wa tumaini akujaze ninyi furaha na amani yote katika kuamini, ili mpate kuzidi sana kuwa na tumaini kwa Roho Mtakatifu. (Warumi 15:13)

Pinga na kemea shetani kwa jina la Yesu. *Pambana!*

> Lakini Mikaeli Malaika Mkuu, asiposhindana na Ibilisi. hakuthubutu kumshatki kwa kumlaumu, bali akisema, "Bwana na akukemee!" (Yuda 1: 9)

> Basi, nyenyekeeni chini ya mkono wa Bwana ulio hodari. . huku mkimtwika yeye fadhaha zenu kwa maana yeye hujishughulisha sana na mambo yenu. adui yenu Ibilisi kama simba anayenguruma hutembe huku na huku, akitafuta mtu ammeze. Nanyi mpingeni huyo mkiwa thabiti katika imani. (1 Petro 5: 6-9)

> Lakini kama mmemsamehe mtu neno lolote, nami nimemsamehe… (2 Wakorintho 2: 10-11)

Mungu anataka uwe mshindi. Jihadharini na hila za shetani. Kutosamehe ni mojawapo ya mbinu zake zenye nguvu kutuweka katika vifungo. Yesu alionyesha umuhimu wa kutumia Maandiko kupambana na udanganyifu wa Shetani katika (Mathayo 4: 4, 7, 10).

Tengeneza mpango wa utekelezaji kwa kutumia mstari wowote hapo juu, au mistari mengine katika somo hili, ili kupambana na mawazo yasiyokuwa ya kibiblia na kuweka mawazo yako katika mtazamo wa Mungu. Andika mistari kwenye kadi ya kumbukumbu na uikariri kwa kubeba kadi yako na kuipitia asubuhi na usiku. Endelea kuongeza juhudi kwa kukariri mistari kitandani kwako. Unapoomba na kukariri Maandiko, unalificha Neno la Mungu moyoni mwako (Zaburi 119: 11). Huu utakuwa ushindi wako.

Nukuu Maandiko ili kuchukua nafasi ya mawazo mabaya, jaza ukweli wa Mungu na mjibu adui kama Yesu alivyofanya. Shetani alipomletea Yesu uwongo, Alisema, "Imeandikwa" (Mathayo 4: 4, 7), na alinukuu Maandiko; lazima tufanye vivyo hivyo. Ukweli utashinda *daima*.

Kutengeneza Mipaka

Unaweza kuhitaji kuweka mipaka. Kuomba msamaha au kusamehe mwingine hakumpi mtu huyo haki ya kukutenda bila heshima au kuwa mkali.

Ikiwa mama yako alikuwa mkali au mwenye ujanja kwako wakati ulikuwa unakua na aliendelea baada ya kuhama, unahitaji kuweka mipaka katika uhusiano wako (baada ya kumsamehe). Fafanua kwa fadhili kuwa unataka uhusiano naye lakini unahitaji kuanzisha mipaka ili asiumizwe naye. Labda unaweza kuongeza, “Mama, ninahitaji uzungumze nami kwa njia ya upendo, na naahidi kufanya vivyo hivyo kwako. Ikiwa yeyote kati yetu anasema jambo lisilo la fadhili, tunahitaji kusema kwamba yule mtu mwingine ametuumiza. Au ikiwa tunataka kutozungumza juu ya mada fulani, tunahitaji kuheshimu hiyo. Ikiwa mipaka hiyo haitaheshimiwa, basi nitamaliza mazungumzo. Mama, njia pekee ambayo tunaweza kujua ikiwa tunataka kuwa na uhusiano ni kwa njia ya kupendana na kuheshimiana. ”

Imeshindikana Kupatanisha

Wakati mwingine haiwezekani kupatanisha. Ikiwa mtu ambaye unahitaji kusamehe amekufa au hataki kupatanishwa, bado unaweza kuwasamehe.

Uchungu ndani ya moyo wa mwanadamu huishi kwa muda mrefu baada ya kitu cha uchungu huo kufa. Ni muhimu kutazama msamaha kama dawa ya nguvu ya kuponya roho ya mwanadamu ya hali mbaya za kibinadamu. Ukichagua kumwamini Mungu na kupokea "dawa hii", Mungu ataleta uponyaji na hata kuziba uwazi huo katika nafsi yako. Kifo cha mkosaji hakifuti Neno la Mungu.

Ukweli, msamaha wa kibiblia unahitaji sisi kuchukua hatua. Lazima tufanye zaidi ya kukubaliana katika akili zetu au mioyo yetu kwamba tunapaswa kusamehe. Biblia haituamuru *tuhisi* msamaha. Lazima tutekeleze mapenzi yetu na kufuata matendo yetu.

Lazima uanze na ungamo kwa Bwana. Inasaidia ikiwa unazungumza ukiri wako kwa sauti na kusema msamaha wako kwa mtu aliyekufa mbele ya rafiki, mwenzi, mchungaji, au mshauri.

FAILI LENYE UKWELI
Kukiri —Kukubali au kukatisha makosa, au dhambi ya mtu.

Wajibu wako

Unawajibika tu kwa *sehemu yako* ya upatanisho. Bila kujali msimamo wa mwenzi wako (au mtu mwingine), lazima umtii Mungu kwa kuomba msamaha na kutoa msamaha. Ikiwa wanakataa kukusamehe, au hawakubali makosa yao kwako, Mungu bado atakubariki kwa utii wako na kumwaga amani, neema na huruma yake juu ya maisha yako. Bado utapata uhuru wake kutoka utumwani.

Huwezi kuweka matarajio yoyote au mahitaji kwa mtu mwingine. Yatoe yote kwa Bwana na umwamini yeye afanye kazi katika mazingira yako. Hatupaswi kutegemea uelewa wetu wenyewe lakini kutii na kujikabidhi kwa Mungu na mapenzi yake. Ametupa sheria za kiroho kutawala, kulinda, na kutuweka huru. Neno lake linatupa ufahamu na maagizo juu ya jinsi ya kufuata sheria hizi. Mwili wetu, kiburi, na hofu zitatuzuia tusimwamini na kumtii Mungu katika hali hizi, lakini kwa nguvu ya Roho Mtakatifu, tunaweza kushinda.

> Mtumaini Bwana kwa moyo wako wote,
> Wala usitegemee akili zako mwenyewe;
> Katika njia zako zote mkiri yeye,
> Naye atanyoosha mapito. (Mithali 3: 5-6)

Tumia sala ifuatayo kukuongoza:

Bwana Yesu, ninaomba nguvu ya kukuamini katika hali hizi. Nisaidie kukumbuka kuwa ninafanya hivi kwa ajili yako. Najua wewe peke yako ndiye unayeweza kuniponya mimi na mwenzi wangu kwa kosa ambalo tumetendeana. Ninaomba upatanisho na mwenzi wangu, lakini najua kwamba ninaweza tu kufanya sehemu yangu. Namuombea mwenzi wangu ajitoe kwako ili utukuzwe. Nakuamini kabisa na matokeo yako yote. Kwa jina la Yesu ninaomba. Amina.

Hitimisho

Inaweza kuwa ngumu sana kusamehe, lakini maisha ni magumu tusiposamehe kwa sababu tunahifadhi dhambi na kusahau kile Yesu alichotufanyia msalabani. Uzoefu wetu wa msamaha wa Mungu unahusiana moja kwa moja na uwezo wetu wa kusamehe wengine. Kuwa tayari kusamehe wengine ni dalili mojawapo ya kwamba umetubu dhambi yako mwenyewe, umesalimisha maisha yako na umepokea msamaha wa Mungu. Moyo uliojitoa kwa Mungu hauwezi kuwa moyo mgumu kwa wengine.

Kiburi na uwoga hutuepusha na msamaha na upatanisho. Kukataa kujitoa au kuuumizwa, kusisitiza haki upande wako na kujitetea zote ni dalili kwamba kiburi cha ubinafsi kinatawala maisha yako, badala ya Bwana. Ikiwa hofu ya *vipi kama* inakuteketeza na kukudhibiti, omba imani ya kumwamini na kumtii Mungu. kutunza maadui kunagharimu sana. Mfano katika Mathayo 18: 21-35 tunaonywa kwamba roho ya kutosamehe itakuweka katika gereza la kihisia.

> Mtu wa kwanza na ambaye mara nyingi huwa anayeponywa na msamaha ni mtu ambaye anasamehe. . . . Tunaposamehe kwa dhati, tunaweka mfungwa huru na kisha kugundua kuwa mfungwa tuliyemuweka huru alikuwa sisi. -Lewis Smedes

Kiambatisho R

Faharasa

Ufafanuzi huu umechukuliwa kutoka *Kamusi mpya ya Kimataifa ya Webster ya Lugha ya Kiingereza*, Kampuni ya G & C Merriam, na *Kamusi Kamili ya Utaftaji wa Neno*, Spiros Zodhiates, Wachapishaji wa AMG.

kaa: Kukaa, kaa; kufanya maskani mahali fulani; kuvumilia bila kutoka.

thibitisha: Kuthibitisha; kudai kuwa halali; sisitiza vyema.

wenye kiburi au **wenye Majivuno**: Kuwa na majivuno; kuhisi au kuonyesha kujiona, kutojali wengine. Kiburi; kujipa cheo cha juu, umuhimu usiofaa.

hubeba vitu vyote: huzaa, s*tego* (Kigiriki). Kuficha. Upendo huficha makosa ya wengine au hufunika. Huzuia chuki kama ambavyo meli inazuia maji au paa mvua.

kuamini: *Pisteuo* (kigiriki). Kuwa na imani katika au kushawishiwa kwa nguvu na jambo fulani. Inaonyesha mtazamo wa matumaini yanayotarajiwa.

kujisifu: Kuzungumza juu yako mwenyewe, au vitu vinavyokuhusu wewe mwenyewe, kwa njia ya majigambo; kujivunia.

mwenzako: Mtu ambaye ameongozana au yuko pamoja na mwingine; mwenzi, mshirika, maslahi ya uhusiano maalum kama mwenzi au rafiki.

kulinganishwa: Mmoja ambaye ni mwenzake, upande wa pili, sehemu iliyo kinyume, mwenzi, mwenzake, lakini hafahamiki.

maelewano: Kusuluhisha tofauti kati ya pande mbili.

marekebisho: Neno la Mungu linatuambia jinsi ya kurudisha kitu katika hali yake inayofaa, tukiweka wima kitu kilichoanguka, kikionyesha maisha ya kimungu.

unajisi: *Miano* (Mgiriki). Kutia rangi mbaya, kuchafua, najisi.

nidhamu: *Hupopiazo* (Kigiriki). Inatumika kuelezea mabondia wakitoa makofi ya mtoano; ngumi za sehemu ya uso chini ya macho hadi zilikuwa nyeusi na hudhurungi. (Vifungu vinavyohusiana: 1 Timotheo 4: 7-8; Yuda 3; 2 Petro 1: 5-6)

nguvu ya kiungu : Nguvu, *dunami* (Kiyunani). Nguvu au uwezo wa kufanya kile ambacho ni Mungu tu anayeweza kufanya.

fundisho: Maagizo ya kimungu au ya Mungu hutoa mwili kamili wa ukweli wa kimungu unaohitajika kwa maisha, utauwa, na familia.

ujenzi: *Oikodome* (Kigiriki). Kujijengea faida ya kiroho au maendeleo ya mtu mwingine; kutumika kuonyesha ujenzi wa nyumba au muundo.

vumilia vitu vyote: *Kuvumilia* , *hupomeno* (Kigiriki). Kukaa chini, kuvumilia chini, kuteseka, kama mzigo wa shida. Uvumilivu wa subira, ukishikilia ardhi yake wakati hauwezi tena kuamini wala kutumaini.

kutonyakuliwa: *Sagah* (Hebrew). Isaya alitumia kitenzi hiki kupendekeza kuyumba yumba, kupindika, au kutikisika katika ulevi (Isa. 28: 7). Inaweza kufafanua ulevi, sio tu kutokana na divai au bia lakini pia kutoka kwenye upendo (Mithali 5: 19-20).

wivu: Kutoridhika au kutokuwa na wasiwasi mbele ya ubora wa mtu mwingine au bahati nzuri, ikifuatana na kiwango fulani cha chuki na shauku ya kumiliki faida sawa; malalamiko mabaya.

matarajio: Kutarajia au wazo la kitu kinachotokea; kiwango kinachotarajiwa.

achana: Kukana. Kila siku linganisha vipaumbele vyetu na Neno la Mungu, ambalo linaweka mapenzi yake juu yetu.

mpole: Inaonekana, inafaa; usawa, haki, wastani, uvumilivu, sio kusisitiza barua ya sheria. Inadhihirisha kujali ambayo inaonekana kibinadamu na kwa busara katika ukweli wa kesi.

ukweli: *Dokimion* (Kigiriki). Kitu ambacho kimejaribiwa na kupitishwa. Inatumika kuelezea metali ambazo zilikuwa zimepitia mchakato wa kuondoa uchafu wote.

kumtukuza: Kutafakari, kuheshimu, kusifu, kutoa heshima au heshima kwa kumweka katika nafasi ya heshima.

moyo: *Kardia* (Kigiriki). Kiti cha tamaa, hisia, mapenzi, tamaa, msukumo; akili.

moyo: *Lebab* (Kiebrania). Akili, mtu wa ndani (mapenzi, mhemko). Neno hasa linaelezea tabia nzima ya mtu wa ndani.

msaidizi: *Azar* (Kiebrania). Kusaidia, toa moyo; yule anayemzunguka, kumlinda, na kumsaidia mwingine.

msaidizi: *Ezer* (Kiebrania). Kusaidia au msaada ambao umepewa; inaonyesha watu wanaotoa msaada. Mwanamke aliumbwa kama msaidizi wa Adamu (Mwanzo 2:18, 20). Bwana kama msaada wa Israeli (Hosea 13: 9). Bwana kama msaidizi mkuu wa Israeli (Kutoka 18: 4; Kumbukumbu la Torati 33: 7; Zaburi 33:20; 115: 9–11).

msaidizi: Mtu anayekuja na kusaidia, sio anayeongoza.

mafundisho katika haki: Maandiko hutoa mafunzo mazuri. *Maagizo* hapo awali yalimaanisha kumfundisha mtoto tabia ya kimungu; sio kukemea tu na kurekebisha tabia mbaya (Matendo 20:32; 1 Timotheo 4: 6; 1 Petro 2: 1-2).

Huruma: *Chrestos* (Kigiriki). Kufanya mema; Inaashiria kuwa mpole, mwenye huruma, mwenye neema, na tabia nzuri tofauti na mkali, mbabe, mwenye uchungu, au mkatili. Wazo la ubora wa maadili.

ujuzi: *Epignosis* (Kigiriki). Ushiriki kamili katika kupata maarifa, na kuyatumia.

uvumilivu au **mateso ya muda mrefu**: Kuwa na hasira- ndefu, kinyume cha hasira ya haraka; inajumuisha kutumia ufahamu na uvumilivu kuelekea watu. Inahitaji sisi kuvumilia hali, bila kupoteza imani au kukata tamaa.

upendo: *Agape* (Kigiriki). Jibu la moyo wa Mungu kwa wenye dhambi wasiostahili. Agape ni upendo wa Mungu ulioonyeshwa kwa kujitolea kwa faida ya vitu vya upendo wake. Mwanawe akileta msamaha kwa mwanadamu. Sifa muhimu ya Mungu hutafuta masilahi ya wengine bila kujali matendo ya wengine; inajumuisha Mungu kufanya kile anachojua ni bora kwa mwanadamu na sio lazima kile mtu anachotamani. Agape anachagua kupenda bila masharti.

upendo: *Phileo* (Kigiriki). Jibu la roho ya mwanadamu kwa kile kinachovutia kama ya kupendeza. Tofauti na agape na huzungumza juu ya heshima, heshima kubwa, na mapenzi ya zabuni na ni ya kimihemko zaidi. Upendo wa urafiki; imedhamiriwa na raha ambayo mtu hupokea kutoka kwa kitu cha upendo huo. Phileo ni upendo wa masharti.

tafakari: Kuomboleza, kutamka, au sauti za kunung'unika, kama kusoma nusu kwa sauti au kuzungumza na wewe mwenyewe, kuingiliana na maandishi ili iweze kuingia ndani ya akili yako. Kama begi la chai linaloingia ndani ya maji linapenya ndani ya kioevu, kwa hivyo kutafakari juu ya Maandiko kunajaza akili zetu. Katika ulimwengu wa kibiblia, kutafakari haikuwa mazoezi ya kimya.

muhudumu (nomino): Mtumishi au mhudumu; anayesimamia, anayetawala, na anayetimiza.

huduma (kitenzi): Kurekebisha, kudhibiti, na kuweka utaratibu; kutumikia, kutoa huduma kwa mwingine; kufanya kazi kwa Bwana kama mtumishi.

kutofurahi udhalimu (uovu): Unapoona mtu akianguka dhambini au akifanya kosa, haufurahi au kulipiza kisasi kwao.

imekamilika: *Teleio* (Kigiriki). Kukamilisha, ambayo inaonyesha kuwa kuna kitu kiko katika mchakato. Hasa na maana ya kumaliza kabisa, kufikia lengo lililokusudiwa, kumaliza kazi au jukumu.

upendeleo: Kile mtu anapendelea kabla au juu ya mwingine. Sio kizuri au kibaya.

kutoa: *Pronoeo* (Kigiriki). Kutafakari kwa uangalifu, fikiria, zingatia, fikiria kabla kwa njia ya kushawishi, kutunza katika kumpa mtu mwingine.

kusudi: Matokeo au lengo linalotarajiwa au linalotarajiwa.

kuguswa: Kutenda kwa kujibu kichocheo au kichocheo, kutenda kinyume

kuguswa katika mwili: Mkristo akijibu hali kwa njia ya dhambi, katika tabia yao ya zamani iliyoanguka, au akijibu kwa nguvu na uelewa wao badala ya nguvu na hekima ya Roho Mtakatifu.

kufurahi katika ukweli: Kuwa na furaha kubwa; kufurahi kwa kile kilicho kweli kulingana na ahadi za Mungu.

tubu: Kutatua; kurekebisha maisha ya mtu kama matokeo ya majuto ya dhambi zake; kujuta kwa yale ambayo mtu amefanya au ameacha kufanya mbele za Mungu. Kugeuka na kwenda mwelekeo mwingine; kubadili mawazo, mapenzi, na maisha ya mtu, na kusababisha mabadiliko ya tabia; kufanya mambo kwa njia nyingine.

karipio: Neno la Mungu linatuambia kile kilicho kibaya au dhambi katika imani na tabia.

jibu: Tenda vyema au wema.

kujibu kwa upendo: Kujibu mwongozo wa ndani, upendo, hekima, na nguvu ya Roho Mtakatifu.

kugawanya sawa: Kukata kitu sawa sawa na vile unavyofanya katika useremala, uashi, au kwa kukata kipande cha kitambaa ili kushonwa pamoja.

kutofurahi udhalimu (uovu): Unapoona mtu akianguka dhambini au akifanya kosa, haufurahi au kulipiza kisasi kwao.

mkorofi: Sifa ya ukali; mkali, mkali, mbaya, asiye na adabu, au mwenye kukera kwa namna au vitendo.

kuridhisha: *Rawah* (Kiebrania). Kutoa maji, kumwagilia; kunywa shibe ya mtu. Inamaanisha kumpa mtu kinywaji halisi na mfano (Zaburi 36: 8-9; 65: 10-11). Inamaanisha kunywa kila kitu anachotaka, kutosheleza (Mithali 5:19; 7:18).

usalama: Hali ya kutokuwa na hatari au tishio, kuwa na imani kwamba mtu yuko salama, na ustawi wa mtu huyo unahakikishiwa na mwingine, kama vile mke anayepumzika salama katika uongozi wa mume.

tafuta na uweke akili yako: Vitenzi visivyo na maana vinavyoonyesha hatua ni mchakato wa kuendelea. *Tafuta* inamaanisha kutafuta na kujitahidi kupata. *Weka akili yako* inahusu mapenzi na dhamiri.

tafuta kwanza : Amri ya kufanya na usiache kamwe (Mathayo 6:33).

tafuta njia yako mwenyewe: Kufuatilia kile kinachofaa zaidi maslahi yako mwenyewe bila kujali jinsi matendo yako au njia zako zinawaathiri wengine. Kutotaka kupokea maoni, ambayo ni pamoja na maagizo kutoka kwa maoni ya Mungu au mwenzi wako.

somo: Kitenzi kisichojulikana; amri ya kufanya na kuendelea kufanya. Inaashiria kuendelea kwa bidii, kuwa na bidii, kufanya kila juhudi kufanya bora, kuwa na hamu na bidii katika kutimiza lengo.

wasilisha: *Hupotasso* (Kigiriki). Mtazamo wa hiari wa kujitoa, kushirikiana, kuchukua jukumu na kubeba mzigo.

hafikirii ubaya: *Logizomai* (Kigiriki). Inatumiwa kama neno la uhasibu, linalomaanisha kuweka vitu pamoja katika akili ya mtu, kuhesabu au kujumlisha, kujishughulisha na mahesabu.

Imekamilishwa kwa kila kazi njema: Mungu anatarajia tuelewe mapenzi yake na tupewe nguvu ya kufuata kwa utii kwa kufuata kanuni za kibiblia katika Neno lake.

kubadilishwa: *Metamorphoó* (Kigiriki). Kutoka kwa ambayo tunapata neno *metamorphosis*. Kubadilika kuwa kitu tofauti kabisa, kama kiwavi na kipepeo.

ukweli: Hutoka kwenye Neno la Mungu; hufanya wazi ni nini kilicho sawa na kibaya.

kazi: *Poiema* (Kigiriki). Kutoka kwake tunapata neno *shairi*. Kutengeneza kitu; kazi, kazi ya kazi, kazi ya sanaa, au kito.

Maelezo ya Mwisho

1. Richard L. Pratt Jr., "1 & 2 Wakorintho" katika *Holman New Testament Commentary*, vol. 7 (Nashville, TN: Broadman & Holman Publishers, 2000), 447.
2. Spiros Zodhiates, *The complete study Dictionary: New Testament* (Chattanooga, TN: Wachapishaji wa AMG, 2000), 66.
3. JD Watson, *A Word for the Day* (Chattanooga, TN: AMG Pub, 2006), 21.
4. *Webster* New International Dictionary of English Language; Toleo la Pili Lisilofupishwa; (Springfield, MA: Kampuni ya G & C Merriam, 1944).

   Webster's II New Riverside Dictionary Revised Edition, Office Edition (Boston, MA: Houghton Mifflin Company, 1996).
5. Zodhiates, *The Complete Word Dictionary*, 939.
6. HA Ironside, *Notes on the Book of Proverbs* (Neptune, NJ: Loizeaux Bros, 1908), 212.
7. Ironside, *Notes on the Book of Proverbs*, 211.
8. Zodhiates, *The Complete Word Study Dictionary*, 1310.
9. Marvin Richardson Vincent, *Word study in the new Tastement* (Bellingham, WA: Logos Research Systems, Inc., 2002), 1 Corothians13: 7.
10. Zodhiates, *The Complete Word Study Dictionary*, 1424.
11. Vincent, *Word studies in the New Tastement*, 1 Corothians 13: 7.

Kuhusu Mwandishi

Mtu mjinga, mwanafunzi mwenye uwezo duni wa kujua kusoma na kuandika. Mwanafunzi aliyehitimu kitado cha sita kwa ufaulu wa daraja la tatu. Mume mjinga na baba mnyanyasaji. Yote hayo yanauelezea Mch. Craig katika kipindi fulani maishani mwake; lakini Mungu alikuwa na mpango tofauti kabisa kwa ajili ya maisha yake. Pamoja na Mch. Craig kuwa mwoga kuzungumza mbele za watu, Mungu alimuita kuwa mtumishi wa kudumu mwaka 1994. Aliingia katika Imani bila elimu maalum ama shahada ya seminari. Aliteuliwa mwaka 1995, na toka hapo ameandika vitabu vinne; amefundisha wanaume wengi, ameshauri mamia, wamewaleta kwa Yesu wengi wasiohesabika na kuwafundisha maelfu kupitia semina za ndoa na malezi. Ametoa pia mafunzo ya wanume na semina za Wachungaji kwa taifa la Marekani na kimataifa. Amefanya yote hayo kwa Neema ya Mungu.

Pamoja na kwamba Craig alipa Yesu maisha yake mwaka 1979, kuongoka kwake kulianza pale alipoanza kutenda kila siku kadiri ya maagizo ya Yesu na Neno lake. Aliamini kwa dhati kwamba Yesu anatamni uhusiano kwa karibu na kila mmoja wetu. Maisha yake yalibadilika kwa sababu aliutafuta uhusiano huo na Yesu na akamtegemea katika kila jambo.

Tiwa Moyo. Kama unapambana kuamini kuwa Mungu anaweza kutenda ndani yako na katika maisha yako yote, basin a utiwe moyo kutokana na simulizi la Mch, Craig. Usiruhusu dhambi zako za zamani, uwezo wako mdogo, woga wa kuzungumza na kukosa elimu vikufanye wewe kutokutii wito wa Mungu katika maisha yako. Mungu anataka kukufanya mwanafunzi wake, na kama umeoa au kuolewa au una watoto, basi anataka kukufanya uwe mwenza na mzazi unayemtukuza yeye. Neema zake ni za ajabu na hazina mipaka. Anakupenda na anashauku ya kutukuzwa kupitia wewe.

Ahadi ya Mungu kwako

> Na ashukuriwe Mungu kwa ahadi zake nyingi na kutuhudumia; tafakari zaidi ahadi zake kutoka kwa Simoni Petro, mtumwa na mtume wa Yesu Kristu; kwa wale waliopata Imani moja na sisi, yenye thamani katika haki ya Mungu wetu na mwokozi wetu Kristo. Neema na iwe kwenu na amani iongezwe katika kumjua Mungu na Yesu Bwana wetu. Kwa kuwa uweza wake wa Uungu umetukirimia vitu vyote vipasavyo uzima na utaua, kwa kumjua yeye aliyetuita kwa utukufu wake na wema wake mwenyewe. Tena kwa hayo ametukirimia ahadi kubwa mno, za thamani ili kwamba kwa hizo mpate kuwa washiriki wa tabia za Uungu, mkiokolewa na uharibifu uliyomo duniani kwa sababu ya tamaa. Naam na kwa sababu hiyo hiyo mkijitahidi sana kwa upande wenu katika imani yenu tieni na wema; na katika wema wenu, maarifa na katika maarifa yenu, kiasi na katika kiasi chenu saburi na katika saburi yenu utauwa na katika utauwa wenu, upendano wa ndugu na katika upendano wa ndugu, upendo. Maana mambo hayo yakiwa kwenu na kujaa tele, yawafanya ninyi kuwa si wavivu wala watu wasio na matunda, kwa kumjua Bwana wetu Yesu Kristo. (2 Petro 1:1-8)

Kuhusu Huduma ya Uanafunzi katika Familia

Huduma ya uanafunzi katika familia (FDM), ni shirika lisilo na kibiashara lililoanzishwa mwaka 1994 chini ya mwanzilishi na Mkurugenzi Mch, Craig Caster, kwa lengo la kusaidia, kufundisha na kuelimisha muundo wa kanisa la Kristo kuendesha familia kwa njia ya uananfunzi. Ili kilifanikisha hili, FDM hutoa vitabu vya kujifunzia, video zinazohusiana na mafunzo na matini za mtandaoni kwa ajili ya masomo binafsi, vikundi vidogo vidogo, vikundi ya mafunzo kwenye familia, na mwanafunzi mmoja mmoja. Hutoa semina kuhusu uanafunzi, ndoa na malezi.

Lengo kuu la FDM ni kufundisha na kusaidia viongozi wa Makanisa ya Kikristo kuanzisha maono ya uanafunzi na kuipatia jamii matini za kujifunzia ili kuwasaidia kuendesha familia na makanisa yao. Toka mwaka 1995, maelfu ya watu wamehitumu masomo ya ndoa na malezi, mamia ya Makanisa ya Marekani na mataifa mengine pia wamekuwa wakitoa huduma kwa waumini wao kupitia matini hizi. Huduma zao pia zimesaidia watu wengi kupitia mafunzo ya bure yanayopatikana kwenye www.FDM.world.

FDM inahudumu zaidi kimataifa katika nchi kama Urusi, Ukrain, Cuba, Mexiko, Afrika, Singapo, Japan na China. Pata mambo mengine zaidi kwenye www.fdm.world